Abans de comprar Ràdio, demaneu una audició dels receptors, altaveus i pick-ups
Stromberg-Carlson
Exclusiva L. GAUMONT - Passeig de Gràcia, 80

LA PUBLICITAT

ANY LII.—NUM. 17.472.—PREU: 10 CÈNTIMS — BARCELONA, DIMECRES, 9 D'ABRIL DE 1930
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, PLAÇA DE CATALUNYA, 8.—TELEFON 14018 — TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARÀ, 11 i 13.—TELEFON 19603

Han quedat exposats a la Sala Parés (Petritxol, 1), els gèneres que han de subhastar-se el dissabte vinent, a les sis, entre els quals hi ha obres antigues i modernes de gran selecció

CRONICA

Atavisme

Després d'algunes vacillacions, ens avesaren a l'horari legal d'Europa i a l'avançada d'una hora, per tant, en venir l'estiu. I encara trobàvem en el canvi el regust de la novetat, que ja estem a punt de recaure en la desídia vella. Perquè unes veus, en nom d'uns interessos no pas més respectables que els del comú de la gent, han demanat que ens tornessin a deixar com abans, el Govern, no pas reaccionari com la Dictadura que ha vingut a liquidar, flaqueja i semblaria que està disposat a reincidir en l'horari immutable que marca el ritme d'una indolència secular. Si enguany ens tocava llevar-nos una hora més tard, tot l'estiu, que els ciutadans d'Europa, bé podrem dir que ha recobrat el seu imperi cronològic, no pas cap veu ni cap interès particular —simples motivants de la reincidència—sinó aquell engorroniment musulmà que és el nostre fat.

Això voldria dir que tota concessió al progrés és feta amb recança i, per tant, a precari. Les nostres institucions socials i polítiques ens acompanyen en tota reforma amb aquella cara de prunes agres del paternalisme egoista i malfiat. Incapaces d'incorporar-se joiosament al progrés dels pobles, en toleren algunes repercussions per tal de poder més eficaçment aturar les altres. Res de nou no hi ha segur si no és falsificat de naixença.

El règim democràtic era una ficció, i ni així pogué salvar-se del cop de sabre de la Dictadura. La nostra Mancomunitat era un enganya-impacients, i no pogué viure al marge de la persecució oficial ni escapolir-se finalment d'una mort violenta. Arr és l'hora d'estiu la novetat pecaminosa que perilla. Tota innovació, tota explosió normal de vida, ha d'estar en tensió constant en aguait de nit i de dia, contra la inèrcia social que treballa per sota. I, és clar, quan un país viu a precari, debades aspirarà a tenir consolidat el seu prestigi. La confiança dels altres reposa en la pròpia fermesa. Es xocant que un home parli d'estabilitzar la pesseta si no reeixim a estabilitzar una cosa tan dòcil com els rellotge.

Mentre els partidaris de l'*statu quo* el vetllen armats en sometent, les majories que volen adaptar-se al ritme d'Europa, no saben exercir aquell mínimum de vigilància ciutadana que és la vitalitat de les lleis. Ara — quan ja és quasi tard — es manifesten per a salvar l'hora d'estiu.

Ço que acaba de fer desagradosa aquesta exhibició d'incertesa és que la nostra hora d'estiu, tan primparada encara, és a França, és a Europa, l'hora de tot l'any. Els països forts, progressius, avesats a treballar intensament i també a educar-se en la vida de relació social, es lleven a l'hivern a l'hora solar que ens llevaríem nosaltres si regia tot l'any l'horari d'estiu. Viuen a l'hora: dinen a migdia, sopen a les vuit, poden ésser al teatre aviat i sortir-ne a les onze de la nit. Entre nosaltres, només els poccsos van a l'hora d'Europa de la qual els nostres avalotadors plorien les excessos i no en copseri les finors tradicionals. Fins les cases conventuals van retardant llurs horaris per tal d'adaptar-se a les lentituds retardatàries de l'estament laic. Aquesta lentitud de les nostres ciutats, cada dia més tocatardana, és una manifestació del més típic espiranenc. I no pas l'única.

JAUME BOFILL

De l'Unamuno i d'uns estudiants

Fa uns quants dies, uns estudiants barcelonins van escriure una lletra, que la premsa catalana publicà, a don Miguel de Unamuno. Llur musa havia estat la hiperestèsia catalanesca: no em reig amb cor de condemnar-los, encara que potser en llur joventut no van comprendre que don Miguel de Unamuno, justament gloriós en tota l'àrea hispanoparlant, té envers Catalunya (vull dir la política) una missió utilíssima i potser providencial: que és, *mutatis mutandis*, la mateixa de l'"A B C", al qual tampoc no estarem mai prou agraits. Però un retret volia comunicar (amb el meu millor talut amistós) a aquell jovent. Era lícit de combatre una frase, àdhuc una frase benèfica pel seu resultat, que és el propòsit nostre de contradir-la amb fets), però hom no s'havia de permetre una gran desconsideració, una mancança de cortesia de les més imperdonables. Vull dir que el estudiants barcelonesos van errar no emprant per a aquell document llur parla natural.

Don Miguel de Unamuno no és cap governador civil, ni cap sergent. Es un filòleg i és un poeta, i entén i sap de memòria poemes catalans. Es el vell amic de Maragall. Es el company de conversa i de vivids exabruptes dels nostres exiliats, que estem segurs que fins li han ensenyat una mica d'argot i d'interjeccions. Si la seva posició anticatalanesca recorda més la de Quevedo que la de Cervantes o la de Gracian, en canvi, en el ram líric és dels més encuriosits i fins emocionats coneixedors dels nostres moderns assoliments. Fins és, naturalment, lícit, i fins potser escaient, de discrepar d'ell en alguns conceptes; però ell té dret, almenys, a llegir el que en nosaltres determini un viu moviment de l'esperit, en l'única forma d'expressió en la qual no som minvats, ni mal traduïts, ni forçosament banals. No hem de vestir-nos volgudament d'infelicitat per a anar a veure un gran senyor, encara que hi anem una mica "picats". I insisteixo que es tracta d'un gran senyor al qual, de totes passades, hem de mostrar-nos agraits. Jo, almenys, estic més reconegut a certes sagetes seves de pedra foguera, que no pas a les manyagueries del "Debate" quan ens mig alaba per a recomanar-nos el programa polític de Balmes.

Fa un grapat d'anys, quan el catalanisme polític era a les seves començalles, un cert dibuixant anava per les casetes dels banys de Sant Sebastià (cada dia a una de diferent, fins a dar el tomb complet) i escrivia a la paret alguna frase desplaent per al nostre esperit. Quan tornava a començar el tomb, es complaia a llegir els comentaris irats, el refermament d'entusiasme que havia desvetllat. Ha passat molta d'aigua sota els ponts, i avui ens escauen feines més complicades; cap de nosaltres no es podria dedicar a aquella tasca, que ja no és, em penso, de primera necessitat. Però encara pot haver-hi alguns "altres" banyistes—diguem-ne banyistes—flonjos i poc amatents, d'una sensibilitat condormida o distreta. I, mirem-ho pel cap que vulgueu, és d'agrair que aquella feina, per si calia, encara la faci don Miguel de Unamuno.

BELLAFILLA

Aquest número ha passat per la censura governativa

FULL DE DIETARI

QUE NO ES DEIXIN

Evidentment alguns personatges de la Dictadura passen, principalment, gràcies a la Premsa, i en una part menys important, gràcies al govern del general Berenguer, una mala estona. El sol fet de veure que uns gestió que s'havien avesat a jutjar indiscutible, és discutida a la claror del dia i d'adonar-se que el gremi immortal dels aculadors dirigeixen llurs llengües amatents cap a una altra banda, ja els ha de vexar notablement.

Alguns tiranets o tiranons de poble, d'aquells que han exercit una mena de terrorisme domèstic i que han pogut imposar llur voluntat, sempre arbitrària i sovint estúpida, en els afers més petits com en els més grossos, sembla que també topen amb algunes dificultats per a continuar habitant al lloc mateix de llurs malifetes.

Val a dir, però, que qualssevol que siguin les molèsties que experimenten els tirans jubilats, no tenen dret de queixar-se. La reacció contra llurs abusos ha estat mòdica, temorega, indulgent. Convé, almenys, que se n'adonin. I cada hora davant el petit atac periodístic o la petita rebufada d'un convel, rondinin amb humilitat, tot fent acció de gràcies. "¡Pitjor podia haver estat!"

Podia haver estat molt pitjor, realment. Molt pitjor sense sortir pas de les normes legals i fins legalistes. Molt pitjor sense necessitat d'arribar a solucions balcàniques o simplement revolucionàries.

Imagineu que tot i el canvi, i els escarafalls que se'n fan en algunes esferes, en nombrosos pobles els qui són alcaldes o regidors ho han estat també amb la Dictadura. Cap remoció de persones ha senyalat la fi d'un règim de força...

En aquests Ajuntaments la tasca de revisió no hi ha dubte que serà duta a terme amb una benvolença infinita.

I això no vol dir que en les Corporacions on la renovació ha estat completa, vegem gaires exemples de rigor, ni menys d'inexorabilitat.

Que no es queixin, que no es queixin els caiguts. Cap d'ells s'ha trencat res en la caiguda i molts, però molts, en lloc de caure poden dir que s'han deixat anar damunt d'un llit de plomes.

CARLES SOLDEVILA

La codificació del Dret internacional

La Haia, 8. — La Comissió que entén en els problemes del nacionalisme de la Conferència de coodificació del Dret Internacional, ha donat per acabats els seus treballs, i ha pronunciat en la sessió que ha celebrat avui els discursos de clausura. Fabra.

Sobren brillants

Amsterdam, 8. — El Sindicat de diamantistes, en una reunió que tingué lloc anit passada, va acordar reduir la producció en un 50 per 100.

Solament treballaran els dimarts, dimecres i dijous.—Fabra.

La plaga de la llagosta

El Caire, 8. — El Govern ha aprovat la concessió d'un crèdit de 3.000 lliures esterlines per a combatre la plaga de la llagosta, la qual amenaça actualment els camps egipcis i les costes del Sudan i Palestina.—Fabra.

—L'acompanyo en el sentiment.
—Què hi farem! Avui hi som i demà no hi som.

A L'INDIA

El gest simbòlic de Gandhi contra la llei sobre la gavel·la de la sal

Els corresponsals de la premsa estrangera donen llargues informacions de l'acte simbòlic realitzat per Gandhi i els seus deixebles el matí de diumenge a les salines de Dandi. Com saben els lectors de LA PUBLICITAT per la informació que donàvem ahir, a dos quarts de set del matí del 6 d'abril Gandhi donà el senyal de la campanya de desobediència civil a les dunes del golf de Cambay. A la mateixa hora, en altres regions de l'India els stols de voluntaris iniciaren simultàniament el moviment i promogueren anàlogues manifestacions de revolta contra la dominació anglesa.

Gandhi, seguit de set dels seus deixebles, vestits com ell d'una túnica blanca, aparegué a les sis del matí a la porta del seu estatge. La multitud—milers d'indis exaltats—el saludà amb visques. Aquesta multitud procedia de les diverses comarques de l'Estat de Bombay i afluí a Dandi per tots els mitjans de locomoció. A Karari, Cru, Cattimbri, Bhutsad i Mandvi, en un radi de cinc o sis milles, havia passat la nit entorn de grans fogueres. "Centenars de turistes—diu l'enviat del *Corriere della Sera*—hi arribaren en automòbils o en camions i duien a bord de llurs vehicles tendes de campanya i cuines mòbils. Quatre empreses cinematogràfiques, entre elles una d'Alemanya, havien establert un veritable campament amb instal·lacions elèctriques accionades per acumuladors. L'espectacle més impressionant, però, el donava la immensa multitud de pelegrins que d'ençà d'algunes dies afluïen a la costa de tots els indrets de la península a peu o en carros típics.

Era—diu el mateix corresponsal italià—una multitud impressionant, silenciosa, en túnics blanes i amb l'única nota de color que donaven els turbans dels mahometans o les capes amb franges daurades de les indies de casta. Aquesta multitud passà la nit del dissabte al diumenge en febril desvetllament, tot cantant cançons, pregant o llançant llargues lamentacions sense fi. Cap allà a les cinc, a les primeres clarors de l'alba, més de quatre mil deixebles de Gandhi voltaren la tenda en la qual Gandhi passà la nit i esperaren, agenollats i pregant, la sortida de l'apòstol. Quan alguns lloctinents de Gandhi anunciaren la seva sortida, esquadres de voluntaris formaren fila doble i establiren un cordó entre la tenda i la platja. Un silenci terrible precedí els crits exaltats de l'aparició.

En passar per davant de la multitud—un quart de set del matí—la gent alçava els braços, llançava víctors i cobria el sòl de flors. Gandhi arribà d'aquesta manera a la platja, i, sense despullar-se de la túnica, entrà a mar fins que l'aigua li arribà al coll. Aquest bany ritual durà pocs minuts, mentre la multitud es prosternava en les pregàries. El mahatma eixí de l'aigua i seguit dels seus companys es dirigí a una duna. En ésser l'hora fixada—dos quarts de set—Gandhi omplí d'aigua de mar un recipient, i de cara a la multitud digué: "Avui, onzè aniversari de la mort, sota el plom estranger, de 400 germans, dono el senyal del començament de la campanya de desobediència civil i obro l'agitació de la "setmana de la Independència"; m'emporto a casa aquesta aigua, de la qual, en protesta pel monstruós monopoli de la sal establert pel règim britànic, extrauré un grapat de sal que distribuiré al pobre amb la Voluntat expressa de mancar a la llei."

Una gran aclamació saludà aquests mots. Gandhi, acompanyat dels seus, entrà de nou a la seva tenda. Aleshores tothom anà a les dunes salinoses i començà el treball de recollir les incrustacions de clorur de sodi que rentat i dissecats dóna la sal. Aquest treball durà fins a les dues de la tarda. La sal recollida, posada a la venda, produí 425 nípies (passa de 900 pessetes). Gandhi se n'alegrà i digué que "ell mateix no sap on ni com podran ésser despeses pel bé del poble indi les grosses sumes recollides durant la marxa". Es diu que aquests òbols sumen passa de tres milions de pessetes.

Una hora després d'aquest fet simbòlic arribà la notícia de la detenció del fill de Gandhi, que ja comunicàrem ahir als nostres lectors. Ram das Gandhi era a Surat, on s'havia posat al davant d'un grup de patriotes.—*F.*

A Parsis tanquen les botigues i les escoles

Bombay, 8. — Amb motiu de la detenció practicada dels líders de la resistència civil, la majoria de botigues hindús a Parsis tancaren llurs portes com també els mercats. Més de 3.000 alumnes de les escoles no acudiren a les classes. — Fabra.

L'agitació no ha arribat a Bombai

Londres, 8. — A la Cambra dels Comuns ha declarat el secretari de l'India que fins ara les temptatives de Gandhi no havien tingut cap repercusió a les regions veïnes a Bombay. — Fabra.

(Vegeu a "Informació estrangera" el complement de noves sobre el moviment nacionalista indi.)

Reportatges de «LA PUBLICITAT»

Recomano als pobres que no es morin

Per primera vegada en agafar la ploma per escriure un reportatge tino la sensació que em sortirà un treball funerari. Ja veurà el lector que el tema s'ho porta *així*.

Es tracta d'orientar els milers i milers de lectors del nostre diari per al dia, el més llunyà possible, en què ells o els seus familiars, per a ells, es vegin obligats a recórrer als serveis de pompes fúnebres de Barcelona.

—I ara!—potser exclamarà algú—. Quin diantre de tema més trist ha anat a cercar aquest xicot!...

Si, és clar, ja reconec que parlar de pompes fúnebres no és una cosa que faci venir ganes d'agafar unes castanyoles i posar-se a ballar unes sevillanes. Però en aquests moments entenc que és una cosa molt convenient de documentar el nostre públic sobre la desagradable contradicció existent entre els propòsits oficials del Monopoli de Pompes fúnebres de la Casa de Caritat i la real manca de misericòrdia o de caritat que pot constatar-se en observar de quina manera són realitzats els serveis de l'esmentada Casa de Caritat pel que respecta al Monopoli de les Pompes fúnebres.

No amagaré pas que hem rebut reiterades denúncies de gent humil explicant-nos les crues dificultats amb què han topat en haver de trucar a la porta del susdit Servei de Pompes fúnebres. No es tracta pas de fer-les públiques per envestir aquesta empresa. Es tracta, això sí, de subratllar que si bé és una idea excellent que els beneficis que pugui reportar l'explotació d'aquest servei passin a la Casa de Caritat, en canvi resulta censurable que s'expremin massa les possibilitats comercials del negoci fins a arribar a l'avaricia inhumana, com ho proven infinitat de casos que no podrien ésser desmentits. Es aquest darrer aspecte el que ens interessa remarcar i el que volem combatre per tal de veure si els dirigents del Monopoli de Pompes fúnebres de la Casa de Caritat es decideixen a posar-hi esmena destruint amb els fets la sinistra fama de crueltat i d'avaricia que s'han guanyat amb el poc temps que gaudeixen de la concessió comercial esmentada.

En primer lloc, les tarifes, després de la famosa rebaixa que han experimentat, encara resulten excessives, tan excessives, que són pràcticament inabordables per als treballadors que viuen d'un salari modest. Les despeses d'un enterrament decorós, sense luxe de cap mena, costa, segons el número 4 de la tarifa esmentada, 210 pessetes. Queden a part les 63 pessetes del cotxe i les 50 ó 100 dels vehicles d'acompanyament, així com la cerimònia religiosa. Compteu, doncs, un centenar de duros. Una família d'obrers, que generalment ha estat molt perjudicada en les seves economies per la malaltia, a l'hora de l'enterrament ha de despendre com a mínimum 500 pessetes, si és que vol que la persona que l'ha deixada marxi a la seva darrera estada amb uns honors decentets.

Us diran, potser, que els "pobres" tènen dret a l'enterrament de "beneficència". ¿Sabeu en què consisteix aquest enterrament de beneficència reservat exclusivament als pobres de solemnitat que estan inscrits al cens especial establert per l'Ajuntament per als mancats de recursos? Doncs, consisteix en el següent: El bagul que ofereix la Casa de Caritat, més que un taüt, sembla un caixó de figues. El servei de Pompes fúnebres no fixa hora per a l'enterrament de forma que en aquest no hi van sacerdots i té lloc quan menys es pensen els familiars del difunt. A més a més—i per arrodonir les facilitats donades en aquesta classe d'enterraments—, la Casa de Caritat s'inhibeix de fer cap mena de gestió en la tramitació de les diligències judicials i religioses, sense les quals no pot tenir lloc la inhumació, la qual cosa produeix considerables retards (de vegades dos i tres dies) per a l'enterrament, car els familiars no saben on han d'anar, no porten la documentació necessària i ja sabem com les gasten alguns buròcrates dels Jutjats i àdhuc els del Municipi, quan s'han d'encarar amb alguna persona que porta gorra i espardenyes.

Després de l'enterrament de beneficència ve, per ordre, l'enterrament econòmic. Aquest enterrament econòmic només es diferencia del "benèfic" en què cal pagar al Servei de P. F. una quantitat de 50 pessetes per als adults i 40 pessetes per als albats. La sola facilitat a favor del públic és que la Casa de Caritat s'encarrega de fer les diligències, però tot el restant és exactament igual que el de beneficència. Això vol dir que el taüt és el mateix caixó de figues, que l'enterrament té lloc quan volen els de les Pompes Fúnebres, que el trasllat del cadàver fa una pietat llastimosa.

Segons la tarifa de "pagament" en vigència, publicada darrerament per l'esmentat Servei de Pompes Fúnebres, el servei número 1 és el de més baix preu i costa 95 pessetes, sense el cotxe, vehicles d'acompanyament, sacerdots, etc., i a base, naturalment, d'un taüt i d'un servei que fan caure l'ànima als peus. Ja hem dit—i el lector ja pot pensar que encara que no ho sabem, afortunadament, per experiència, estem ben documentats sobre el particular—que l'enterrament decorós, sense luxe, però decent, és el del número 4 de la tarifa i que aquest ve a costar entre tots els serveis, cap allà a les cinc-centes pessetes.

Però repasseu els preus de les tarifes a què havem al·ludit i podreu constatar que dels 23 preus que contenen a la llista corresponents a adults, el darrer és d'onze mil pessetes i el de la meitat correspon a les 1.250 pessetes. La major part d'abusos que es cometen en aquest sentit i que donen lloc a queixes per part del públic són abusos deguts a l'actuació dels funcionaris que fan la desagradable feina de "corredors de Pompes Fúnebres" i que estan, com sembla que estan, força mal retribuits, han de compensar les dificultats del sou amb comissions sobre les vendes que realitzen. Aquests senyors solen especular amb l'atabalament que sol produir el dolor i l'emoció de les catàstrofes familiars, i sense tenir en compte les dificultats econòmiques de les famílies modestes, comencen sempre per ensenyar les llistes de preus més alts i no passar, en el descens dels preus de les tarifes, del número 5 o del número 6 a base de tres-centes pessetes la part del Servei de Pompes fúnebres i tres-centes pessetes més les altres despeses (cotxe mortuori, cotxes d'acompanyament—també se n'encarrega la Casa de Caritat—església, corones, drets cementiri, etc.).

Pel que havem dit el lector comprendrà que la nostra informació no té altre objecte que fer remarcar les dificultats econòmiques amb què han de lluitar les famílies modestes que tenen la desgràcia d'haver de recórrer als serveis de Pompes Fúnebres. Un pobre pare de família vingué a denunciar-nos l'altre dia que per no tenir les cent-cinquanta o les dues-centes pessetes que havia de pagar a les Pompes Fúnebres en el mateix moment en què portaven el taüt a casa seva, els funcionaris de l'empresa van emportar-se'n altra vegada el bagul funerari.

En canvi, els enterramorts que van a portar un encàrrec que ha estat pagat per endavant el deixen, passi el que passi. I a propòsit. Explicaré una anècdota que va passar a un amic meu del carre de les Caputxes.

Sembla un conte rus, però és barceloní. Val la pena de contar-ho perquè treurà una mica el mal gust de boca de la informació funerària que he servit als nostres lectors. Es tracta d'una revenja. Alguna mala animeta va voler fer una mala jugada al meu amic P. M.; se n'anà a les Pompes Fúnebres i encomanà un taüt per a la nuda i el nom de l'esmentat amic; el pagà per endavant i àdhuc donà una propina perquè portessin el taüt la nit mateixa al domicili del suposat difunt.

Prou, prou. Cap allà al vespre la camioneta de les P. F. es deturà al carrer de les Caputxes. Dos homes en descendiren i tragueren un taüt negre i sinistre, l'agafaren entre tots dos i el pujaren escales amunt fins al segon pis, segona porta, segons indicacions de l'adreça deixada pel que pagà.

Trucaren. La mare del nostre amic anà a obrir.

—Es aquí casa del senyor P. M.? —preguntaren els indesitjables visitants.

La bona senyora de poc no cau desmaiada.

—Sí, és ací, però... però... no tenim cap difunt, gràcies a Déu...

—Bé. Nosaltres no preguntem si hi ha cap difunt, sinó si ací és la casa del senyor P. M. Tenim l'encàrrec de portar això i ací ho deixem.

I tal dit, tal fet. Al mig del rebedor deixaren la fúnebre càrrega, entornant-se'n tranquillament.

Estaven sopant, però ningú no va poder empassar-se una mossada més. Qualsevol sopava amb aquell present dintre de casa! Hom acordà deixar-ho al mig del replà de l'escala.

A mitja nit algú pujà, a les fosques, i topà amb el tètric artefacte. Encengué un llumí i reculà, esverat, escales avall. Ple de pànic anà a avisar el vigilant i entre tots dos baixaren el taüt, al carrer... I allí s'estigué, allunyant els transeünts escadussers que passaven, fins que l'endemà fou tornat al seu magatzem d'origen.

A l'hora de presentar les factures hi ha perill que algun altre dels familiars també tingui necessitat d'un taüt, davant la possibilitat de morir d'un cop de sangs en veure la xifra del total.

Només hem volgut dir això. Que els pobres val més que no es morin. Per nosaltres, és clar, que tampoc es morin els rics, però aquests, almenys, se'n van sense causar sensibles estralls en l'economia dels supervivents. Només hem volgut cridar l'atenció dels dirigents del Monopoli de Pompes Fúnebres per tal d'aconseguir que d'ara endavant els seus serveis estiguin més en consonància amb la humanissima afirmació que feren pública en encarregar-se d'aquests serveis: "que l'enterrar els morts és una obra de misericòrdia i no un negoci", car fins al moment present els fets han vingut a demostrar que els concessionaris actuals han pensat més en el negoci que en la misericòrdia. Cal tenir en compte que si són de plànyer els pobres de la Casa de Caritat, també són de plànyer els que lluiten per la vida en una ciutat com Barcelona, exposats a malalties, vagues, contrarietats econòmiques, manca de treball, vida cara i d'altres factors que que no són precisament falaguers, i als quals és inhumà d'afegir-hi aquesta terrible contribució indirecta que esdevenen les dificultats econòmiques a vèncer davant de la mort.

Creguin-me, fet i dit val més que no es morí ningú. Es la millor solució.

DOMENEC DE BELLMUNT

COMENTARI

Bella raó!

El senyor Bolívar, president del Consell d'Instrucció Pública, parlant amb els periodistes ha declarat que la cooficialitat de la llengua catalana a Catalunya és impossible perquè... ¡a on anirien els mestres que no coneguessin el nostre vernacle!

Realment la raó que invoca el senyor Bolívar fa impressió. I no pas per la seva solidesa, sinó perquè revela amb una força i una ingenuïtat adorables una de les causes íntimes de tota la resistència que ha trobat la reivindicació lingüística: la burocràcia. Una lleu restricció en la facultat de collocar funcionaris, als ulls dels homes que han viscut en l'atmosfera dels ministeris i dels cafès que en són una prolongació, agafa de seguida les proporcions d'una iniquitat. Per una mena d'inversió de valors que és freqüent en l'esperit dels que manquen d'imaginació — o de sensibilitat — l'interès privadíssim d'un gremi apareix més respectable que el de tot un poble.

Tanmateix, el senyor Bolívar, fent honor a la importància del seu càrrec, podia haver palesat una elasticitat de pensament superior a la dels buròcrates de cafè. És massa evident que una reivindicació basada en els anhels de justícia i en sentiments de dignitat no pot ésser combatuda amb la simple invocació d'un minúscul interès de classe. Els mestres i mestresses de Catalunya seran catalans; voleu cosa més lògica i més pedagògica? Els mestres i mestresses de les altres terres d'Espanya tindran més de mitja Península per a exercir llurs augustes funcions.

No hi ha cap principi de dret natural que ens obligui a fornir alumnes i escoles per a tots els mestres de fora que vulguin venir a treballar a Catalunya.—C. S.

BORSA - FINANCES

El problema dels canvis i l'evasió de capitals

UNA CRIDA DEL FOMENT DEL TREBALL NACIONAL

El Foment del Treball Nacional, que tan zelosa atenció ve prestant al problema dels canvis, i que ha orientat els seus majors esforços en el sentit que es restauri la confiança perduda i el capitalista espanyol es mostri tranquil i segur sobre l'esdevenidor de la nostra economia, com al mitjà més eficaç de tornar a la nostra moneda el prestigi que li correspon, es creu en el deure de fer pública una maniobra que apareix com una tàctica sistemàtica de drenatge dels nostres capitals.

A coneixement de la Corporació han arribat lletres d'agents bancaris d'altres països, singularment dels Estats Units, per les quals s'invita persones del nostre país a les quals amb fonament se suposa de posició benestant, perquè inverteixin fons en valors d'aquells països.

Aquestes lletres estan plenes de suggestions temptadores, parlen de "bones oportunitats", de "valors sòlids" i de "renda liberal" i indefectiblement comencen alludint que Espanya ha suprimit les restriccions per a l'exportació de capitals i, per tant, no hi ha dificultats per a fer les operacions que s'aconsellen i per a les quals brinden les màximes facilitats possibles.

No és això tot. Alguns bancs estrangers de primera categoria han esgotat a aquest propòsit els recursos de la propaganda i sabem d'algun que ens ha tramès viatjants d'aquest nou ordre de negocis de cercar capitals en els països on es mostren força innocents per donar-los-hi.

Algun d'aquests agents s'ha instal·lat en un hotel de la nostra ciutat i tramet als capitalistes nacionals, targes d'oferiment "pour tous renseignements", imitant el procediment de les modistes de capells ambulants, que participen a la seva presumpta clientela que estaran a la seva disposició durant pocs dies.

Davant l'audàcia que representa aquesta forma d'intent de drenatge dels nostres capitals, el Foment del Treball Nacional crida l'atenció del públic perquè no es deixi sorprendre i cometi l'error de confiar a l'estranger llurs capitals, en forma que ha de causar a l'economia nacional seriós perjudici.

Es difícil que per mitjans coercitius es pugui deturar aquella propaganda d'agents estrangers; és sols el patriotisme, la nostra fe en el nostre propi esdevenidor, el que més eficaçment es pot oposar a la maniobra, i per això el Foment confia que, un cop advertits, pocs seran els qui, sabent-ho, cometin l'equivocació d'inferir un positiu dany als nostres interessos nacionals, fent emigrar el capital nacional en aquests moments, i tal vegada desvinculant-lo, moguts pel pànic, d'empraments productius que contribuïen a enfortir la nostra economia.

Si no es fa així, el problema del canvi no millorarà, i el contracop que això representa per a les indústries nacionals castigarà molts dels mateixos incautes que ara no escoltin el nostre consell.

Això a part que si estudien sèrenament les conveniències de l'operació que se'ls proposa, a base de les condicions actuals i d'altres circumstàncies que no han d'ignorar, veuran que no és aconsellable de cap manera, puix van a cercar una pèrdua positiva i immediata.

La Cambra de Comerç Argentina de Buenos Aires a Espanya

Volent sempre donar major impuls als treballs que ve realitzant a favor de la intensificació de l'intercanvi comercial amb l'Argentina, En Josep Permanyer Nogués, delegat oficial de la Cambra Argentina de Comerç de Buenos Aires, ha nomenat secretari de l'esmentada Delegació En Josep Malet i Font, persona ben coneguda pel nostre comerç, que per la seva activitat i coneixements comercials sense dubte ha de respondre al que d'ell s'espera.

El tipus de descompte

L'India Britànica ha baixat del 7 al 6 per 100 el tipus de descompte.

Als Estats Units

Les Estadístiques del Departament del Treball indiquen que els preus a l'engrós de febrer porten una reducció d'un 11.3 per 100 respecte dels de gener, quedant així a 92.1 suposant 100 base, preus de 1926, tal com donem en els indexs setmanals de preus a l'engrós.

Això fa que, segons aquesta dada oficial, els preus a l'engrós estan gairebé al nivell de preus d'avant guerra.

Però la massa d'obrers parats arriba a prop de 4 milions d'homes.

Sindicat de venda del cotó nord-americà

Amb un capital de 30 milions de dòlars s'ha constituït un Sindicat que serà Agència central de venda del cotó dels Estats Units. L'han constituït concertadament l'Associació Cooperativa del Cotó i el Farm Federal Board.

L'objecte d'aquest Sindicat és naturalment protegir els plantadors facilitant la circulació de les collites.

El Sindicat té el dret de comprar, llogar o fer construir entrepots, centralitzar a comoditat les operacions de venda, tractar els negocis de granes o de productes cotoners, organitzar serveis d'investigacions i estadístiques, expandir el sistema de crèdits necessaris per a activar les sortides de les collites.

Per a les necessitats de la venda, la zona cotonera serà dividida en quatre seccions: primera, el Sud-est, que comprendrà la Carolina del sud, la Carolina del nord, Geòrgia i Alabama; segona, la Vall del Mississipí, Louisiana, Arkansas, Missouri i Tennessee; tercera, el Sud-oest amb Oklahoma i Texas; quarta, el Farwest amb Texas occidental, Nova Mèxic, Arizona i Califòrnia.

Els préstecs als plantadors seran consentits pel Govern a llargs terminis, probablement per a vint-i-cinc anys.

Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona

EL SERVEI DE LLETRES AMB ETIQUETA VERDA

La Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona, que practicà reiterades gestions prop del Govern per tal que s'apliquessin a Espanya els acords del Conveni Postal Universal d'Estocolm de 1924, referents als lliuraments d'objectes per correu sota el règim anomenat d'"etiqueta verda", recorda, per a general coneixement dels elements mercantils, que recentment s'ha inaugurat el servei de lletres amb objectes que reportin drets de Duanes, admetent-se a les oficines de Correus, tant per a l'expedició a l'estranger com a la recepció d'aquestes lletres, ordinàries, certificades o assegurades, mentre portin adherida l'etiqueta especial de color verd.

L'estany

Els stocks mundials visibles a fi de març són evaluats a 32.330 tones contra 26.632 tones a fi de març de 1929, i contra 15.586 tones a fi de març de 1928.

Cotitzacions oficials comunicades pel

BANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %	72'30
Amortitzable 5 % 1920	92
" 5 % 1927 lliure	100'55
" 5 % 1927 amb 1	87'65
Cèdules Crèdit Local 5 %	86'50
" " " 5 1/2 %	90'00
" " " 6 %	98'50
Accions Banc d'Espanya	580'00
" Banc Crèdit Local	285
" Sucrera preferents	
" Sucrera ordinàries	70'
" Felguera	
" Nord	566'
" Alicant	526'
" Andalusos	
" Explosius	1148
" Petrolis	135

BORSES ESTRANGERES

PARIS

Accions Nord d'Espanya	2630
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	3215
Banque de l'Union	2910
Société Générale	1792
Sté. Générale Electricité	2725
Peñarroya	1098
Rio Tinto	5615
Wagons Lits	635
Etablissements Kuhlmann	1130
Electricité à fils du Nord	1972
Senelle Maubeuge	4405
Suez Nouveaux	19905

BERLIN

Chade acs. A-O	867
Acs. Cesfurel	183 1/2
" A. E. G.	179 1/8
" Farben	175 1/4
" Harpener	126
" Deutsche Bank	150 3/4
" Dresdener Bank	154 3/4
Diskontogesellschaft Ant.	
B. A. T.	106 1/2
Acs. Reichsbank	292 3/4
Phoenix	105
Hapag. ac.	109 3/4
Norddeutscher Lloyd. acn	110
Siemens und Halske	261
Deutsche Ablosungsanleihe	1120
6 1/2 % Hamburger Hip.	8650

LONDRES

ACCIONS

CHADE	18
Barcelona Traction ord.	37
" pref.	
Brasilian Traction ord.	31 1/4
Hydroelectric Securities	54 3/4
Montgom Light & Power ord.	96
" " pre	76
Sidro ord.	11
Primitiva Gas B. Aires	90 1/8

OBLIGACIONS

Colombia 1918	87
Uruguai 3 1/2 %	60 1/2
Brasil 4 % 1910	52 3/4
" 5 % 1914	92
" 4 % reac.	61
" 5 1/2 % 1927	91 1/2
Mèxic 5 % 1899	19 1/2
6 1/2 % Barcelona Traction	103
6 1/2 % " "	55
Argentina, cedules 4 %	41 3/4
Mexican Tramways	33

BRUSSEL·LES

CHADE	15500
Gasfuerel	
Banque de Bruxelles	1415
Banque Belge pour l'etranger	1325
Barcelona Traction	1340
Sidro Ordinàries	1930
Estanys	6605
Intervtop. Comptes	665
Société Gén. de Belgique	
Angleur Athus	1110
Bons	95700
M. S. A.	
Madrid Tramway	2850
Nord d'Espanya	

ZURIC

Chade series A-B-D	3190
" D	434
" E	428
" nous Bons	9875
Accions sevillanes	480
Cèdules Argentina	9390
Danau - Save - Adria	5575
Italo-Argentina	436
Elektrobank	1243
Motor Columbus	1065
Illes Guadalquivir part f.	642
" " seccions	621

Canvi d'horari

Segons ens comunica la Companyia de M. S. A., a causa de no avançar-se aquest any l'hora legal a Espanya, s'ha vist precisada a modificar amb urgència els horaris dels trens expressos de la línia de Barcelona a la frontera que es dirigeixen a aquesta darrera, a fi de mantenir la correspondència amb els seus respectius combinats de la Companyia del Midi, de França, quan en aquesta nació tingui lloc l'avançament de l'hora. Amb els nous horaris, que començaran a regir el dia 13 de l'actual, les hores de sortida de Barcelona dels dits expressos seran les següents: Tren número 200 (primera i tercera), a les 8'49; tren número 202 (primera i tercera), a les 14'01; tren número 206 (luxe), a les 14'54; tren número 204 (primera i tercera), a les 17'50.

També s'avançaran en una hora aproximadament els expressos que procedents de la frontera arriben actualment a Barcelona a les 12.50 i 13'05. Altres trens sofriran modificacions per la mateixa causa, i poden els senyors viatgers informar-se respecte dels nous horaris pels indicadors oficials de la Companyia.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor francès "G. G. Laferriere", amb càrrega general, de Marsella.

Vapor alemany "Eilberk", amb càrrega general, de Sagunto.

Vapor italià "Colombo", amb càrrega general i passatgers, de Gènova.

càrrega general i passatgers, de Pal-

Vapor espanyol "Mallorca", amb ma.

Vapor espanyol "G. Junquera", amb carbó, de Gijon.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general i tres passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Urola", amb carbó, de Gijon.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor francès "G. G. Laferriere", en llast, cap a Oran.

Vapor norueg "Laly", en llast, cap a València.

Vapor espanyol "Mallorca", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Mahón", amb càrrega general, cap a Eivíça.

Vapor espanyol "Erandio", en llast, cap a Bilbao.

Vapor espanyol "V. Ruiz Senén", amb càrrega general, cap a Gijon.

Vapor espanyol "Ntra. Sra. del Carmen", amb càrrega general, cap a Avilés.

Vapor espanyol "Maria Mercedes", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Rio Segre", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Els Tribunals

SENTENCIA CONDEMNATORIA

El tribunal de la secció quarta ha dictat sentència en la causa per assassinat frustat contra Francesc Solà, coorregut a Sant Pere de Torelló.

El processat fou condemnat a la pena de sis anys de presó.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Audiència Territorial

Sala primera. — Incident. — D. Batet contra germans A. Grande. — Pobresa. — T. Salient contra M. Cases.

Sala segona. — Major quantia. Ignasi Puig contra Josep Comes.

Audiència Territorial

Secció primera. — Dos orals per escàndol i atemptat contra Francesc Maldonado i Emili Salinas.

Secció segona. — Continuació de l'oral per estafa.

Secció tercera. — Un oral per furt contra Joan Josep Escarol. Un oral per estafa contra Sagrament Amorós.

Secció quarta. — Un oral per lesions contra Manuel Carrera.

La "Casa del Vallès" a Granollers

Amb motiu de la visita oficial que farà aquesta entitat a Granollers diumenge que ve, dia 13, han estat organitzats a la veina ciutat diversos actes d'interès.

Al matí tindran lloc les visites a diverses institucions locals. A les quatre de la tarda serà oberta a la sala del Casino de Granollers l'Exposició del Paisatge del Vallès, que tan bon èxit ha assolit a les ciutats de Sabadell i Terrassa.

El senyor Carles Capdevila donarà una conferència sobre "L'evolució del gust" a la Biblioteca Popular.

A migdia tindrà lloc un àpat de confraternitat comarcal a l'Hotel d'Europa.

Els expedicionaris sortiran de Barcelona a les 9'15 per l'estació del Nord. Els que es vulguin inscriure han d'avisar abans del dia 12 a la secretaria de la Casa del Vallès, carrer del Comte del Asalto, 22, pral.

SOLER I TORRA G^MANS

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 31'45 per 100.
Anglesos, 38'93 pessetes.
Italians, 42'05 per 100.
Belgues, 111'75 id.
Suïssos, 155'10 id.
Portuguesos, 0'35 ptes.
Alemanys (Reichsmark), 1'91 ptes.
Austria (xilling), 1'10 ptes.
Txecoslovàquia, 25'30 per 100.
Holandesos, 3'17 ptes.
Grècia, 10'10 per 100.
Suècia, 2'12 ptes.
Noruega, 2'11 ptes.
Dinamarca, 2'11 ptes.
Finlàndia, 19'76 per 100.
Romania, 4'65 per 100.
Bulgària, 5'51 per 100.
Turquia, 3'41 ptes.
Estats Units, 7'99 ptes.
Canadà, 7'90 id.
Argentins, 3'11 ptes
Uruguaios, 7'40 id.
Xilens, 0'89 ptes.

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Nords, 113'90, 114'15, 114; Alacants, 105'80, 105'90; Colonial, 111'35, 110'85; Plates, 45; Sucreres, 70'25, 70'50, 70'25; Explosius, 232; Mines Rif, 125'50; Petrolis, 9'80, 9'90, 9'80; Filipines, 450, 449, 451, 450; Chade, 688, 691, 690.

Borsa tarda: Nords, 113, 113'85, 113'20, 113'50; Alacants, 105'50, 105'30, 105'40; Tramvies, 113, 112'50, 113; Docks, 25'50; Plates, 44, 43'75; Banc de Catalunya, 102'15, 102; Colonial, 110, 110'50; Aigües, 218'75; Hulleres, 124'50; Filipines, 445, 448, 445; Chade, 685, 680; Chade sèrie E, 128'50, 129'50; Explosius, 230, 230'25, 230; Mines Rif, 125'50, 125'75, 125'50; Sucreres, 70'25, 70'69, 70'75; Petrolis, 10'39, 9'80.

Borsí vespra: Nords, 113'45, 113'20, 113'35; Andalusos, 57'30; Plates, 44'50, 44'25; Felgueres, 97'65; Aeri Montserrat, 25'05; Petrolis, 9'65; Filipines, 445, 444, 445; Chade, 680, 678.

COMPTAT: Valors encara no compresos en el Butlletí Oficial

Comp. General del Sucre	86'00
Forces Motrus 1923	98'75
Bons Climent Griffi	99'25
Cinematògrafics Verdaguer	93'50
Electricitat Ports Rios	130'00
Hispano Suïssa	101'50

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1914	78'00*
" 1920	81'00*
Obligns. Prov. 6 %	99'75
C. C. Comunal	84'25*
Diputacions velles	89'25*
Ajunt. Badalona	100'00*
Ajunt. Barc. emtre.	75'75
" 1906 B.	78'00
" 1906 C.	77'00*
" 1907 D.	76'00*
" 1910 D.	75'50*
" 1912 B.	75'75*
" 1912 E.	78'25*
" 1912 F.	72'50
" 1913 B.	75'50*
" 1916 B.	75'50*
" 1917 B.	76'00
" 1918 B.	76'25
" 1919 B.	76'00
" 1920 B.	76'00*
" 1921 6 %	94'50
" 1922 6 % Exp	99'15
" 1923 5 %	81'25
Eixample 1907	91'50*
" 1913	89'50*
" 1917	95'25*
Bons Reforma	81'50
Ajunt. València 5 %	86'25
" Sevilla Exp	97'00
" Màlaga	101'50

DIVERSOS

Port Barcna. 1905	97'00*
" 1908	97'00*
Mollins	109'50*
Sevilla	97'00
Olten-Nussi	98'00*
Mieres 5 %	89'25
Banc Hipotecari 5 %	97'50
" " 6 %	109'00
Caixa d'Emissions	89'25*
C. C. Local 6 %	98'50
C. C. Local 5 1/2	89'85*
C. C. Local interv.	86'50
Cèdules Argentines	3'205

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4 % A.	72'60
" " B.	72'60
" " C.	72'60
" " D.	72'60
" " E.	72'40*
" " F.	72'70*
" " G. H.	73'00
Exterior 4 % A.	85'90
" " B.	84'70
" " C.	83'90
" " D.	83'00
" " E.	83'00
" " F.	80'00*
" " G. H.	92'75
Amor. 1920 5 % A	98'75
" " " B	92'60
" " " C.	92'15
" " " D.	92'40*
" " " E	92'15
" " " F.	87'60
Amor. 1927 5 % A	87'60*
" " " B.	
" " " C.	87'60
" " " D.	86'10*
" " " E	87'50*
(amb impostos)	
Amor. 1926 5 % A.	101'00
" " " B.	100'50*
" " " C.	100'50*
" " " D	100'50*
" " " E	100'50*
Amor. 1927 5 % A	100'85
" " " B.	100'70*
" " " C.	100'65
" " " D	100'75
" " " E	100'70
" " " F	100'45*
Deute Ferroviari	100'85
(sense impostos)	

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.a hip. 3 %	72'50
" 2.a " "	71'85
" 3.a " "	73'00*
Nord 6.a Sèrie	73'35*
Nord 5.a hip. 3 %	72'75
Pamplona	73'50
Prioritat	75'25
Lleida a Reus	75'00
Asturies 1.a	71'65*
" 2.a	72'00*
" 3.a	72'00
Segovia 3 %	69'25*
Almansa 4 %	
" Adherits	71'25*
Sant Joan 3 %	72'50
Alsasua 4 1/2 %	89'00
Osca 4 %	83'50
Nord 6 %	105'00
Valencianes 5 1/2	101'00
Alar-Santander	95'35*
Alacant 1.a 3 %	69'50
" 2.a 3 %	67'00*
" 3.a 3 %	66'50*
M. S. A. A 6 %	96'75
" B 6 1/2 %	83'95
" C 4 %	79'75
" D 4 %	78'50
" E 4 1/2 %	86'50
" F 5 %	97'75
" G 6 %	102'50
" H	100'25
" L	102'50
Francesa 2 1/4 %	54'75*
" 2 1/4 %	54'75*
Directes 2 1/4 %	58'50
Badajoz 5 %	100'25*
Orense primitiva	46'75
" prioritat 3 %	61'50*
Andal. 1.a fix 3 %	59'85*
" 1.a variable	49'00*
" 2.a fix 3 %	54'25
" 2.a variable	39'85*
" 1907	69'00
" B 1 1/2 %	75'00
Andalusos 6 %	97'50
Groe fix	38'00*
" variable	28'00*
Gris fix	37'75*
" variable	27'50*
Secundària 4 %	66'75*
Manresa-Berga 5 %	87'00*
Sarrià a Barna 6 %	101'00*
Fer. Catalunya 5 %	78'25*
" " 6 %	94'25*
F. C. Catalans vells	37'50*
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	103'75
Cremallera 6 %	99'50*
Gran Metro 6 %	95'00
Transversal 6 %	85'75

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tramvies 4 %	79'00
" " 5 %	89'00*
Tram. B. R. G. 4 %	101'00*
" " 5 %	90'00*
" S. Andreu 4 %	77'00*
C. B. El. 1912 5 %	96'50
" " " 1920 6 %	109'00*
Unió Elèctrica 6 %	102'50
Aigües Barna. 5 %	98'50*
" " D 6 %	102'50
" " València 6 %	100'00*
Catalana Gas i El.:	
E 4 1/2 %	90'50
F 4 1/2 %	90'00
G 6 %	103'50
Energia 5 %	98'25*
" 6 %	100'75*
" Bons 6 %	103'50
S. P. F. Mot. 6 %	95'50*
S. P. F. Bons 7 %	100'00*
H. A. Elec. 6 %	104'00
H. A. El. Bons 6 %	115'00*
Transatlàntica 4 %	79'00
" 6 % 1920 V.	91'50
" 6 % 1920 n.	99'00
" 5 1/2 % asp.	93'00
" 5 1/2 % cas.	98'00
Cooperativa Pl. El.	99'00
S. Cons. Naval 6 %	100'50*
" " Bons 6 %	101'00*
D. Naval Lleuant	100'25
Astand 5 %	96'50*
Astand 7 %	104'00*
" 6 %	96'00*
Hullera Esp.a 4 %	101'50*
F. d'Obres 4 1/2 %	93'00*
" " 5 %	95'00*
" " 1925	102'00*
Cons. i Pavim. 6 %	96'75*
Produc. Pirelli 6 %	100'00*
Colonia Güell 6 %	101'00*
Potassa Sòdia 7 %	109'00*
Regants Ebre 5 %	98'75*
" Llevant 6 %	100'75*
" Bons 6 %	102'35*
" S. G 6 %	92'50*
Teneria Mod. 7 %	93'00
Alts F. d'And. 6 %	92'50*
Sucrera Esp.a 6 %	100'50*
U. Salinera Esp.a	109'50*

ACCIONS

Banc d'Espanya	580'00*
Banc de Catalunya	101'75
Canal Ebre	49'00*
Petrolis	133'00*
Catalana D	128'00*
" B	148'00*
" F. pr. 6 %	103'38
C. Transatlàntica O	60'00*
" " P	65'00*
Espanya Industrial	270'00*
Hispano Suïssa	167'00*
Hulleres	129'00*
Indust. Agrícoles	315'00*
M. T. Marítima	104'00
Transmediterrània	93'00
Telefònica 7 % P	106'25
Fun. Montjuic O	101'00
" " Fdr.	136'00*
T. Barna S. A. Ord	108'00*
T. Barna S.A. P 7 %	107'50*
T. Barna S.A P 6 %	98'25
Tram. El. Granada	95'00*

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

CANVI DE L'OR

Alfons	150'00
Isabel	151'00
Unces i 1/2 unces	150'00
Petites	150'00
Francs	150'00
Lliures	37'75
Dòlars	7'75
Quilo de plata	100'00
Quilo de platí	13.000

DIVISES

Borsa de Barcelona

Francs	31'45
Suïssos	155'10
Belgues OF	111'75
Lires	42'05
Lliures	38'93
Dòlars	7'99 3/4
Peso argentí	3'11
Marca	1'91

BORSA PARIS

	Tanca	Després
Londres	124'15	124'50
Nova York	25'84	25'532
Bèlgica	336'50	336'25
Espanya	380'50	379'50
Itàlia	133'75	133'25
Suïssa		494'75
Dinamarca		
Holanda	209'50	208'75
Noruega		
Suècia	686'75	
Praga		
Romania		
Hongria		
Viena		
Alemanya	609'50	609'50

Borsa Londres

Nova York	48634
Holanda	121917
França	12421
Bèlgica	348535
Itàlia	9379
Alemanya	203775
Suïssa	951025
Espanya	388650
Dinamarca	181630
Suècia	150965
Noruega	1817
Lisboa	10825
Praga	14495
Austria	145000
Argentina	4398
Rio Janeiro	4670
Montevideo	578
Xile	2997
Buenos Aires	
Portugal	
Valparaíso	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
Café Nova York	Maig	8'95	8'85		10
	Juliol	8'63	8'58		5
	Setembre	8'39	8'33		6
Sucre Nova York	Maig	1'62	1'59		3
	Setembre	1'70	1'69		1
	Desembre	1'76	1'75		1
Sucre Londres	Maig	9.5 3/4	9.5 1/4		1 1/2
	Agost	10.1 1/2	10.0		
Blat Xicago	Maig	115 1/8	113 3/8		1 3/4
	Juliol	116 1/8	114 1/2		1 5/8
	Setembre	118 7/8	117 1/8		1 3/4
Moresc Xicago	Maig	86 3/8	85 1/4		1 1/8
	Juliol	88 3/8	87 1/2		7/8
	Setembre	89 1/8	88 3/8		1 1/8
Blat Liverpool	Maig	8.3 1/2	8.3 3/8		1/8
	Juliol	8.5 1/2	8.5 1/4		1/4
	Octubre	8.7 3/4	8.7 5/8		1/8

Metalls - Londres

Origre comptat	69.01.3	69.07.6	
" 3 mesos	67"01.3	67.07.6	6.3
Estany comptat	163.06.3	163.13.9	6.3
" 3 mesos	164.03.9	165.13.9	27.6
Plom comptat	18.03.9	18.05.0	20.0
" terminat	18.06.3	18.08.9	2.6
Spelter comptat	18.17.6	18.06.3	
" terminat		18.18.9	1.3

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Pagès i Navarra s. clas.	48 a 49 1/2
Castella	" 47 1/2
Manxa	" 47 1/2
Extremadura corri.	
Extremdr. crucher	" 47 1/2
Panedès i comarca	49 1/2 " 50
Urgell	49 1/2 " 50

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Danubi	
Moresc Plata	
Ordi Extrem.a i Manxa	38 1/4 " 39
Ordi Urgell comarca	35 " 35 1/2
Civada Extremadura	34 1/2 " 35
Civada Manxa	
Escaiola	90 " 95

ARROS

Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	105 " 110
Selecto	54 " 56
Matisel	53 " 55
Redondo O.	51 " 52
Trencat	37 " 38
Farina d'arròs	41 " 43

LLEGUMS

Llenties p. procedència	125 a 135
Faves estrangeres	50 " 51
Faves Extrem.a o And.	
Faves Llobregat	50 " 51
Favons Extrem. o And.	
Favons estrangers	48 " 50
Veces Estrangeres	45 " 45 1/2
Veces Andalusia	
Urgs	38 " 38 1/2
Titus	38 " 38 1/2
Guixes	39 " 41

MONGETES

Castella	120 a 130
Mallorca	108 " 109
Prat	110 " 115
Urgell i comarca	110 " 115
València 2.a classe	108 " 110
Estranger 2.a classe	

CIGRONS

Saüc	185 a 200
Blancs ar. alf. 44/46	110 " 119
Blancs ar. alf 48/50	120 " 129
Blancs ar. alf. 52/54	100 " 102
Blancs ar. alf 58/60	92 " 94
Blancs ar. alf 60/65	75 " 76
Pelons	78 " 80
Mexicans s. tamany	90 " 125

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	85 a 95
Extra local	69 " 70
Corrent local	62 " 65
Extra blanca Castella	68 " 70
Intervinguda	
Blanca corrent Castella	61 " 64
Baixa	48 " 50

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 0	26 a 27
Número 4	22 " 24
Segones	9 1/2 " 20 1/2
Tercerets	18 " 19
Quartes	17 " 17 1/2

(Preus en pessetes, sac de 60 quilos damunt carro Barcelona)

Nonut (prime)	17 " 17 1/2
Segonet	17 " 17 1/2
Sogo	12 1/2 " 13

(Preus en ral a quartera de 70 kilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Xipre	
Negra Vinaroç	32 a 33 1/2
Negra Castelló	32 " 33 1/2
Negra Matafera	30 " 30 1/2
Roja	29 " 30 1/2
Eivissa	24 1/2 a 25
Mallorca	24 1/2 " 25

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estr.	44 a 45
Polpa remolatxa país	38 " 39 1/2
Turró de coco	30 " 31
Farina de llinosa	39 " 40

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals primera	6 1/2 a 7
Alfals segona	5 1/2 " 6
Paia Urgell	2 1/2 " 3
Paia curta	4 " 4 1/2
Pulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Extrem.a o Manxa 32 a 32 1/2
Erps 31 1/2 " 32
Titus i guixes 32 " 32 1/2
Veces Málaga
Favona paia
Favés pels
Ordi Urgell i comarca 32 " 32 1/2
Civada Manxa 37 " 37 1/2
Civada Extremadura 37 " 37 1/4
(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

Per M. S. A.: Vagons: 15 de blat; 2 de farina; 4 de civada; 1 d'ordi.

Pel Nord: Vagons: 14 de blat; 18 de farina; 9 d'ordi.

F. C. Catalans: 1 de blat.

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Dim.	G.	M.	D.	H.	J.	C.
Tanca anterior	881	839	844	841	843	845	846
Obertura		830	835	Nom	837	838	838
Darrer telegrama	874	832	837	834	837	839	839
Tanca		829	834	833	831	834	836
Alça							
Baixa	7						

NOVA YORK	Diss.	G.	A.	M.	J.	C.	D.
Tanca anterior	1675	1680	1647	1658	1649	1569	1573
Obertura		1681		1658	1648	1562	1578
Darrer telegrama		1683		1659	1645	1563	1576
Tanca	1668	1681	1634	1646	1646	1562	1576
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS	Dim.	G.	M.	A.	C.	D.
Tanca anterior	1615	1555	1620	1624	1536	1550
Darrer telegrama			1620	1620	1534	Nom
Obertura						
Tanca	1597	1555	1607	1619	1530	1550
Alça						
Baixa						

EGIPTE (Liverpool)	Sakellar B.	Sakellar	Upper B.	Upper
Tanca anterior	1345	1340	1006	
Obertura				
Darrer telegrama				
Tanca	1348	1343	1006	
Alça				
Baixa				

	Alexandria. Tanques del dia			
	A	C	D	F
Ashmouni	1940	1906	1953	1870
	A	B	C.	B
Sakellar	2816	2625	2692	2719

**DISPONI

POWER RADIO LOT
PASSEIG DE SANT JOAN 17
BARCELONA

El claustre del monestir de Sant Cugat

Bloc del transeünt

¿Hi hauria algun bloquista que tingués l'amabilitat d'indicar-me en aquesta mateixa secció si existeix en castellà alguna biografia d'Edison i el preu de l'obra? No pregunto si hi és en català, perquè crec que no. En cas d'existir-ne una fóra un plaer per a mi que algú vulgués assenyalar-m'ho.

L'Agricultura

LES DEMANDES DELS VITICULTORS

Heu-vos ací l'escrit dirigit als Poders públics com últimatum de les aspiracions de la Confederació Nacional de Viticultors:

"Excm. Sr.:

Els que subscriuen, legítims representants de la Confederació Nacional de Viticultors, davant la greu crisi perquè travessa la riquesa vitícola genuinament espanyola com la que més del Regne, i en virtut d'acords dimanants de les Unions Regionals i de la pròpia Confederació, com a conseqüència del perpetu abandonament en què se'ns té per part dels Governs, sense entrar en aquest escrit a enumerar les raons diverses que ens assisteixen i les causes del problema per ésser de tots conegudes, àdhuc del Govern de S. M., i tenint nosaltres la convicció que per un excessiu afany de protegir la desmesurada cobejança de determinats industrials, no es donarà solució al nostre problema, constituint-se en permanent la nostra precària situació, i tenint en compte els preus a què forçosament haurem de vendre els nostres vins, essent aquests molt inferiors al preu de cost de producció, i que existeix en l'actualitat en cellers part de la collita de l'any 1928, quasi íntegra la de l'any 1929 i que ja brollen les vinyes per a la nova collita, considerem que no és aventurada ni temerària la nostra determinació que, si en un termini molt breu i que deixem a la consideració del propi Govern, aquest no ha solucionat el problema portant a la "Gaceta" les conclusions de la viticultura espanyola que sintètiçament expressem al final d'aquest escrit, la viticultura espanyola es desolararà en fallida, i procedirà a l'abandonament de les terres, amb el conflicte social que això porta aparlat, així com també a la suspensió de pagaments que sigui a conseqüència del cultiu de la vinya.

Ens interessa fer constar que no ens guia el propòsit de crear dificultats al Govern, ni produir conflictes: és únicament l'instint de conservació i l'amor a la nostra terra el que ens anima en tractar de revaloritzar aquesta, considerant que revaloritzem el solar patri.

ASPIRACIONS MÍNIMES DE LA VITICULTURA NACIONAL

Sobre alcohols

1. Equiparació dels alcoholts de vi i residus.
2. Exclusiva d'emprament per a usos de boca, per als alcohols vínics.
3. Tributació per graus d'alcohol absolut.

Altres mesures

1. Desgravació dels impostos de consums als vins comuns en Municipis i Diputacions provincials.
2. Obligació de fixar el preu del vi en les botelles en els llocs de consum.
3. Obligació d'emprament de vinagres de vi en la fabricació de conserves.

Els pagaments a Hisenda

El delegat d'Hisenda ha senyalat els següents pagaments per a avui:

Habilitat Comandància Carrabiners, 62'51 pessetes; president Institut Industrial de Terrassa, 740'20; "La Vanguardia", 53'50; Electro-Metallúrgica de l'Ebre, S. A., 34.567'28; Col·legi de Nostra Dona de la Bonanova, 125'26; Francesc Alvado, 75'79; August Argemí, 320'71; Pere Bosch Guisupera, 4.000; Joan Bautista Vergés, 185'07; Jaume Barallot, 200'49; Rosa Comàs, 740'20; Ricard Espasa, 184'26; Xavier Flequer, 236'78; Joan Flo, 368'20; Joan de Gràcia, 74'10; Francesc Guillén, 518'18; Miquel Grifoll, 740'20; T. Lapeyra, pessetes 371'50; Ramon Moncunill, 61'69; Jaume Mir, 1.717'20; Joan Martí, pessetes 1.751'97; Antoni Maristany, pessetes 279'42; Jaume Nonell, 493'50; Germans Oller Padrol, 987; Josep Pérez Nin, 1.214.406'20; Pere Ràfols, 320'78; Robert Robert, 2.467'50; Francesc Segués, 296'10; Rogeli Sirera, 2.017'01; Jaume Sala, 38'30; Antoni de P. Trilla, 148; Pere Tobella i Joan Valls, 9.870; Jaume Vidal, 740'20; Magdalena Argelaguet, 548'33; Ramon Casals, 186'66; Salvador Civilles, 2.507'34; Martí Cirera, 210; Antoni Casany, 350'70; Editorial Litúrgica Espanyola, 654'77; Josep Font, 2.969'01; Francesc Gotzens, 262'50; Francesc Molin, 28.652'23; Jaume Mañosa, 7.354; Josep Pich, 21.042'35; Pere Rovira, 404'19; Riba i Català, 314'29; Ribes i Ramoneda, 557'20; Baptista Teixidor, 96'17; Nebat de J. Umbert, 5.983'99.

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre	7'50
Amèrica llatina "	8'00
Altres països "	9'—

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 8:

Hi ha dos mínimums baromètrics, situats, respectivament, a la Mediterrània, entre Sardenya i Sicília, i a l'Atlàntic, junt a les costes d'Irlanda i Escòcia. El primer produeix pluges a Itàlia, Sardenya i Algèria i tendeix a escorre's cap a Orient. Les pluges corresponents al mínimum de l'Atlàntic tenen lloc a Irlanda, Escòcia i oest d'Anglaterra. També plou abundosament a l'Europa Central, sota els efectes del lleuger mínimum situat a Hongria.

Les altes pressions constitueixen dos màximums anticiclònics a Escandinàvia i a la Cantàbrica, dominant al seu entorn temps abonançat, però amb abundosos núvols baixos i boires.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

Fa bon temps a la provincia de Lleida i a gran part de la de Tarragona; en canvi, a Barcelona i Girona el temps és variable, amb cel nuvolós i vents moderats o quelcom forts del nord.

Durant les darreres vint-i-quatre hores es registraren aiguats i tempestes a la provincia de Girona i part de la de Barcelona. Al Pirineu el temps fou borrascós, i caigué una lleugera nevada als indrets elevats.

Les temperatures extremes han estat les següents: màxima, 19 graus a Serós i Tremp; mínima, 5 graus sota zero a l'Estangento.

DIVENDRES SORTIRÀ EL NOU LLIBRE
"Estat Espanyol, S. A."
Lleglu-lo, catalans!

L'HORA D'ESTIU

L'Institut de Cultura Ciutadana, a l'efecte d'encarrilar la campanya a favor del restabliment de l'hora d'estiu, demana a tots els que estiguin d'acord amb la sollicitud que s'adreça al Govern que trameten com més aviat millor els plecs de signatures recollides en despatxos, tallers, fàbriques, cafès, etc., a l'estatge social, passeig de Sant Joan, 55, bar, així com tots els que s'interessin per l'esmentada mesura es posin d'acord amb els elements directius de la dita entitat, qualsevol dia feiner, tarda o nit, per la deguda unitat a l'esforç de tots.

ASSOCIACIÓ DELS AMICS DELS POBRES

Serveis prestats a les quatre cases de socors durant el mes de març:

Cirurgia: accidents fortuits, 337; accidents del treball, 72; baralles o agressions, 68; atropellaments per vehicles, 88; mossegades, 82; suïcidis, 22. Medicina: accidents naturals, 191; accidents violents (emmetzinaments), 1; consulta pública i visites, 883. Total, 1.684.

Beneficència: famílies socorregudes amb bons d'aliment, 245.

Alletament: famílies socorregudes pel concepte d'ajut de dida, 34.

Tapioques i Purés
FIQUERES
són els millors del món

En passar pel carrer de Caputxins el jove Antoni Giménez Gallardo caigué d'un tramvia de la línia 14 i es produí erosions i contusions, de pronòstic reservat. Fou auxiliat al dispensari de Sarrià.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda hagué d'ésser auxiliada Angela Sall i Poli, de 33 anys, a la qual el seu marit havia tirat un objecte al cap que li produí una petita ferida.

ROBATORI

Ahir varen entrar lladres al domicili de Dolors Llarri, al carrer de Rosselló, i varen robar unes joies valorades en 1.000 pessetes.

DIVENDRES SORTIRÀ EL NOU LLIBRE
"Estat Espanyol, S. A."
Lleglu-lo, catalans!

AQUELLA GENT QUE BADA

Ahir, al carrer de Roger de Flor, dos individus varen timar 400 pessetes a Pere Vallhona, pel procediment de les misses.

ACCIDENT DEL TREBALL

Ferran Rubio treballava ahir a dalt d'un pal de telègrafi, prop de Montcada, i va caure. Es va causar ferides de pronòstic greu.

Fou conduït a l'Hospital Clínic.

JOIES VERITABLE OCASIÓ
per a comprar a bon preu ara
a la Joieria Magrifà, Tallers, 41

T. S. F.

RADIO ASSOCIACIÓ, EAJ-15

251 m.

D'11'30 a 13 i de 15 a 17 hores: Notiçiari de l'Associació i discos de gramòfon. Pròximament farà públics els programes artístics i culturals que està organitzant. (En període de proves.)

LES ACTIVITATS DE RADIO CLUB CATALUNYA

En la sessió de demà, dijous, a les 20, a l'estatge social del Ràdio Club Catalunya, Avinguda del Portal de l'Àngel, 7 (Foment), el president senyor E. Ferrer, enginyer industrial, començarà a explicar un curset sobre "Electricitat elemental", que continuarà els altres dijous no festius.

Segueix celebrant-se, a més, tots els dilluns no festius, el curs de "Morse", a càrrec del senyor Castell E. A. R. 30, amb molt d'interès per part dels molts socis i aficionats que hi assisteixen.

Hom recorda, també, que tots els dilluns, abans de començar la lliçó de Morse corresponent, es calibren els elements de ràdio que hom presenta.

UN ACLARIMENT

Se'ns prega la publicació de la següent carta:

"Philips-Radio"

Barcelona, 7 de abril de 1930.

Sr. Director de LA PUBLICITAT
Barcelona

Muy señor mío y de mi consideración más distinguida: A la reconocida hidalguía de Vd. me acojo en ruego de la inserción de estas cortas líneas, por tratarse de un caso de justicia.

Desde hace algún tiempo se viene propagando que en el Concurso para la adjudicación del servicio de radiodifusión, uno de los pliegos presentados proviene de la casa Philips Radio, al extremo que la citada oferta se la designa vulgarmente "Propuesta Philips".

Nada más lejos de la realidad: sólo hay de cierto que el director general de nuestra representada de Holanda, Dr. D. Antonio F. Philips, que es un prestigio y una autoridad en estas materias, ha garantizado la bondad técnica de una de las propuestas y dispuesto a ayudar en este orden de cosas al grupo promotor de la misma.

Pero no existe entre la razón social Philips Radio y la Sociedad de Fomento Nacional de Radiodifusión, que es la entidad de que se trata, la menor inteligencia en orden financiero, ni la realización práctica e industrial del proyecto, que justifique el querer mezclarnos en un asunto, que si por su índole, forzosamente nos ha de interesar, sin embargo queremos estar apartados y permanecer completamente imparciales.

Con este motivo, me es muy grato ofrecerme de Vd. más atto. y s. s. q. e. s. m., *J. Bolet*, gerente.

Programes per a avui

UNION RADIO BARCELONA

349 m.

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les rutes aèries.

13'00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Pesares", pasdoble (Refalà); "El chico de la portera", xotis (J. Lerma); "Queja indiana", tango (J. Rodríguez); "Junto a la reja", serenata andalusa (J. R. Gomis); "Tosca", selecció (Puccini).

Informació teatral i cinematogràfica

"Fiestas orientales", dansa morisca (M. Hervàs); "Solo para ti!", vals (J. Demon); "Vio tzigane" (P. Valls); "La noche de Reyes", selecció (J. Serrano); "Yes! my little Mady", xarleston (J. Mommaert); "Palacio Nacional", one step (J. Lerma).

Informació d'actualitat referent a l'Exposició de Barcelona.

15'00: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació.

"Janer Donnay", black-bottom (A. Navarro), Trio Ibèria; "Voreta la mar" (Babassa Dalmau i Borràs de Palau), per Tino Folgar; "Suspiro argentino", pericon (J. d'Orúe); "Calavera", tango (Sanders i Sciammarella). Trio Ibèria; "Sevillana" (J. B. Lambert), Orfeó de Cegues de Santa Llúcia; "Radio Barcelona", marxa (Jack Roy), Trio Ibèria.

18'00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

El Trio Ibèria interpretarà: "Palmira", vals lent (G. Faura); "Amor tzingaro", selecció (F. Lehar); "Suspiros de mi tierra", serenata espanyola (F. Palau).

Notícies de Premsa.

"Thérèse", selecció (J. Maïsenet); "Sandy-hock", fox (R. Casadevall i P. Navarro).

19'00: Tancament de l'estació.

20'30: Obertura de l'estació.

Idiomes

Curs elemental de francès amb assistència d'alumnes davant el micròfon, per les Escoles Massé, a càrrec del professor nadiu Mr. Martin.

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda.

Sardanes

21'05: Concert a càrrec de la Cobla Barcelona Albert Martí: "Hivern" (A. Botey); "El toc d'oració" (Pep Ventura); "Marinada" (J. Balcells); "Gironina" (C. Casademont); "Les fulles seques" (E. Morera); "Nydia" (J. Garreta).

22'00: Notícies de Premsa.

22'05: Primera audició de cinc poemes de "Toi et moi", lletra de Paul Géraldy, música del mestre Frederic Longàs, interpretats per la cantatriu Concepció Callao: a) Epreuve; b) Defaite; c) Doute; d) Piano; e) Méditation.

22'30: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Impressions d'Itàlia" suite (G. Charpentier): a) Sérénade; b) A la fontaine; c) A mules; d) Sur les cimes.

Informació d'actualitat referent a l'Exposició de Barcelona.

23: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA

268 m.

19'00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Borsí de la tarda.

Audició de discos escollits.

En els intermedis: Notícies de Premsa.

20'30: Tancament de l'estació.

ASSOCIACIÓ NACIONAL DE RADIODIFUSIÓ (EAR-157) amb onda de 45 metres

Cada dilluns, dimecres i divendres, no festius, de 21'30 h. a 22'30 h., en fonia, noticiari de l'Associació.

Pere Coromines
en el seu nou llibre:
Revisió de valors del segle dinou
ens fa reviure tots els fets més sobressortints del segle passat
Pessetes: 4
Administració i venda:
LLIBRERIA CATALONIA
Plaça de Catalunya, número 17.—BARCELONA

HOSPITAL DE LA SANTA CREU I SANT PAU

El nou Pavelló per a cancerosos

Barcelona està d'enhorabona. Per fer mostrar d'una manera palesa a tothom que no queda enrera en la lluita contra un dels enemics dels nostres dies: el càncer. Aquell formós ideal que acaronava la "Lliga catalana contra el càncer" comença a veure's realitzat, en part, amb l'espaiós Pavelló per a cancerosos que s'ha aixecat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau; i això sense l'ajut oficial, tan sols amb l'esforç del poble de Catalunya, i de manera especial amb la subscripció de la Infantesa a les festes simpàtiques de la guardiola, i l'aportació de barcelonins caritatius.

El dit Pavelló, equipat segons les modernes exigències de la ciència mèdica, dotat d'un dispensari anticancerós i d'espaioses infermeries per a malalts de tots dos sexes, dedicat d'una manera especial a un sant català, sant Miquel dels Sants, advocat contra els tumors malignes i cancerosos, serà inaugurat oficialment, mitjançant Déu, el primer diumenge de maig, dia 4, amb assistència de les dignissimes autoritats.

Encara que oportunament s'anunciarà el programa de festes de la inauguració, des d'avui es convida tot el poble de Barcelona a prendre part en aquest acte, i d'una manera especial els nens i nenes, tant amb llurs famílies com amb llurs col·legis, perquè vegin la *seva obra*, aquella obra els fonaments de la qual posaren el dia de la festa de Sant Pere de l'any 1928, amb els testos de llurs guardiolas, les parets de la qual alxecaren amb llurs almoines el dia 4 de maig del 1929, i l'acabament de la qual faran exactament un *any més tard*, és a dir, el 4 de maig d'aquest any, primer diumenge del mes de les flors.

Molt s'agradirà a tots els nens que portin llurs guardiolas plenes per a contribuir així a les darreres despeses de construcció del Pavelló i al sosteniment dels pobrets cancerosos, que en nombre de seixanta hi estan hospitalitzats, des de fa uns quinze dies. I tant de bo Déu toqui el cor dels barcelonins rics per a engrandir el Pavelló, a fi que puguin ésser atesos més gran nombre d'aquests malalts, el nombre dels quals creix de dia en dia amb proporció esferesidora.

LA PUBLICITAT
Carrer Barbará, 11-13

En Joaquim Moner Carbonell
Metge-Cirurgà President de "Atenea"
morí el dia 5 de l'actual després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(E. P. D.)
Els seus desconsolats: esposa Na Antònia Raguer i Molinas, filles Na Josefa, Na Mercè i Na Maria, fills polítics N'Ignasi Barraquer, N'Ernest Vila i En Jordi Capella, néts, nebots, cosins i parents tots, en recordar a llurs amics i coneguts tan sensible pèrdua els preguen que el tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de l'ànima del finat, se celebraran el vinent dissabte, dia 12, a les deu, a l'església parroquial d'aquesta ciutat, pel qual favor els restaran sumament reconeguts.
Figueres, 8 d'abril de 1930.
Després dels oficis les misses de perdó
Per respecte a la santedat del temple el dol es dóna per acomiadat

¡Exigiu referències!
Per a la vostra llar, per a la vostra oficina no admeteu ningú sense referències. Per la vostra salut, mil vegades més preciosa, sou en canvi menys exigent. Que teniu forts accessos de Tos? Compreu qualsevol cosa; un remei desconegut, però suggerit per la molta propaganda. Que costi quatre quartos.
Vós procureu evitar que un criat o un dependent us resulti infidel. Eviteu també d'ingerir un remei, que per la seva impuresa podria arruinar la vostra salut. Si teniu TOS, exigiu 60 anys d'immillorables referències.
Hi ha qui les té:
Pastilles del Dr. Andreu

LA POLITICA

¿Ja haveu adquirit segells Pro-Amnistia? Recordeu que estan en venda a la nostra Administració, a la de "La Rambla de Catalunya", a la de "La Nau", a casa de l'impressor Segimon Rovira, a l'Ateneu Polytechnicum i a l'Orfeó Gracienc

No deixeu d'emprar-los en la vostra correspondència. Recordeu-vos dels vostres germans empresonats i exiliats

Catalunya

EL LLOC DE L'EMPORDA

Sota el titol "La unitat infrangible" escriu Ernest Albert i Galter a "La Veu de l'Empordà", de Figueres:

"Afreu de Catalunya s'ha iniciat una revifalla esperançadora de redreçament. La vida civil del nostre poble es defineix i es matisa en l'estructuració dels sectors polítics que ixen a la vida pública—tot just esbossada la normalitat—, completament renovats i plaçats i plens d'idees noves i generoses.

El camp polític de Catalunya és fàcid i finament destriat. L'atmosfera de la diafanitat política obre de bat a bat les portes a una actuació serena, franca i lleial. En el lliure joc de les idees fóra absurd jugar amb l'engany i disfressa d'unes intencions perverses i bordes de sanitosa llavor.

Constatem aquesta nova accepció que avui donem a la política, l'accepció i la finalitat, precises i matemàtiques. Entenem — com l'ilustre doctor Marañon—que la cultura no és altra cosa que una manifestació creixent del sentit polític ciutadà.

Un partit polític no pot ésser una arcaboteria electoral, ni una mercaderia vergonyant, ni una capelleta de compensacions mútues. Hi ha problemes latents. Hi ha d'haver, necessàriament, les solucions adequades que requereixen aquests problemes. L'ajornament d'una solució és sempre perillós, perquè inclou un agreujament, sovint una insolubilitat. Abans la política es confonia amb la retòrica buida, tòpica virolats i llocs comuns. Avui la política viu de realitats i de solucions. No n'hi ha prou d'ésser un polític intellectual; cal ésser, en primer terme, un polític intelligent.

Aquest nou esperit polític és un fet dintre Catalunya. Ahir com avui, Catalunya és la terra ferma de la civilitat. En l'alçament del nostre esperit collectiu es denuncia un anhel fervorós d'emoció i de ciutadania, d'acció i de responsabilitat. Si acudíssim a l'exemple, diríem que Catalunya és un bocí de carn viva, on circula, tèbiament, un doll de sang neta.

En totes les novelles agrupacions polítiques—d'esquerra a dreta—s'ha fet professió espontània de catalanitat. "El catalanisme—escriu l'admirat Nicolau d'Olwer—no pot ésser un partit polític, sinó el comú denominador de totes les forces polítiques de Catalunya." Diu bé; un llaç ens afeixa tots: la catalanitat. Es un deure cívic comú a tots els partits catalans. Opinem, davant les actuals circumstàncies històriques, que hi ha d'haver una íntima solidaritat d'ànimes catalanes—comunió i simpatia de sentiments i de pensaments—, tot i recalcant i servint a cada moment aquella lògica dissemblança de parers i de criteris a lentorn dels afers humans; dissemblança, que neix de la fidelitat que hom sent per l'ideari sagrat on s'acull i que respon a les seves conviccions polítiques. Breu: dintre la unitat essencial de la terra, poden conviure, sense mutilació, les idees i les doctrines més divergents.

I bé: no ens sentim ofesos quan ens motegen de "nacionalistes", malgrat qui s'entesta a donar-hi—inhàbilment, despectivament—un marcat accent pejoratiu i ranci. Tant se val. Acceptem el mot. Sobre la base d'aquest nacionalisme humanissim, hom pot bastir la més rotunda exigència de llibertat.

Mans catalanes han de pastar el fang de l'ànfora catalan. Mentre bufa la ventada hostil, convé enfondir encara més les arrels seculars. Enfondir les arrels, serà tothora refermar i accentuar la catalanitat, penetrar medullarment Catalunya endins. La feina nostra no la pot fer ningú més que nosaltres mateixos. Predicarem, però, ara i sempre la cordialitat i la comprensió vers la consciència inèdita que brota vigorosa ça i enllà de les contrades peninsulars. Però, escarmentats, no oblidarem que s'han oït veus agressives i aspres—veus que hom esperava cordials—traspuant verí, i tanmateix d'espiritualitats selectes ben antitètiques: des de la flastomia d'aquest merlot esquerp de Miguel de Unamuno—polític ocasional, polític mediocre—, al novíssim Comte de la Mortera, vàstag ingenu i gris de la darrera fornada d'homes verges...

Remarquem un fet. L'embranzida folla de la Dictadura va esquarterar el cos i la matèria de la nostra terra, però no va poder rompre la unitat espiritual de Catalunya. Bofill i Mates ho acaba de dir: "Sota els trossos provincials se..yorejats per la petulància i la rapacitat, eren latents més que mai la consciència i el sentiment de la infrangible unitat catalana."

Portats pel nostre fidelíssim amor a Catalunya, proposem el front únic de la catalanitat, no per un nimi egoisme electoral, sinó per a cuirassar i pellar amb la sofrença i l'halo de ciutadans del món, l'esperit nu i damnat per la violència sistemàtica.

En fer aquestes afirmacions no vulnerem per a res la nostra consciència d'homes democràtics, no sentim recança ni tenim por els pelegrins dels ideals insatisfets. Catalunya és una fita avançada de les multitudes universals que s'integren a la vida civil i a l'acció social del nostre segle. El nostre poble sent la democràcia. Arreconades les oligarquies anacròniques i infectes, camina resoltament per a assolir aquella recta forma de govern, nat del poble i fet pel poble, que avui és patrimoni de les més joves democràcies contemporànies. I heus ací un símptoma de bon averany: les generacions catalanes, noves i verges en les lluites de la ciutadania —alçaprem d'entusiasme i de joventut—, porten l'encuny del doble ideal aureolat d'una irradiació vivificant i sota el mateix cobrice luminic de les rutes infinites: l'ideal de la Catalanitat i l'ideal de la Democràcia.

A l'impuls d'aquest ideari, l'Empordà ha d'ocupar un lloc preferent en la nova croada de les reivindicaciones catalanes. L'Empordà, terra de gestes i de beutat, serà un clam viu i penetrant de decisiva fermança en els destins gloriosos de l'esdevenidor... Mentre de prop ondulen les messes rosses i les tiges madures de les fecundes realitats imminents."

"LA VANGUARDIA" I EL PROBLEMA CATALA

De "La Vanguardia", signat Baldomero Argente:

"Algunos de los más significados intelectuales visitantes de Barcelona han dicho, a su regreso, que no existía "problema" catalán. La afirmación nos ha sorprendido a muchos, sobre todo a quienes durante muchos años hemos sostenido, contra los centrallstas, la "realidad" del problema catalán, haciendo de esa realidad, innegable a nuestro juicio, el mejor y más irrefutable de nuestros argumentos. ¿Habremos estado viendo visiones?

Es imposible que personas de buena fe y de generoso propósito, como los que ahora niegan la existencia de ese problema, y muchos de quienes hemos afirmado constantemente su realidad, discrepemos tan diametralmente sin que haya una mala inteligencia sobre los vocablos empleados. Porque la vida de nuestro país está igualmente delante de los ojos de todos nosotros. ¿Cómo es posible que veamos de modo tan distinto sus manifestaciones?

"Problema" es—problema de gobierno, al que nos referimos—para quienes afirmamos la xistencia del catalán, toda necesidad pública cuya satisfacción encuentra dificultades o resistencias. Y entendido así el vocablo, ¿cómo dudar que las aspiraciones, sentimientos y conveniencias de Cataluña, en oposición con las tendencias, criterios y actitudes de otros sectores de la opinión pública, constituyen en España, y lo han constituído desde hace muchos años—¿siglos? — un verdadero problema de gobierno? Para convertirse, basta mirar a la Historia antigua y moderna de nuestro país.

Así es cómo se ha planteado siempre la cuestión al Poder público. Y así es cómo se plantea a los intelectuales. Hay que encararse con él y darle una solución, la que corresponde a la justicia y a la conveniencia pública en el momento actual. Negarlo no es resolverlo; antes al contrario: es dificultar su solución. Y diluirlo en cálidas frases efusivas, pero vagas y flotantes, es enveredarlo de nuevo hacia el verbalismo y la retórica, piélago donde tantas veces hemos naufragado. Las efusiones sentimentales son utilísimas porque crean el ambiente propicio para la concordia. Pero la solución no puede ser lírica, sino jurídica y política.

El pleito catalán es tan sólo una manifestación concreta, y ya secular, de la batalla que riçen en el ámbito español, desde el comienzo de la Edad moderna, el espíritu centralista—fatalmente asimilador, como todos los centralismos — y la realidad nacional, de la cual emanan, con ímpetu incesantemente renovado e invicto, pese a todas las imposiciones despóticas y dictatoriales, las tendencias autonomistas y federativas. El pleito se complica con interferencias de política comarcal, de lucha social, de antagonismos económicos, de rivalidades personales, de maniobras de politiqueo nacional. Pero, bajo todas esas superfetaciones accidentales y episódicas, la substancia del pleito subsiste.

Es innegable que, durante cuatro siglos, ha predominado en esa contienda la tendencia asimilista. Es la que llevamos a Portugal y deshizo la unidad ibérica, convirtiendo en dos naciones incompletas, de frustrado destino, la nación mejor trazada quizá por el medio geográfico entre todas las del mundo. La que inspiró nuestra política colonial, y deshojó hasta dejarlo desnudo, prematuramente, nuestro frondoso imperio colonial. La que personificó el Conde-Duque de Olivares, cuyo espíritu no ha muerto, por desgracia.

Esta contienda no está liquidada, digan lo que quieran los intelectuales optimistas. El optimismo es excelente; pero es una mera disposición de ánimo; y, como tal, subjetiva. Y los problemas políticos y sociales son realidades que viven fuera de nuestra mente, y, por lo tanto, objetivas. La confusión entre ambas visiones, la que percibimos en nuestro propio espíritu, y la que contemplamos o debemos contemplar imparcial y serenamente en lo externo, es muy peligrosa porque conduce a decepciones y fracasos.

Ni tampoco es problema de monarquía o de república. En España, esa contienda estaría planteada en iguales términos con cualquiera forma de gobierno. Porque no es pleito que se desenvuelve dentro de los mecanismos e instituciones de Estado, sino en las entrañas mismas de la sociedad española. Aunque la forma de gobierno variase, el pleito seguiría en la nación planteado en los mismos términos, y operando, en iguales direcciones, las mismas fuerzas.

En conciencia nacional hay que resolverlo, mediante la obra de los grandes partidos políticos — cuando existan —, y en esa obra pueden ser, y deben serlo, un factor preciosísimo, de inestimable eficacia, los intelectuales, por su natural y legítima influencia sobre el pensamiento de las multitudes. Pero a condición de que la ejerzan, perseverantemente, movidos por una convicción, a prueba de fatigas y repulsas, no dejando morir sus palabras entre las efusiones de un momentáneo abrazo, ni volviendo la espalda al áspero camino de la lucha por una idea, con el expedito procedimiento de negar la existencia de un problema.

A los intelectuales y a los políticos se les plantea el problema en estos términos descarnados: "¿Debe o no reconocerse la autonomía de Cataluña?" Esa es la cuestión, y no otra. Hay que afrontarla ante la propia conciencia. Y contestar. Esa es la pregunta dirigida a los representantes del intelectualismo castellano; la inmplicada en su visita; y la que deben contestar, si su visita no ha de ser un número más en los festejos de la Exposición. Hasta ahora no la han contestado (*). Y rehuírla es sumarse a los que se pronuncian por la negativa.

Para los intelectuales es más fácil la decisión que para los políticos, porque su tarea es otra. Sin embargo, para un político verdaderamente liberal, no cabe duda, en el orden doctrinal. Una política liberal se apoya en el respeto y aun defensa de la autonomía de todas las personalidades, individuales o colectivas, cuyo conjunto integra la nación. Una política liberal organiza el Estado, política y administrativamente, par acl servicio de los ciudadanos; no somete los ciudadanos a la concepción arbitraria y a la supuesta conveniencia del Estado. El uniformismo es la superstición central de todos los autoritarios. La facultad de cada individuo o de cada colectividad, constituída históricamente o por la libre voluntad de aquéllos, para darse la norma y regir sus propios intereses en su esfera de acción peculiar, es la esencia del liberalismo. Por eso se ha dicho con razón que el problema de Cataluña es un problema de libertad.

Pero eso es, teóricamente. De hecho, el político, puesto en la situación de gobernante, no puede proceder conforme a su convicción doctrinal, sino conforme a las posibilidades prácticas. Y el problema deja de serlo de especulación filosófico-jurídica, para trocarse en problema de mecánica social. Una solución posible ha de ser siempre una resultante de la combinación o sistema de las fuerzas sociales y políticas, contradictorias o concurrentes. Sobre la dinámica de esas fuerzas pueden influir poderosa y favorablemente los intelectuales castellanos; no por lo que han hecho hasta ahora, sino por lo que deben hacer en adelante. ¿Lo harán? Esperemos que sí. Pero hay que verlo."

(*) N. de la R. — El señor Argente ignora que algunos intellectuals s'han pronunciat per a la independència, altres per a l'autonomia, i la majoria han dit que s'ha de deixar en llibertat a Catalunya perquè ella mateix es dongui el règim que més li plagui.

L'ESTAT D'ESPERIT DE CATALUNYA

Llegim que abans de sortir de París, el senyor Cambó digué a un periodista:

"La reunió dels intèllectuals castellans i catalans a Barcelona ha estat, al meu parer, un esdeveniment de gran importància, la transcendència futura del qual és difícil de precisar.

Els intellectuals castellans i Espanya tota han pogut apreciar com les aspiracions catalanes són més intenses i més extenses que mai després de les persecucions dictatorials, i no impliquen ni aversió, ni desamor, ni indiferència per als altres espanyols.

L'efusiva cordialitat amb què s'acollí Barcelona i Catalunya sencera a l'homenatge dedicat als intellectuals castellans, fou expressió d'un estat d'esperit que existeix avui a Catalunya com existí en els temps ja llunyans de la Solidaritat, i que desitjo que arribi a una solució harmònica i efusiva del problema català. Desaprofitar aquesta ocasió serà un enorme error i una greu responsabilitat per part dels que porten la direcció dels afers públics. Intentar pertorbar-lo, sembrant recels i excitant rancorsençà i enllà de l'Ebre, seria una obra antipatriòtica i criminal."

Història

LA VERITABLE CAUSA DEL COP D'ESTAT

De Alfredo R. Antigüedad a "El Pueblo", de València:

"Se ha hablado mucho de la génesis del golpe de Estado llevado a cabo por el general Primo de Rivera el 13 de septiembre de 1923. Los unos afirman que la descomposición de los partidos políticos y el nacional desgobierno a que se había llegado, fueron los que trajeron la dictadura. Otros llegaban—ahora ya no hablan éstos—a decir que un sentimiento noblemente patriótico y romántico, llevó al marqués de Estella a la aventura que trajo como consecuencia los seis y pico de años ominosos de su poder personal y absoluto.

La verdad es que ni una descomposición política, a la que buscaban adecuado remedio los partidos; ni un estado anárquico de pistoleros en España, pues el terrorismo no era más que una cuestión de policía; ni un romántico sentimiento de patriota, fueron los que indujeron al general Primo de Rivera a pronunciarse en Barcelona.

Fué algo insignificante y ruin. Cosa pequeña de cominería política. Un noble gesto de un viejo político, el gobernador de Cádiz, don Bernardo Rengifo, los que llevaron a Primo de Rivera a pronunciarse.

Don Manuel Semprun, antiguo senador romanonista, devoto incondicional del conde, había ido a Cádiz como gobernador civil. Estuvo poco en el puesto. Prefirió abandonarlo para presentar su candidatura a la senaduría por aquella provincia. Fué substituído en el puesto por don Bernardo Rengifo, un caballero intachable, ex senador liberal y ex gobernador de Valencia. A este consecuente político y amigo de Romanones, le tocó dirigir la última contienda electoral en la provincia de Cádiz.

Don Manuel Semprun presentaba su candidatura a senador. Primo de Rivera también presentaba la suya. Quería ir al Senado, donde ya había tenido otras veces asiento.

Primo de Rivera visitó a Rengifo. Quería saber la actitud del gobernador ante la contienda. El gobernador le respondió francamente. Estaba dispuesto a dejar en libertad a todos. Pero si algún apoyo podía dar, lo prestaría incondicionalmente al candidato romanonista.

Romanones conoció esta entrevista y las aspiraciones de Primo de Rivera. Pero, de acuerdo en un todo con Rengifo, resolvió que toda la ayuda que el gobernador pudiera prestar fuera para el señor Semprun.

Primo de Rivera entonces hizo una nueva gestión. Rengifo le advirtió que el Gobierno necesitaba votos en las Cortes y que el apoyar a Semprun, frente a él, era debido a que Semprun era ministerial y el general no lo era.

Unas horas más tarde, don Bernardo Rengifo recibía una carta del general Primo de Rivera, diciendo que si se le apoyaba en las elecciones y triunfaba como senador, iría a la Cámara con el apelativo de "romanonista".

No se aceptó al neófito. Fué causa de ello el gobernador de Cádiz, que estimaba una deslealtad para Semprun, consecuente romanonista de toda su vida, dejarle sin acta. Y Semprun triunfó y Primo de Rivera quedó derrotado en aquellas elecciones.

El Gobierno cometió la debilidad de compensar al general de aquella derrota. Sabía cuánto le había molestado quedar sin acta y para evitar su disgusto, por una consideración personal, le ofreció la Capitanía general de Cataluña.

En Barcelona, el marqués de Estella se encontró con una anormalidad en el orden público y con una intranquilidad unánime. Su malestar, su disgusto por la derrota de Cádiz, le hacían pensar en el desquite. La revancha. La revancha es una condición muy militar. Y tal vez en el ejercicio de la profesión de las armas, una virtud muy estimable.

Se aprovechó Primo de Rivera del pistolerismo barcelonés, desatado ya diremos otro día por quién. Quien acabara con aquel pistolerismo podía contar con la opinión pública. Y como él sabía que era fácil conquistar a la opinión pública, se atrevió a hacer lo que hizo.

No era, pues, desquiciamiento nacional. No era un noble impulso romántico lo que le llevaron a pronunciarse olvidando su juramento en la Academia y los principios de disciplina, que fueron abecedario de su educación militar. Lo que llevó al general Primo de Rivera al golpe de Estado no fué otra cosa sino el despecho de haberse quedado sin acta en las elecciones de Cádiz.

Tuvo, con su triunfo, la revancha. Y para marcarla más, a su rival, al que le derrotó en Cádiz, le atrajo a su mesnada y le hizo primero gobernador de Zaragoza y luego gobernador y alcalde de Madrid. La revancha era completa."

Reparacions

PER A LA REORGANITZACIO DE LA POLICIA

De "El Sol", de Madrid:

"Uno de los más lamentables legados del régimen dictatorial es la anómala situación en que se desenvuelve el Cuerpo de Vigilancia. Ya en un editorial anterior procuramos exponer el censurable régimen de agregaciones y nombramientos ilegales hechos por la Dictadura en un Cuerpo que se rige por una ley votada en las Cortes y en una colectividad que a toda costa es preciso mantener alejada de todo favoritismo si se pretende que esa colectividad responda con eficacia y entusiasmo a los importantes intereses que le están confiados. Acaso en ningún Cuerpo como el de Vigilancia deben preocupar más la pureza y los medios morales en que deben desenvolverse sus elementos, por la natural repercusión que su funcionamiento tiene en la sociedad.

La Dictadura lo entendió de otra manera. Al margen de la ley de 1908, constitutiva del Cuerpo de Vigilancia, y de las más elementales normas de selección y justicia se han hecho nombramientos de policías honorarios y se han decretado promociones con elevados sueldos que no sólo lesionan los derechos de todos aquellos que sufrieron una verdadera oposición y controlaron después su aptitud en la Escuela de Policía, sino que también ocasionan una lógica perturbación en los servicios y una justificada inquietud en el personal titular. Gran parte de este personal procedente de la oposición y de la Escuela, después de diez y ocho años de servicio, no cobra lo que perciben, por ejemplo, los llamados vigilantes que proceden del Ejército ingresados durante la Dictadura. Y además, muchos de los elementos que permanecen arbitrariamente adheridos al Cuerpo actúan sin responsabilidad alguna, ya que de sus intervenciones ha de responder un funcionario efectivo desde la categoría de agente de tercera clase.

Lo que legítimamente demanda el Cuerpo, lo que la misma sociedad solicita y lo que el Gobierno queda obligado a realizar sin demora es una completa reorganización de la Policía, segregando de la misma a todos los elementos que ingresaron a nella por otro conducto que el de la ley de 27 de febrero de 1908. Y además hay que efectuar una escrupulosa revisión de los servicios para que sean desempeñados por los más capacitados y para evitar que el Cuerpo de Vigilancia vuelva a ser lo que era antes de dictarse la citada ley: un conglomerado donde se guarecían con frecuencia individuos de antecedentes recusables. No creemos que haya quien pretenda la resurrección de aquellos tiempos en los que el emblema policial se otorgaba con facilidad excesiva. Y estamos seguros, plenamente convencidos, de que tanto el ministro de la Gobernación como el general Mola son los más interesados en que el Cuerpo de Vigilancia recobre sus indiscutibles prestigios y actúe dentro de las normas legales que son garantía de su buen nombre."

La llista negra

ELS QUE ESTAN AMB LA DICTADURA

Heus ací la llista dels que signen el manifest de la U. M. N., que comença:

"Los amigos, los admiradores, los hermanos en fe y en ideales del general Primo de Rivera, queremos confesar de manera solemne nuestra adhesión a su obra, nuestra devoción a su memoria, nuestra sumisión a sus doctrinas:

Són uns quants noms a retenir:

Abbad (D. Martín), ingeniero; Abellán (D. Pedro), abogado; Acosta (D. Rafael), catedrático; Albayda (marqués de), agricultor y ganadero; Aldama (D. Ignacio), arquitecto; Alonso Orduña (D. José), abogado; Alvarez-Guerra (D. Julio), abogado; Alvarez Juliá (D. Manuel María), abogado; Alvarez de Sotomayor (don Fernando), académico; Alvarez Suárez (D. Alfonso), abogado; Altué Salvador (D. Miguel), catedrático; Andes (conde de los), propietario; Antón (D. Emilio), arquitecto; Araus Loriente (D. Lorenzo), industrial; Areyzaga (barón de), propietario; Aristizábal (D. Gabriel de), abogado; Aristizabal (D. José Manuel de), abogado; Arquer y Vives (D. Arcadio de), industrial; Artero (D. Francisco), comerciante; Asensio (D. Rafael), catedrático; Asmir (conde de), diplomático; Asúa (D. Martín de), abogado; Abascal (D. Eusebio), propietario; Alcaide Olmos (D. Alejandro), maestro.

Bailén (duque de), diplomático; Banzo Echenique (D. Manuel), abogado; Bárcenas (conde las), propietario; Bardají Zabalo (D. Antonio), comerciante; Barrera Lardo (D. Luis de la), abogado; Basols Costa (don Federico), procurador; Bau (D. Joaquín), industrial; Beato Sala (D. Isidro), catedrático; Belda y Méndez de San Julián (D. Francisco), abogado; Benjumea (D. Pablo), propietario; Benicarló (marqués de), ingeniero; Benito Quintero (D. Buenaventura), abogado; Berdié (D. José), propietario; Bermejo de la Rica (D. Antonio), catedrático; Biñasco (barón de), abogado y propietario; Buíosa Arqués (D. Gaspar), abogado y notario; Burón (D. Gregorio), médico.

Cabello Lapiedra (D. Luis), arquitecto; Calvo Sotelo (D. José), abogado; Callejo (D. Eduardo), abogado; Callejón (D. Gabriel), catedrático; Camacho (D. Angel), propietario; Canga-Argüelles (conde de), propietario; Canillas (conde de), abogado; Carasa (D. Manuel), abogado; Casa Fuerte (conde), agricultor; Casa Pinzón (marqués de), industrial; Casa Treviño Gotor (marqués de), agricultor; Castedo (don Sebastián), del Cuerpo Pericial de Aduanas; Castillejo (D. Fausto), catedrático; Cazón García (D. Ernesto), corredor de Comercio; Céspedes Pérez (don José), propietario; Claver Correa (D. Ignacio, ingeniero; Clavijo (don Manuel), propietario; Colón (don Cristóbal), ingeniero; Córdoba (don Atanasio), abogado; Coullaut Valera (D. Lorenzo), escultor; Crooke Heredia (D. Francisco), abogado; Cruz (D. Carlos), comerciante; Cuervas (D. Paulino), ingeniero.

Chain Pallín (D. Antonio), comerciante.

Delgado (D. Carlos), propietario; Delgado Barreto (D. Manuel), periodista; Díaz (D. Leopoldo), agricultor; Díaz Molero (D. Nicolás), comerciante; Dómine (don José Juan), propietario.

Echenique (D. Saturnino), notario; Escribano (D. Manuel), empleado; Espadero Tapia (D. Martos), propietario.

F. Cadarso (D. Emilio), abogado; Fe (D. Inocente), industrial; Felipe Arenzana (D. Jesús) de), propietario; Fernández Bolaños (D. José), propietario; Fernández Diéguez (don David), catedrático; Fernández Lagunilla (D. Tomás), abogado; Fernández García (D. Emilio), abogado; Fernández Ruano (D. Angel), abogado; Fernández Sánchez-Puerta (D. Francisco), publicista; Fernández Vicente (D. Vicente), doctor en Medicina y Farmacia; Ferrán (don José), médico; Ferreiro (D. Valeriano), propietario; Fesser (D. Guillermo), abogado; Figols (conde de), industrial; Figuera (D. Antonio de la), catedrático; Francoy Palacín (D. Francisco), abogado; Frade (don Joaquín), banquero; Fuentes Pila (D. Santiago), abogado.

G. Parejo (D. Manuel), propietario; Gabilán (D. José), abogado; Galindo (D. José María), propietario; Gárez Jinachero (D. José), médico; García Atance (D. Manuel), abogado; García Bedoya (D. Angel), propietario; García Goyanes (don Joaquín), abogado; García Gayanes (D. Luis), abogado; García Molina (D. Francisco), propietario; García Muñoz (D. Clodoaldo), catedrático; García Noblejas (D. Salvador), agricultor; García Roperto (D. Lucas), agricultor; Gariga Bachs (D. Andrés), propietario; Garido Robles (D. Antonio), propietario; Garzón (D. José), publicista; Gassó y Vidal (D. Andrés), abogado; Gay (don Vicente), catedrático; Gayoso (don José), abogado; Gil de Angulo (don José), propietario; Gil Mariscal (don Fernando), abogado; Gila (D. Segundo), médico; Ginzo Soto (don Marcial), periodista; Gomera (marqués de la), propietario; Gómez Arias (D. Emilio), abogado Gómez Arias (D. José), abogado; Gómez de la Bárcena (D. Antonio), propietario; Gómez Roldán (D. Manuel), abogado; Gómez Vizcaíno (D. Carlos), agricultor; González Olaso (D. Juan Ramón), industrial; González Oliveros (D Wenceslao), catedrático; González Pintado (don Alvaro), abogado; González Redondo y Serrano (D. Jorge), industrial; banquero; Guadalhorce (conde de), González del Valle (D. Carlos), ingeniero; Guerra (D. Juan Bautista), abogado; Guerra (marqués de), propietario; Gutiérrez Galindo (don Francisco), agente de Bolsa.

Heredia y Rodríguez Jaén (don Rafael), profesor mercantil; Herguéta (D. Gabriel), médico; Hernández Castillo (D. Juan), publicista; Herrera Sotolongo (D. Juan Miguel), propietario; Herrero Martos (D. Antonio), propietario; Herrero Sevilla (D. Antonio), notario; Herrero (D. Luis), empleado; Herreros de Tejada (D. Enrique), propietario; Horna (D. Ramiro de), comerciante; Huelin Sanz (D. José), propietario; Humanes (D. Arturo), abogado.

Ibáñez Martín (D. José), catedrático; Ibarra (D. José María), propietario; Imaz Blanco (D. Justo), médico.

Junco (D. Eduardo), abogado.

Láinez (D. Leonardo), propietario; Lambán Falcón (D. Lorenzo), médico; Lamoneda (D. Diego), propietario; La Roche (D. Francisco), propietario; Lasala Llanas (D. Ma-

PROXIMAMENT

TAXIS GOLIATH

a 80 cèntims la carrera

A pesseta encara és car!

nuel de), catedrático; Lasarte (don Manuel), abogado; Lomas Díaz (don José), médico; López Bailly (don Julio), propietario; López Castaño (D. Diego), minero; López Ferrer (D. Luis), banquero; López Folgar (. Manuel), secretario judicial; López Merino (D. Bernabé), catedrático; López Montenegro (D. Gonzalo), propietario; López Ocaña (D. José), médico; Lorenzo de Mas (D. José), propietario.

Mac-Crohón (D. Luis), propietario; Marín (D. Alfonso), médico; Marina (D. Tomás), abogado; Martín Lostau (D. Salvador), propietario; Martínez (D. Carlos), propietario; Martínez (D. Francisco), catedrático; Martínez Lumbreras (don Francisco), profesor; Martínez y Vargas Machuca (D. Gerardo), abogado; Maseda Cadórniga (don Jaime), propietario; Masiello (don Rafael), abogado; Mateos Malumbres (D. Víctor), comerciante; Maza Ubieto (D. Adolfo), propietario; Mediavilla (D. José), propietario; Medina Togores (D. José), agogado; Mirasol (conde de), ingeniero; Moliner (D. José María), propietario; Molleja y Molleja (D. José), comerciante; Montelirios (conde de.) propietario; Monterreal y A. de Villasante (D. Rafael), propietario; Montseny (conde de), abogado; Morales (D. Gonzalo), abogado; Moreno (D. Claudio), comerciante; Moreno Carbonero (D. José), académico; Moreno Castañeda (D. José), propietario; Moreno Fernández de Roda (D. Carlos), propietario; Moriles (conde de los), agente de Bolsa; Mullera García (D. Bernardo), médico; Muñoz (D. Pedro), propietario; Muñoz-Cobo (D. Diego), agricultor; Mur (D. Jerónimo), médico.

Nagore (D. Leandro), propietario; Navajas (D. Antonio), agricultor; Navarro (D. Hermenegildo), comerciante; Navarro Enciso (D. José), abogado; Navarro y González de Canales (D. José), propietario; Noguerol (D. Baldomero), profesor; Núñez Rodríguez (D. Ricardo), médico.

Oliván Beltrán (D. Francisco), maestro de obras; Ondovilla (D. Emilio), propietario; Ordóñez Pascual (D. José), notario; Oreja (D. Rocardo), abogado; Orfila (don Francisco), abogado; Orozco (don José María), abogado.

Palacio (D. José de), abogado; Palacios (D. Julio), catedrático; Palop (D. José), propietario; Parias (D. Pedro), propietario; Parra (don Jenaro), agricultor; Pedrosa Pérez (D. Carlos), propietario; Pemán (D. José María), publicista; Pemartín (D. José), publicista; Peña Monsuri (D. Félix), propietario; Peralta (D. Juan Luis), abogado; Peray y March (D. José de), abogado; Pérez Agote (D. José), médico; Pérez de Castro (D. Arturo), abogado; Pérez de los Cobos (don Pedro), ingeniero; Pérez de Guerra (D. Julio), publicista; Pérez Menéndez (D. Tomás), doctor en Farmacia; Pérez Valiente (D. Antonio), propietario; Peypoch (don Luis), ingeniero; Piera (D. Adrián), comerciante; Piqueras Vázquez (D. Juan), abogado; Polanco (D. Juan), propietario; Pons y Tusquets (don Luis), propietario; Ponte (D. Galo), abogado; Portillo (D. José del), propietario; Primo de Rivera (don José), agricultor; Primo de Rivera (D. José Antonio), abogado.

Quintanar (marqués de), ingeniero; Quintería (conde de la), propietario.

Rábago (D. Blas), propietario; Reina (D. Luis Fernando), abogado; Represa (D. Armando), médico; Revilla (conde de la), propietario; Ribas (D. Fernando), abogado; Urries (D. Francisco), abogado; Robert Calderón (D. Vicente), banquero; Riva (D. Angel de la), industrial; Rivas Jordán de Urries (D. Francisco), abogado; Robert (D. Antonio), catedrático; Rodríguez Calvo (D. Antonio), notario; Rodríguez Carballeira (D. Vicente), abogado; Rodríguez Muñoz (don Juan), abogado; Rodríguez Soto (D. Julio), abogado; Román (don Antonio), propietario; Román (don Julio), propietario; Romay Montoto (D. Emilio), abogado; Romero Toro (marqués de), agricultor; Ros (D. Francisco), abogado; Ros Gómez (D. Joaquín), catedrático; Rosa (D. Modesto de la), propietario; Rosado Bergón (D. Miguel), abogado; Ruiz (D. José), propietario; Ruiz Martínez (D. Francisco), propietario; Ruiz de Velasco (D. Modesto), comerciante.

Sáenz (D. Juan Bautista), agricultor; Sáenz de Barés (D. Pablo), publicista; Sáenz de Heredia (don Angel), abogado; Salcedo Bermejillo (D. Felipe), propietario; San Julián (conde de), propietario; Sánchez Pastor (D. Emilio), publicista; Sánchez Puerta (D. Gregorio), catedrático; Santa María de Pomés (conde de), abogado; Santa María de Sisla (conde de), propietario; Santa Marta (conde de), ingeniero; Sanz (D. Francisco), abogado; Sanz Martínez (D. Salvador), agricultor; Sanz Noguer (D. José), propietario; Satrústegui (D. Jorge de), propietario; Sela y Sela (D. José), minero; Sierra (D. Blas), médico; Sobradiel (conde de), propietario; Sobrino Pérez (D. Ramón), industrial; Solanda (marqués de), propietario; Sota (D. Daniel de la), ingeniero; Soto Morillas (D. Armando de), propietario; Sotelo (marqués de), marino; Suárez Peralta (D. José), propietario; Suquía (don Federico), abogado; Santmenat (marqués de), propietario; Simonena (D. Antonio), catedrático.

Tamayo (D. Alfredo), propietario; Tapia (D. Víctor), industrial; Toledo (D. Romualdo de), doctor en Ciencias; Tomás Valverde (don José), abogado; Torviso (D. José María), comerciante; Torremocha (D. Lorenzo), catedrático; Torres (D. Alfonso), ingeniero; Torres y González Arnao (D. Camilo de), propietario; Torres Guillén (don Manuel), licenciado en Ciencias; Tortoja Miret (D. José María), ingeniero y académico; Torrubia (conde de), propietario; Triana (D. Luis), abogado.

Valdecilla (marqués de), propietario; Vals Chacón (D. Pedro), propietario; Varela (D. Manuel), comerciante; Varela de Limia (don Jacobo), catedrático; Vázquez Gundín (D. Eugenio), abogado; Vicente (D. José María), catedrático; Vicentes (D. Nemesio), propietario; Vieites (D. Perfectino), propietario; Vista Alegre (marqués de), abogado; Vivar (barón de), industrial; Vizuete (D. Pelayo), escritor; Werner y Martínez del Campo (don Leopoldo), ingeniero.

Yanguas Messía (D. José), catedrático.

Zafra Poveda (D. Luis), agricultor.

Veu d'alerta

COMPTE, QUE ESTAN A L'AGUAIT

Sota el títol "La jauría al acecho" escriu Antonio Dubois a "La Voz de Guipúzcoa":

"Buena crianza, pero justicia. Buenas maneras, pero sanciones. Ese debe ser el lema del período revisionista que se ha abierto. Porque no debe entenderse por debilidad y por transigencia la buena educación.

La Prensa liberal, ahora como siempre, da a la otra Prensa lección de corrección, de prudencia y de pulcritud. Si en esta hora en que se nos permite cierta libertad de expresión hubiéramos reaccionado con la violencia adecuada al vocabulario que decendió desde las notas oficiosas para canalizarse por las columnas de los diarios afectos o simpatizantes, la literatura virulenta se enriquecería con obras maestras.

Control, dominio de sí mismo, en grado superlativo, se necesita para no ir espigando en el diccionario en la búsqueda de los adjetivos más enconados para responder a aquellos agravios a la intelectualidad con que el Poder pretendía halagar los bajos instintos.

Era el analfabetismo escupiendo su rabia y su envidia sobre los sectores selectos del país. La Dictadura llamó a su colaboración a hombres insignificantes que ostentaban como mérito no haber leído un solo libro y desdeñar los Ateneos y las Academias. El dictador pretendió gobernar con el "sentido común" y atrajo naturalmente—aparte los desaprensivos—a los que por su incapacidad o su fracaso miraban con desdén a las gentes inteligentes del país.

Cuando se recuerda el aluvión palabrero, chabacano y zafio, que cayó sobre don Miguel de Unamuno y el doctor Maraçón, sin precedente en la historia de ningún país, pues ningún gobernante, ni en el momento más agudo de su desenfreno, atacó las glorias nacionales, y se recuerda la reiterada injuria a los "llamados intelectuales", injuria de un día y otro, vertida con deleite y recibida con regocijo por las masas iletradas sobre las que secularmente se apoya el absolutismo, hay que hacer un supremo esfuerzo para conservar la buena crianza.

Ha procedido la Prensa liberal en estas horas con absoluta corrección. Ha criticado la política caciquil, los organismos inútiles, los agravios al derecho; en suma, viene tirando por elevación. A los desartores y pérfidos que adquirieron en el viejo régimen el pequeño nombre con el que luego negociaron en juntas y comités les llama simplemente emboscados. A los designados por R. O. para ocupar puestos directivos en Ateneos y Academias se les ha tratado con excesiva benevolencia. A los que aceptaron puestos en la Asamblea traicionando su ideología —ideología harto movediza y falsa— ni siquiera se les ha nombrado, para su propio sonrojo y escarmiento y advertencia a la ciudadanía honesta.

No hay Prensa más generosa que la Prensa liberal española. Excesivamente generosa, pues es fácil el olvido, que implica la impunidad del que delinque. Por eso conviene advertir que estamos iniciando una época de justicia y no de venganza. Quédese la venganza para los tiranos y tiranuelos. Los espíritus liberales aman la justicia y repugnan la venganza. Pero la justicia —virtud cardinal—no excluye la buena crianza. Con bellas maneras se han de promulgar sentencias definitivas. Y hay que estar prevenidos contra el prejuicio de que la buena crianza es propicia al olvido de los agravios.

Eso no. Buenas formas, correcta educación; pero normas inflexibles para enjuiciar a desleales y felones. Esos desleales y felones que cometiendo a dos carrillos, nos miraban desdeçosamente compadeciéndonos unas veces como "primos" románticos y ridiculizándonos otras por ingenuos ideólogos, satirizándonos como cursis mantenedores de prejuicios idealistas que su estulticia o su maldad creyeron definitivamente muertos; han de ser convocados a juicio y sentenciados a pena de degradación ciudadana.

Esa jerarquía que asida a la cola del equipo vencedor nos injuriaba y nos desdeñaba, debe ser internada en lazareto para preservar de su contagio a la ciudadanía honesta. A régimen celular condenada, para que en la soledad se remuerda y se depure y no detente ninguna función pública.

Cuidado, que los muertos se filtran por las paredes. Cuidado, que en la antesala de los ministros han hecho su aparición los felones. Cuidado, que la desaprensión trepa con escala. Cuidado, que esos caballeros de industria política no tiene el más mínimo pudor. Cuidado, que la desvergüenza suplanta la honradez. ¡Alerta! ¡Alerta, Poderes públicos, ciudadanía, corporaciones. Que la jauría se dispone a difrazarse y a trepar y si no estamos prevenidos se dará el más desmoralizador de los ejemplos. Se dará el inaudito caso de que traidores, atávicos y troglodytas continúen en sus posiciones burocráticas y salten a puestos públicos, mientras los leales, los perseguidos y los sacrificados, lloren la injusticia en el destierro."

Casos

LA DETENCIO DE DANIEL DOMINGO MONTSERRAT

De "La Rambla de Catalunya":

"Amic lector: la casa Salvat, Editors, S. A., ha acomiadat el seu dependent Daniel Domingo Montserrat, (La censura ha passat per aquest número). Així que els gerents de la casa —què diable pensarà aquest gerent?— s'assabentaren que un dependent seu havia estat detingut pel delicte de tenir el que ells en diuen "idees avançades" s'afanyaren a deixar vacant la seva plaça. La plaça que l'amic Montserrat ocupava, a satisfacció de tothom, des de feia molt de temps.

Es un fet, amic lector, digne de tenir molt present. Qualsevol dia, aquesta casa editora de "lecturas selectas" i altres excessos, vindrà a oferir-te els seus productes o els veuràs exposats a qualsevol llibreria Però abans d'adquirir-los, amic lector, fes el favor de pensar que l'"Editorial Salvat" —i tenim un gran interès a anunciar-la gratuitament— acomiada els seus dependents que cometen el delict ede pensar. Encara que aquests dependents no tinguin altre mitjà de viure. Encara que siguin —com en el cas de Daniel Domingo Montserrat— casats i pares de família.

Amic lector: recorda aquest nom: Editorial Salvat. Editorial Salvat. Recorda'l i fes-li, gratuitament, la nostra propaganda."

ELS AMOS QUE NO VOLEN QUE LLURS OBRERS TINGUIN IDEES

De "La Rambla de Catalunya":

"Els burgesos que acomiaden els seus obrers perseguits per qüestions polítiques demostren tenir sensibilitat perfectament africana. Potser —i sense potser— pretenen ésser sovint homes liberals, demòcrates, catalanistes, àdhuc republicans. Però, de fet, davant la simple llibertat naturalíssima d'un obrer que pensa per compte propi, li neguen el pa i la sal i el deixen a la misèria, malgrat de les frases brillants sobre la consciència de l'home i la santedat de la llar. I és que ells les apliquen només a la pròpia consciència —o inconsciència— i a la pròpia llar, no sempre santificada, no a la consciència de l'honest obrer que se sacrifica per un ideal, ni a la llar obrera on ésser innocents passe aprietacions a causa de l'absència d'un perseguit.

Caldria fer una llista d'aquests burgesos per exposar-los, merescudament, a la vindicta del poble. De moment donaríem dos noms: Salvat editora, de Barcelona, que ven acomiadar el nostre amic Daniel Domingo Montserrat, empresonat governativament, ni tan sols polític i l'impressor Josep Areles, plaça de Rius i Taulet, 17, també de Barcelona, que no ha volgut reservar el lloc a Adolf Bueso i García, detingut en circumstàncies veritablement revoltants relatades per Pestanya a "Mirador". Aquest darrer atayar té el pètal de la botiga en la nostra llengua i es diu defensor de la nostra cultura, però no ha sabut emparar un operari seu contra una vexació governamental.

Cal recordar a aquests senyors —amb tot el respecte, sí, però també amb indignació i amb pena— que als obrers tenen dret a pensar com els plagui, qu etenen per exemple el mateix dret a ésser comunistes com en tenen ells a ésser cristians. Això en bona doctrina democràtica —sempre, naturalment, que aquests senyors no pensin que els obrers han d'ésser defensors del règim capitalista—. Si, però, com sembla, els nostres burgesos no volen decidir-se sincerament a esdevenir veritables demòcrates, que no lamentin desrpés possible violències de l'obrerisme desesperat. Nicolau d'Olwer —una alta autoritat no precisament obrera— els recordava, fa poc, un fet axiomàtic: que les reivindicaocions dels oprimits són expressades sempre en forma violenta quan es troben esborrats els amples camins legals."

Per l'ampliació de l'amnistia i la revisió dels processos polítics i socials

SUBSCRIPCIO PRO-PRESOS I EXILIATS

Ha estat oberta una subscripció pro-presos i exiliats catalans. En un clam unànime fou demanada per a ells justícia. Als uns els ha estat concedit l'indult, de moment a mitges, i segurament aviat total. També és d'esperar que serà escoltat el clam unànime en demanda d'una amnistia més ampla i de la revisió dels processos polítics i socials.

Però hem de pensar tant en l'hora present com en la futura. I per als nostres germans, per a aquests homes que han viscut anys i anys a presidi i a l'estranger, l'hora futura representa amb la tornada a la vida civil: l'ofici oblidat, la plaça perduda, la llar que cal reconstruir, el jornal que cal tornar a guanyar. La vida dura d'aquests germans que han estat a presidi no es presenta per a molts d'ells menys dura en reintegrar-se entre nosaltres. Cal que no el oblidem en aquests primers moments difícils que han de passar.

(Per haver aparegut amb xifres equivocades l'aportació que han fet a la subscripció els senyors Jaume Carner, Albert Bernis i Joan Rogent, reproduim la llista publicada en la nostra darrera edició i hi afegim les aportacions rebudes durant el dia d'ahir.)

	Pessetes
LA PUBLICITAT	50'—
Antoni Clapera	5'—
Maria Prat	2'—
Joan Cantijoch	2'—
Daniel López	2'—
Pepeta Ferrer de Bos	6'—
J. V.	5 —
J.-V. F.	5'—
X. R.	5'—
J. O.	5'—
J. L.	5'—
Jaume Carner	250'—
Albert Bernis	200'—
Joan Rogent	150'—
F. G.	25'—
Joan Busquets Janer	25'—
Josep Cano	1'—
Josep Altés	1'—
República Argentina	2'—
Josep Vergés i Baró	25'—
A. Salvans i Coromines	2'—
M. A.	3'—
Jaume Gorriz	1'—
Joaquim Ferret	1'—
A. P.	5'—
P. M.	5'—
Quatre amics catalans	8'—
J. A.	5'—
Narcís Ferrer	2'—
Nuri Ferrer	1'—
J. L.	2'—
Maria Rosa L. V.	2'—
Josep Casanoves	2'—
Josep Passapera	1'—
Pere Seseres	1'—
Victori Andreu	1'—
Un xiquet de Valls	1'—
Doménec Sedó	1'—
Josefa Doménec de Planella	25'—
Lluís Planella	25'—
Total	865'—

UNA BORSA DE TREBALL

De "La Rambla de Catalunya":

"Es un afer urgent. Urgent i patriòtic. I, en prendre'n la iniciativa, estem convençuts que l'èxit acompanyarà tot seguit el nostre propòsit. La indústria i el comerç de Catalunya tenen, aquesta vegada, la paraula.

Quan tornin de presidi tots aquests minyons que honoren la nostra terra: quan passin la frontera tots aquests patriotes que un noble gest de rebeldia posà fora de la llei, la joia de la tornada serà enfosquida, en molts casos, per les llars destroçades i per les taules sense pa. Per ajudar-los en la seva inserta interinitat de "pense feina" s'ha obert la subscripció Pro-Presos.

Ara bé: cal que aquesta interinitat sigui el més breu possible. Cal que aquests homes trobin, tot seguit, la tranquil·litat de la vida assegurada i del pa guanyat dignament. I, per fixó, hem pensat en obrir, des d'avui mateix, la nostra "Borsa del Treball". I per això, demanem als industrials i als comerciants de Catalunya que passin a la nostra redacció totes les ofertes de treball en les quals estiguin interessats, ben aclarits els detalls i característiques del càrrec que —en la seva fàbrica, en el seu magatzem, en el seu despatx o botiga— els calgui cobrir.

A mesura que tornin —cal esperar que tornaran— els nostres germans en presó o en exili, nosaltres els farem oferiment dels càrrecs sollicitats, que s'adiguin naturalment a l'ofici o professió de cadascun... Serà una manera més d'agrair-los el que ells han fet per la ciutadania i per la pàtria. El deute que tenim contret amb ells serà — en oferir-los una segura possibilitat de viure — més petit.

Els industrials i comerciants de Catalunya tenen, ara, la paraula."

AMNISTIA? INDULT?

Joan Cubells i Peris ens tramet les següents ratlles:

"Quan l'amnistia anunciada pel govern nou deixà sentir els seus efectes, un clam unànime del poble català sortí espontani. L'amnistia quedava curta; aquí no hi arribava.

Aquest clam nostre espontani, que tenia molt del revifament que segueix a la sorpresa, continua insistint en la demanda d'una amnistia per als presos i exiliats; amnistia que disminuís o suprimís les humiliacions del calgut en desgràcia, que més que una pena sofreix una penalitat, puix que l'abast de l'amnistia (que sols és aplicable als presos de guerra, als polítics i als socials) té aquest sentit.

Però heus ací que tot esperant l'amnistia, ens arriba un indult per a uns quants dels presos nostres, classificats com a polítics, i que han tingut la desgràcia d'ésser considerats com a delinqüents comuns i vulgars; un indult que assegura la impunitat del malfactor, però que no li torna l'honra; un indult que si bé li lleva la pena a complir, no li esborra la culpa. Els concedeixen un perdó que sempre suposa un nistia que no suposa res més que crim, quan tots demanàvem una amnistia que acusació llançada per un vencedor al vençut, per incompatibilitat d'idees entre ambdues parts; una amnistia que res fa perdre a l'innocent. Ara el perdó els ho fa perdre tot, fins el dret de parlar d'innocència, i que àdhuc no els eximeix d'ela responsabilitat en què incorregueren en no presentar-se al servei militar quan foren crides a files. En resum: aquests presos, més que polítics, són rèmores de la societat.

Es per aquest punt que diferetxo de l'opinió del senyor president de la Diputació, en dir que ha valgut més així, puix que d'aquesta manera s'anticipa llur sortida de la presó amb molts dies a la bestreta de la revisió i absolució en cas d'arribar. El senyor president acusa un esperit d'extrema humanitat que li lleva tota responsabilitat en la diferència de tracte que accepta, però jo crec que en el cas present s'imposa un esperit més equànim i justicier.

No demanàvem gràcia, sinó justícia.

Jo, per la meva part, que estic convençut d'on arriba la culpabilitat dels encartats de Garraf en el crim que se'ls imputa, estic segur que si s'arriba a deixar triar a ells entre un prompte indult i una revisió, ni un d'ells s'hi pensa gaire a demanar això darrer.

L'amnistia per a la resta dels presos i exiliats tal vegada no es farà esperar gaire, però després d'aquest fet i de la tornada de la pau a les llars catalanes, un deure i una obligació s'imposen a la consciència general dels catalans per a tirar-hi també l'honra que amb el perdó de Garraf se'ns esmuny: Demanar la revisió de la causa. Per a treure el bo que poguem del mal, aprofitemnos del dret que dóna el considerar culpables uns xicots indultats.

Tal vegada així sabrem fins a quin punt devem una gratitud massa remenada aquesta d'es per la premsa."

PER L'AMNISTIA DELS CONDEMNATS DE LA CASERNA DEL CARME DE SARAGOSSA

De "El Pueblo", de València:

"Una amnistía que comprenda a los jóvenes que fueron condenados por los sucesos del cuartel del Carmen, de Zaragoza, además de constituir un acto propio de gobernantes humanitarios, es una medida de justicia que la opinión liberal debe demandar de los poderes públicos.

Los que están en presidio por aquellos sucesos, purgan un delito de sedición militar, por lo que debieran haber sido comprendidos en la última amnistía, como lo están otros que fueron objeto de sanciones por el mismo delito.

¡Mujeres valencianas; liberales, republicanos, obreros, estudiantes! ¡Apresuraos todos en pedir la amnistía para los del cuartel del Carmen, de Zaragoza! Debemos todos poner el mayor empeño en tan noble empresa."

Economia

PER QUE BAIXA LA PESSETA

De "El Pueblo Gallego", de Vigo:

"La peseta ha perdido un tercio del valor medio que tenía en épocas normales. O, lo que es lo mismo, el rentista que disfrutaba de unos holgados beneficios de treinta mil pesetas anuales, se encontrará con que esos cuartos no le rinden más de lo que antes le rendían veinte mil; y el empleado, jefe, gerente, general, suprema categoría de su escala, que cobra 12.000 pesetas, se encontrará con más apuros que antes de ascender; el primero reducirá sus lujos, el segundo tendrá que reducir sus modestas comodidades, y ya no hablemos de las escalas menores, que son casi todo el pueblo, que tendrá que ir preparándose para reducir sus necesidades.

Cuando la libra, en las postrimerías dictatoriales, llegó a 35, fué tan grande la impresión en el país que la Dictadura se espantó de su propia obra. Se fusionaron los presupuestos extraordinario y ordinario y la peseta siguió bajando. Se suprimió la intervención en los cambios, y la peseta bajó más aún. Cayó la Dictadura y siguió la baja.

Estos son los meses de mayores exportaciones: se exportan nuestras frutas y nuestros vinos; entra en España más dinero del que sale, pero la peseta baja.

La garantía oro de nuestros billetes es la mayor de Europa; pero la peseta baja como si no tuviera garantía alguna.

Con la peseta, pues, fracasaron todas las teorías acerca de los cambios. Fracasaron, porque esas teorías y esas leyes que regulan los fenómenos financieros jamás fueron puestas en sólido contacto con la realidad española. Nuestros financieros tienen una cultura de revista semanal, y nuestros políticos, hablan de finanzas, como de agricultura, como de la toma de Granada o de la cría de las almejas; si todo se arreglara con palabras sería España el país más próspero; aquí todos hablan, pero muy pocos estudian.

Baja la peseta por la desconfianza interior y exterior en la eficacia de nuestros gobiernos.

Baja la peseta, porque el pueblo ve sus finanzas en las mismas manos que las dirigían antes de la Dictadura, sin cambio, sin enmienda y sin remedio.

Baja la peseta, porque mandan los partidarios de "borrón y cuenta nueva"; y el país sabe que eso significa impunidad, dsebarajuste, despilfarro y favoritismo.

Baja la peseta, porque estamos otra vez en la política del parcheo; si se suprimen las Cámaras de la Propiedad Rústica que eran una ficción, se restablecen las Cámaras Agrícolas que son otra ficción. Si se suprime el Comité Regulador de la Producción Industrial, quedan las infinitas Juntas, Consejos, Comisiones (cobo del Combustible, del Corcho, de la Potasa, de azucareros, remolacheros, viniticultores, del calzado, del nitrógeno, etc., etc., etc.), que son los verdaderos obstáculos que amedrentan todas las iniciativas; quedan las exclusivas, los monopolios, toda esa trama de intervención y favoritismo que ahoga a la producción. Si se acuerda no hacer nuevas obras, en cambio, no se suprimen, ni se revisan las comenzadas; y la Dictadura dejó comenzados casi todos sus proyectos; sólo firmes especiales y cuencas hidrológicas gastan doscientos millones cada año. Si se suprimen Ayuntamientos y Diputaciones se crean la, que cobra 12,000 pesetas, no en otros nuevos en que sólo cambian las personas, y en muchos ni las personas cambian.

Baja la peseta, porque el pueblo no barrunta solución alguna en sus políticos, que callan todos, y cuando hablan suenan a vacía. Así el vizconde de Eza, que en su última reciente conferencia dijo que España en 1917 tenía una riqueza de 85.000 millones de pesetas, y que la renta actual de España es de 30.000 a 40.000 millones de pesetas, según lo cual resultaría España casi duplicando su riqueza cada año, y resultaría el país más próspero del mundo. Y ése estadista es una gran reserva del bugallalismo.

Baja la peseta, y he aquí que un fenómeno que en otra ocasión describiría a cualquier Gobierno, parece ser que a todos nos deja imperturbables.

Pues esta aparente serenidad o indiferencia del pueblo ante el hecho económico más agrve de esta generación, es un fenómeno más grave todavía que la misma baja de la peseta. Porque demuestra que el pueblo tiene en estos instantes otros problemas superiores al económico, y éstos no pueden ser otros que los problemas políticos que la Dictadura ha provocado o recrudecido.

Y el país que por problemas de índole espiritual olvida los económicos, o incluso estima su misma gravedad para provocar una solución integral a aquéllos, demuestra una inexorable e irresistible decisión, que quiera Dios encuentre talento y oportunidad en los gobernantes para abrirle amplio cauce, porque sino lo arrollará todo."

Vària

SOBRE LA DETENCIO D'EDUARD ORTEGA I GASSET A LLEIDA

El corresponsal de "La Vanguardia" a Lleida diu, parlant del mitin de coalició republicana celebrat diumenge a Lleida:

"Más tarde, la policía detuvo y llevó al Gobierno civil a don Eduardo Ortega y Gasset, por haber vertido en su discurso determinados conceptos, lo que dió lugar a que frente a dicho centro oficial se congregara en actitud tumultuosa gran número de republicanos para protestar de la detención.

Después de pasada la correspondiente denuncia al fiscal, para esclarecer el alcance de los conceptovertidos en el mitin, fué puesto en libertad.

Al poco rato todos los oradores forasteros regresaron en automóviles a sus puntos de residencia."

MIQUEL MAURA ACUSA ELS GENERALS MARTINEZ ANIDO, BARRERA I SANJURJO DE QUE ESTAN PREPARANT UN COP D'ESTAT PER AL MES DE MAIG

"La Voz de Guipúzcoa" diu:

"Un despacho de Salamanca dice que de paso para Zamora llegó ayer a aquella ciudad don Miguel Maura, que fué recibido por numerosos amigos. Visitó a don Miguel de Unamuno, con quien celebró una extensa conferencia.

El señor Maura fué interviuvado por un redactor de "El Adelanto", al que hizo las siguientes manifestaciones que hoy publica dicho periódico:

"Estoy satisfechísimo de mi actuación en el republicanismo de la derecha, y he de confesar que he hallado un sentimiento republicano insospechado en todo el país, incluso en Tudela, donde, como es sabido, la población es eminentemente derechista. Allí he recibido una gran sorpresa.

Yo no me propongo formar el partido republicano de la derecha ni en erigirme en su jefe; sólo pretendo recoger todos los hombres de la República, extraviados, los cuales, aunque están convencidos de que la República es el mejor régimen, no se han declarado partidarios del mismo por temor a la transición. La República, como está demostrado, es el mejor régimen, y lo prueba el florecimiento de Alemania.

A mi juicio, el señor Ossorio y Gallardo sería la persona más indicada para presidir el partido republicano de la derecha, pues es un hombre de gran talento y de mucha acometividad."

El señor Maura ha hecho grandes elogios del señor Ossorio y Gallardo. Respecto de Alcalá Zamora, ha dicho que pronto hará declaraciones de interés, casi de franco republicanismo.

Por lo que respecta a Melquiades Alvarez, ha dicho: "No sé dónde va ese hombre, aunque me lo presumo".

Los señores Alba y Sánchez Guerra, en sus recientes entrevistas celebradas en París, han llegado a un completo acuerdo.

En mayo próximo habrá en España otra dictadura más severa que la anterior. El general Berenguer no hará las elecciones y esto le servirá de pretexto para dejar el Poder, que lo recogerá el conde de Bugallal.

Los generales Martínez Anido, Barrera y Sanjurjo pretenden estorbar la subida al Poder de los conservadores, temiendo sufrir una derrota enorme en las elecciones. Para esa fecha preparan un golpe de Estado.

A pesar de que el general Martínez Anido pasará muy en breve a la reserva es preciso tenerlo a buen recaudo, pu \ sería el jefe del movimiento. En la próxima sesión de la Academia de Jurisprudencia para discutir la Memoria del señor Roig Ibáñez, como quedé la vez pasada en el uso de la palabra, haré esta declaración."

UNA CONFERENCIA DE MIQUEL MAURA

Al teatre Principal de Zamora se celebrà diumenge la conferència organitzada pel Comitè d'Agrupació Republicana, en la qual el senyor Miquel Maura va parlar de l'esdevenidor d'Espanya.

La premsa diu:

"Presentó al conferenciante el redactor de "La Voz" don Angel Galarza, que puso de manifiesto la personalidad del conferenciante y, después de tratar ligeramente de la dictadura, dijo que Miguel Maura no aprovechó el apellido de su padre para la conquista de los fines que persigue. El señor Galarza fué ovacionado.

Levantóse a hablar luego el señor Maura. Dijo que España atravesaba actualmente por una breve crisis. Justificó su republicanismo y después de censurar la conducta seguida por los que se llaman mauristas, aludió a la dictadura, diciendo que ésta, en el transcurso de los seis años que amnimodamente estuó, lo desorganizó todo, corrompiendo y desmoralizando la Hacienda; destruyendo, en una palabra, todo cuanto significa justicia. De no enmendarnos mediante el ejercicio de la verdadera ciudadanía, pronto nos veremos frente a otra dictadura peor.

Combate el caciquismo, a cuyo resurgimiento coopera el Gobierno resucitando la Constitución. Hay que implantar un nuevo régimen para las elecciones y exigir inexorablemente responsabilidades. España necesita una nueva Constitución.

Reitera su creencia de que con la monarquía no queda más que el absolutismo u otra dictadura, y ésta sangrienta y de peores consecuencias que la del general Primo de Rivera y perjudicial hasta para aquellos que se creyeron amparados por ella.

Relata luego los disgustos y sinsabores que le ha causado su rompimiento con la monarquía y el calvario que les espera.

Termina haciendo un llamamiento

MENTRE ARRIBA EL DIA
DE LA CONCORDIA
ESTAT ESPANYOL, S. A.
us dóna la fórmula del catalanisme actiu.
Llegiu divendres aquest llibre de
M. Rubió i Tudurí i N. Mart
Es vendrà a la Llibreria LOPEZ - Rambla del Mig,
i a les més importants

a los hombres de derecha, diciéndoles que con la mano sobre el corazón piensen y mediten en la responsabilidad que contraerán defendiendo una institución secular que pasa sobre todo y que todo lo arrolló.

El señor Maura fué muy aplaudido. Después de la conferencia, en el café de París, se celebró en su honor un banquete, al que asistieron más de cien comensales."

XAVIER REGAS A LA POBLA DE LILLET

Dissabte vinent, a dos quarts de deu de la nit, donarà una conferència al Casino "La flor comercial", de La Pobla de Lillet, el jove advocat i periodista Xavier Regàs. Descabdellarà el tema "Les orientacions polítiques del moment actual".

VISITA A LES CASERNES

L'infant don Carles, capità general de Catalunya, va començar ahir la seva visita oficial a les casernes i dependències militars de Barcelona.

Va anar a l'Hospital Militar. Avui anirà a les casernes de Jaume I, del carrer de Sicília, on revistarà la força que s'hi estatja.

L'infant don Carles, després de visitar les casernes i dependències de la provincia de Barcelona, ho farà a les de les provincies de Tarragona, Girona i Lleida.

EL CENTRE NACIONALISTA REPUBLICA DE SANS

Van molt endavant els treballs preparatius d'aquesta entitat, que està cridada a aplegar tots els elements nacionalistes i republicans d'aquella barriada.

Mentre hom promet per a molt aviat una reunió d'adherits i simpatitzants a aquest Centre, les llistes d'adhesió van en un augment considerable.

EFEMERIDES

De "Acción" i "Efemérides":

"1898. Derrumbamiento de las Antillas.

1907. El general Weyler es nombrado una de tantas veces ministro de la Guerra.

1921. Derrumbamiento de la Comandancia de Melilla.

1930. El general Berenguer ocupa la Presidencia del Consejo y el general Navarro es nombrado jefe del Cuarto Militar del Rey."

EL NOI QUE FOU MORT A MONTJUIC

Davant el jutge del Sud, que instrueix el sumari per la mort del nen Josep Payrató, que fou mort d'un tret de bala mentre feien exercici de tir de pistola a Montjuic els nois d'un Collegi de Germans Maristes, prestaren declaració un alferes i el conserge del Tir Nacional.

Sembla que no aportaren cap detall d'interès.

La mare, que dula el nen a coll i que també resultà ferida, sembla que està molt millorada.

UNA ENTREVISTA COMENTADA

"El Noticiero Universal" diu:

"El ministro del Trabajo, señor Sangro, celebró una larga entrevista con el ex concejal don Joaquín María de Nadal, estrechamente ligado hoy al señor Cambó.

Teniendo en cuenta esta circunstancia, se concede gran interés a dicha conferencia, acerca de cuyo motivo guardaron ambos señores prudente reserva."

QUIN CARREC HA ESTAT DONAT AL MARQUES DE FORONDA? ES AJUDANT DEL GENERAL BARRERA O DE L'INFANT D. CARLES?

"La Razón" d'ahir diu:

"Por Real orden del Ministerio del Ejército se nombra ayudante del capitán general de Cataluña, Su Alteza el Infante don Carlos de Borbón, al comandante de caballería don Mariano de Foronda y González Vallarino, Marqués de Foronda, Conde de Torre Nueva de Foronda, vuelto a activo de la situación de supernumerario sin sueldo en la cuarta región."

"La Noche" per la seva part fa observar que en el Butlletí Oficial de l'Exèrcit es nomena el marquès de Foronda ajudant del cap de Preparació de Campanya, general Barrera.

EL PENSAMENT DE PIO BAROJA

Pio Baroja ha dit a "Heraldo de Madrid":

"Teniendo en cuenta el actual momento político, yo soy partidario de una dictadura liberal en beneficio de la Justicia y de los desamparados, y abogo por el reparto de propiedad, así como por la devolución a los pueblos de los bienes comunales, pero con la condición de que los trabajen. Estimo que es absolutamente necesario reducir la Marina y el Ejército, o emplearlos en obras públicas. Como el Estado es siempre bueno o malo, la idea de la cultura debe hacer sentir más su fuerza.

Me parece admirable la formación de grandes provincias o regiones en bien de la cultura y la independencia administrativa.

Yo abomino del soviet, y jurgo un disparate que se presente mi nombre en la candidatura por Barcelona, con Alomar, Unamuno, Pestaña y Samblancat. Viejo y sin ambiciones, no pienso intervenir en la política."

30 MISSES GREGORIANES

"El Pueblo Vasco", de Bilbao, ha obert una subscripció a iniciativa de "una pensionista agradecida", para coster 30 misas gregorianas que serán aplicadas por el alma del general Primo de Rivera".

CONSELL DE GUERRA PER SUPOSAT DESACAT A CAUSA D'UNA CARTA ADREÇADA A UN COMANDANT

S'ha autoritzat la constitució del Consell de guerra ordinari de plaça que ha de veure i fallar la causa seguida pel coronel d'infanteria senyor Joan Verd, jutge permanent de la Capitania general de Catalunya, contra el paisà Vicents Vitaller Jàuregui, acusat del suposat delicte de desacat en una carta que dirigí al comandant jutge senyor Emili Linares.

UN PARLAMENT QUE DECIDEIXI ELS DESTINS D'ESPANYA

En la correspondència de Madrid que publica el "Diario de Barcelona" d'ahir hom llegeix:

"Hase extrañado bastante, según versiones recogidas hoy, el general Berenguer del relieve que en los círculos políticos se atribuyó ayer a una frase suya, yue hubo de pronunciar en conversación mantenida con el alcalde de Cádiz: "He venido al poder — dijo el jefe del Gobierno, comentando semejantes aspavientos — con la obligación de reintegrar a España los derechos constitucionales, y dotarla de un Parlamento que decida en definitiva de sus propios destinos, no pudiendo explicarme por què motivo produce sensación el acto de ratificar el compromiso".

PER L'AMNISTIA

El Círcol Republicà dels Afores de Sant Andreu ha dirigit el següent telegrama al president del Consell de ministres:

"Assemblea constitució entitat demana ampliació amnistia delictes polítics i socials. — President, Mias; secretari, Arnau."

SOCIALISME I REPUBLICA

La conferència que havia de tenir lloc al Casal Lleidatà, Tapineria, 33, el dia 20 del proppassat mes de març, i que fou ajornada amb motiu de la mort del plorat patriot lleidatà En Alfred Perenya, se celebrarà demà, dijous, a les deu de la nit. En la dita conferència el doctor Ramon Pla Armengol dissertarà sobre el tema "Socialisme i República".

Els teatres

NOTES OFICIOSES

TALIA

"UN CASAT QUE HA FET EL SALT". DARRERA SETMANA D'ACTUACIO

Veritablement sorollós ha estat l'èxit aconseguit amb el picaresc vodevil "Un casat que ha fet el salt". La rialla és contínua, i el públic aplaudeix xardorosament l'obra.

En ella fan de les seves els asos del vodevil Visita López, Giménez Sales, Pla, Sierra, Teixidor, etc.

"Un casat que ha fet el salt" es representarà totes les nits de la present setmana, darrera d'actuació de l'actual temporada. Per a les tardes d'aquesta setmana l'empresa ha disposat per a cada dia una darrera representació de les obres de més èxit estrenades.

Per al dissabte de Glòria està assajant-se una grandiosa obra, del més alt prestigi dramàtic de Catalunya.

L'EMPRESA DEL TEATRE VICTORIA ORGANITZA UN FESTIVAL PRO-PRESOS

Per al divendres vinent l'empresa d'aquest teatre organitza un magne festival artístic a benefici dels presos catalans. Demà donarem més detalls. De moment sabem que hi prendran part rellevants artistes de l'art líric.

VICTORIA

Una funció a profit dels presos catalans

L'empresa del més popular dels nostres teatres, ha organitzat per a divendres, dia 11, a les deu de la nit, un extraordinari festival per tal d'engruixir les subscripcions a favor dels presos catalans i llurs famílies. Amb aquest objecte es donarà una representació de la popular sarsuela catalana "Cançó d'amor i de guerra" i, donat el fi benèfic, els artistes de la companyia donaran un acte de concert. Es d'esperar que donada l'índole del festival es reuniran al teatre Victòria els barcelonins amants d'aquest acte d'humanitat.

NOVETATS

Les prestigioses societats "Joventut Jordiana" i "Tertúlia Catalanista" celebraran avui, dimecres, i demà, dijous, al teatre Novetats, les seves darreres vetllades teatrals de la temporada, per tal de renovar-les amb igual esplendor i animació després dels dies de Pasqua, la propera temporada de Primavera.

Tant en la funció de "Joventut Jordiana" com en la de "Tertúlia Catalanista", es posarà en escena la divertida farsa folletinesca en cinc actes, de Josep M. Planes, "L'home que s'havia de morir", que tant d'èxit ha aconseguit i que oblé una encertada i immillorable interpretació per part de la companyia del Novetats.

Demà, dijous, a la tarda, en funció d'Espectacles per a infants, es representarà la celebrada obra de Josep Maria Folch i Torres, temps ha no representada, "El secret de la capsa d'or, o la rateta que escombrava l'escaleta".

No dubtem que les funcions d'avui i demà al Novetats es veuran extraordinàriament concorregudes.

ROMEA

Benefici de l'administrador i del conserge

La funció del divendres vinent, a la nit, tindrà caràcter extraordinari i serà a benefici de l'administrador Joan Cazoria i del conserge Eduard Cabrer.

El programa escollit per a aquesta funció ofereix indubtable interès, car consta de cinc actes. Es representarà el poema dramàtic de Ventura Gassol "La Dolcrosa" i l'aplaudida comèdia en dos actes "La malvasia de Sitges". Amb aquest programa és de creure que el Romea es veurà plé del tot.

Municipi

Visites als grups escolars

El tinent d'alcalde delegat de Cultura, senyor Massot, inicià dissabte les visites que té el propòsit de fer a les institucions culturals dependents de l'Ajuntament. L'acompanyà el tinent d'alcalde substitut senyor Barbey. Ambdós estigueren a les Escoles de Bosc de Montjuic i a la de Mar, i s'interessaren per la bona marxa de la vida escolar en aquestes institucions exemplars, que tenen una organització perfecta. Sortiren molt satisfets després d'haver pogut emprovar el profit pedagògic del seu funcionament.

Després els senyors Massot i Barbey feren una visita d'inspecció al magnífic edifici destinat al Grup Escolar "Milà i Fontanals i Luisa Cura" del carrer dels Àngels, el qual està ja enllestit per començar la tasca de l'ensenyament i rebre els nois de la barriada.

Un telegrama dels inspectors reintegrats

Els inspectors de Primera Ensenyança senyor Xandri i senyora Serrano, reintegrats per l'actual Govern als seus càrrecs de Barcelona, han adreçat des de Saragossa al president de Cultura, senyor Massot, un afectuós telegrama expressant-li llur fervorós agraïment i llur adhesió per a col·laborar a l'obra de Cultura de l'Ajuntament.

L'emplaçament del monument a Pi i Margall

Ahir es reuní a l'Ajuntament la Comissió del monument a Francesc Pi i Margall, en la qual es discutí amb amplitud sobre l'emplaçament del dit monument. S'acordà escriure a l'escultor senyor Blay, autor de l'obra, perquè es personi al més aviat possible a Barcelona amb l'objecte d'exposar al públic, en lloc convenientment designat, els grups més importants de l'esmentat monument i una gran ampliació i perspectiva del passeig de Gràcia, encreuament amb la Diagonal, a fi que tant la premsa com l'opinió pública puguin formar-ne judici i reforçar el criteri de la Comissió de persistir en el primitiu emplaçament acordat per Ajuntaments anteriors.

Ofertes de material a la Secció de Foment

Fins al dia 16 de l'actual, a les dotze, s'admetran al Negociat d'Obres Públiques de la Secció de Foment plecs de proposició per al subministre de 6.000 rajoles (totxos); 3.000 rajoles d'un quart; 3.000 pitxolins; 5.000 rajoletes; 10.000 kg. de ciment ràpid, i 1.000 kg. de ciment Portland Asland, amb destinació als treballs que realitza la Brigada d'Entreteniment de Fonts i Canonades, sota el tipus de 2.062 ptes.

El cens dels obrers del Port

Es fa avinent a les societats obreres del Port de Barcelona que el dia 10 de l'actual acaba el termini que es concedí aquesta Alcaldia amb el fi que poguessin fer la presentació de documents relatius a llur dret electoral per a la designació d'un representant en el Consorci del Port Franc.

Fins al moment actual són ja deu les entitats al·ludides que han ultimat llur expedient davant el Negociat d'Estadística (Avinguda del Portal de l'Àngel, 10), on hauran d'acudir sense dilació les associacions que no hagin donat cura a tots els tràmits pertinents.

Millores al Cementiri de Sant Andreu

Com a resultat de la visita que el senyor Santamaria, tinent d'alcalde delegat de Cementiris, feu el passat dels vocals senyors Puig i Esteve, Navés, Escolà, Capdevila, el cap del Negociat, senyor Conde i l'arquitecte senyor Domingo a les necròpolis de Sant Martí, Sant Andreu i Horta, s'acordà ultimar el trasllat de les despulles que queden a les osseres de l'antic Cementiri de Sant Martí al de Sant Andreu, amb el fi de fer tramesa el més aviat possible dels terrenys resultants de la desaparició de l'esmentat Cementiri de Sant Martí.

També acordà la Comissió realitzar algunes obres al recinte lliure del Cementiri de Sant Andreu i activar els treballs de construcció de la sepultura que ha de guardar les despulles de l'insigne dramaturg Ignasi Iglésias.

El senyor Santamaria ha interessat del Negociat d'Obres Públiques l'acabament de les obres de la carretera que porta al Cementiri de Sant Joan d'Horta.

L'Institut d'Assistència Mèdica Municipal

Serveis prestats durant el mes de març per l'Institut d'Assistència Mèdica Municipal:

Als tretze dispensaris mèdico-quirúrgics: Ferits auxiliats, 1.179; operacions practicades, 175; visites gratuites en els locals, 6.775; visites urgents a domicili, 81; reconeixements a persones, 633; reconeixements a persones alienades, 5; certificacions i informes, 2.125; auxilis a alcoholitzats, 57; vacunacions, 835; serveis diversos, 242.

Als dispensaris d'especialitats: oftalmologia: visites practicades, 2.385; operacions, 11; oto-rino-laringologia: visites practicades, 1.180; operacions, 19; vies urinàries: visites practicades, 3.322; operacions, 19; Puericultura: nens visitats, 603; vacunacions, 40; Ginecologia: malalties visitades, 493; operacions, 4; Tocologia: embarassades assistides, 760; parts assistits, 152; vacunacions, 148; Odontologia: inspeccions a les escoles nacionals, 1.429; operacions practicades, 159.

A l'Hospital Asil de Nostra Dona de l'Esperança: malalts de centres nerviosos: homes, 20; dones, 22. D'aparell respiratori i circulatori: homes, 1; dones, 9. De tuberculosi: homes, 5; dones, 1. De neoplasies: homes, 1; dones, 1. D'ossos i articulacions: homes, 9; dones, 5. D'altres malalties: homes, 4; dones, 1. Total: homes, 40; dones, 39.

A l'Asil Municipal del Parc: Visites a malalts i alienats, 1.976; operacions practicades, 5.

Al Laboratori d'anàlisis clínics: anàlisis de llet de vaques, 609; anàlisis d'orina, 485; anàlisis de sang, 126; anàlisis de secreccions, 1; anàlisis de tumors, 1.

A l'Ambulància Sanitària: ferits traslladats, 122; malalts traslladats, 81; morts traslladats al dipòsit judicial, 37.

Sense notícies dels indultats de Garraf

Ahir no es va poder saber encara cap notícia referent a l'aplicació del recent decret d'indult que afavoria els condemnats pel suposat regicidi de Garraf.

Aquesta manca de notícies comença a ésser alarmant. Convindria, fins i tot de cara a la pacificació dels esperits, que el Govern tingués cura que els seus funcionaris compleixin, tant si els ve de gran com no, les ordres que ell els dóna.

Una carta d'En Julià

En Jaume Julià ha dirigit una carta a "La Noche" de la qual reproduim la seva part essencial:

"En primer lloc m'interessa de fer constar, declarar ací d'una manera clarament i terminantment, que parlava solament en hipòtesi quan vaig al·ludir la possible i sola intenció nostra de cometre el fet pel qual havem estat condemnats, sense realitzar ni el més petit acte material encaminat a portar-lo a terme, i després m'interessa posar de relleu que jo no podia, en cap moment ni de cap manera, dir que la concessió de l'indult era justa, perquè acceptant ara una altra vegada aquella hipòtesi, les lleis és lògic que no poden penetrar en la intimitat del pensament i controlar o fiscalitzar aquest, sinó únicament els actes. I com que no hi ha cap Codi penal que tingui ni un sol article en el sentit de sancionar un pensament, bo o dolent, si aquest no s'ha traduït en actes, és evident que no ha estat justa aquella concessió, sinó que, pel contrari, ha estat cosa molt falaguera per a nosaltres. El que hauria estat un acte d'estricta justícia per part del Govern és autoritzar aquesta revisió que tant s'ha demanat, o, almenys, amnistiar-nos.

L'indult ens ha produït la natural alegria, però cap satisfacció, que no podrem sentir fins que se'ns hagi fet la justa reparació de reconèixer que en nosaltres no existí realment delicte. Cal que es faci justícia, i ja que no se'ns ha donat la satisfacció d'una amnistia cal insistir, i nosaltres insistirem en tota ocasió, en què es vegi algun dia la revisió d'aquesta causa i que es castigui les moltíssimes irregularitats comeses en ella.

M'interessava escatir aquests dos punts, però n'hi ha un altre que també vull posar en clar. I és que quan vaig rebre la visita del periodista feia molts mesos que estava pel que fa als meus companys, en total incomunicació, i que per tant no podia en algunes coses parlar en llur nom ni conèixer llur opinió. Em refereixo a aquell punt concret que "havíem" cregut sempre que seria indult i no amnistia. Això, com l'altre que motiva la present, no és exacte."

ADVERTIMENT

Advertim a les persones que els interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 3, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la imprenta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de 24 hores

Cultura

A L'ACADEMIA DE CIENCIES RECEPCIO DEL SENYOR PERE M. ROSSELL I VILA

A l'Acadèmia de Ciències i Arts, i sota la presidència del marquès de Camps, se celebrà la recepció de l'acadèmic senyor Pere M. Rossell i Vilà, director de la Col·lecció Zoològica del Parc.

Prengueren seient, junt amb el president, el senyor Mas Yebra, per la Diputació; l'ecònom de Betlem, doctor Delgar, en representació del bisbe; el tinent d'alcalde senyor Massot, per l'alcalde; el doctor San Miguel, pel rector de la Universitat; el doctor Cirera i Bellido, per l'Acadèmia de Medicina, i el senyor Pelegrí Casades, per l'Acadèmia de Bones Lletres.

L'acadèmic electe, senyor Rossell i Vilà, llegí la seva notable Memòria desenrotllant el tema "Les races animals en relació amb l'etnologia de Catalunya", treball que il·lustrà molts aplaudiments.

L'acadèmic numerari doctor Josep Bofill i Pichot, llegí el seu discurs de contestació fent ressaltar els mèrits que adornen el senyor Rossell, i fou molt aplaudit.

El nou acadèmic fou unànimement felicitat. Tot seguit el marquès de Camps donà les gràcies a tots els que havien assistit a l'acte i molt especialment a les autoritats.

Entre la nombrosa i selecta concurrència recordem les representacions següents: Facultat de Farmàcia, doctor Casamada; Facultat de Filosofia i Lletres, doctor Bosch Gimpera; Ateneu Barcelonès i Centre Excursionista de Catalunya, doctor Fontserè; el degà del Cos Consular, senyor Nippell (cònsol de Suissa); pel Col·legi de Metges, el doctor Ponjoan; pel Seminari, el doctor Bataller; per la Junta de Ciències Naturals, el doctor Bofill; Divisió Agronòmica, senyor Nonell; Escola d'Alts Estudis Mercantils, senyor Núñez Jover; Societat de Biologia, senyor Gonzàlez; per l'Institut Nacional de Segon Ensenyament, senyor Bartrina; pel Col·legi Oficial de Veterinaris, el senyor Josep Riera, i per la "Revista de Veterinarios", el senyor R. Danés Casabosch.

CURSETS I CONFERENCIES

Al saló teatre del "Basar de l'Obrer", davant un nombrós auditori, ha pronunciat l'arquitecte i publicista En Josep M. de Falguera, membre d'honor de l'esmentada entitat, la primera de les conferències que ha de descabdellar sobre el tema "Influència social i política de la dona".

El conferenciant fou molt aplaudit per la distingida concurrència.

ATENEU POLYTECHNICUM

Avui, dimecres, a les vuit del vespre, el doctor Cosme Rofes donarà en aquest Ateneu la lliçó quinzena del curs d'higiene. Versarà sobre "La higiene en les malalties de l'aparell urinari i genital.

CONFERENCIA DE JESUS MARIA BELLIDO

En la sessió pública que celebrarà demà passat, dijous, a les set del vespre, al seu estatge la Societat Médico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià el doctor Jesús M. Bellido descabdellarà el tema: "Impressions d'un viatge a l'Amèrica del Nord".

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Secció d'Arqueologia i Història

Demà, dijous, a les set de la tarda, el C. E. de Catalunya, organitzada per la seva Secció d'Arqueologia i Història, donarà una conferència, continuació de la de dies enrera, sobre el tema "Monuments desaparegut amb motiu de la Reforma", el senyor Antoni Gallardo.

Aquesta conferència serà il·lustrada amb projeccions.

—L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió científica avui, dimecres, a les deu de la nit, en la qual el doctor A. Pedro Pons farà una comunicació sobre "Contribució a l'estudi del síndrome de Lichteim i altres alteracions nervioses a les homeopaties (Sindromes neuro-anèmics)".

Després de la sessió científica se celebrarà sessió privada per tal de tractar de la provisió dels càrrecs hospitalaris.

Informació universitària

ELS ESTUDIANTS CATALANS I L'ESPINGARDA DEL SENYOR UNAMUNO

Els nostres estudiants han dirigit una nova carta al senyor Unamuno:

"Barcelona, 7 de abril de 1930.

Sr. don Miguel de Unamuno.

Salamanca.

Muy ilustre señor.

Los que subscriben, estudiantes de esta Facultad de Derecho, se dirigen a usted, con todo el respeto que les merece su alta jerarquía intelectual, con objeto de exponerle su modo de pensar respecto a las recientes manifestaciones de usted sobre la lengua catalana y su uso.

El hecho de que un espíritu tan clarividente como el suyo no acierte a ver claro en este asunto, es debido, creemos nosotros, a que—equivocadamente—lo juzga usted a través de su caso personal con respecto al vascuence. Vizcaya es un país bilingüe y son muchos los vascos que, como usted mismo, habiendo hablado castellano toda su vida, aprenden el vascuence por pura curiosidad. Es cosa sabida que en el país nativo de usted ha ocurrido siempre así y que aún en los períodos más gloriosos de la historia vasca, el éuskaro no fué nunca la lengua oficial o nacional del país. Los mismos fueros de las tres provincias vascas se escribieron en castellano, y la influencia de Castilla en el Derecho vasco fué grande. Ello demuestra que si los vascos de hoy renuncian, en su mayoría, al uso de la lengua materna, es porque sus antepasados, en plena Edad Media, renunciaron ya a ella. Es tradicional proceder así.

En Cataluña ha ocurrido y ocurre muy de otro modo. Nuestra patria no ha sido nunca un país bilingüe, en el sentido de país donde una gran masa de la población se expresa "natural y corriente" en idioma distinto del nativo. En Cataluña el catalán se usó siempre para los más altos menesteres; el idioma catalán fué lengua de Cortes y Jurisprudencia; en este idioma y no en otro dictaban nuestros reyes sus crónicas, sus cédulas y sus pragmáticas. La lengua catalana fué la que nuestro pueblo usó en sus tiempos gloriosos, en sus relaciones internacionales, y si bien los catalanes de hoy ignoran en parte tales cosas, substituyen esta ignorancia por un amor acendrado a su idioma, amor que nada puede destruir.

Al comparar usted el castellano y el catalán y hablarnos del mauser y la espingarda, viene a decirnos que hemos de dejarnos de sentimentalismos y que, considerando al castellano como un "sistema métrico decimal" más apto para la vida moderna, y el catalán como una antigua medida regional de reducido ámbito, hemos de optar ya definitivamente y sin vacilaciones por el sistema métrico, que tiene categoría universal.

Este modo de pensar de usted, que un catalán amante de su idioma nunca podría admitir, es propio de persona que, no ventilando en el asunto intereses sentimentales, piensa resolverlo friamente por la razón. Se parece algo al famoso juicio de Salomón; a la mujer litigante que pretendía el niño sin ser su madre, tanto le importaba que lo partieran en dos como no; en cambio la madre verdadera aullaba de dolor ante el pensamiento de que pudiera perecer aquel pequeño ser, que era carne de su carne y sangre de su sangre.

Pero no es solamente por razones de índole sentimental, con ser éstas fuertes, que los catalanes usamos y usaremos nuestra lengua con preferencia a cualquier otra. Es porque estamos firmemente convencidos de que el catalán es un idioma *tan apto como el que más* para expresar toda clase de pensamientos y tratar de todas las materias. Esta comparación del mauser y la espingarda, a la que tanta afición muestra usted, a nosotros nos hace sonreír; la consideramos propia de persona que entiende, sí, el catalán, pero que, extraña a él, no puede darse cuenta de sus inmensas posibilidades. Es posible que el vasco pertenezca a la arqueología; el catalán, no. La labor de depuración de que ha sido objeto durante los últimos años, ha sido más que nada labor de descastellanización, y no ha distanciado la lengua culta de la lengua hablada, tanto como se imaginan los ignorantes en la materia. ¿Por ventura las restantes lenguas latinas no son también objeto de una labor de adaptación constante a las necesidades de hoy? Una verdad que nadie podrá negar es que el léxico castellano, a pesar de su riqueza, resulta de una pobreza manifiesta ante las necesidades que plantea el moderno vivir. En deportes, modas, arte, técnica comercial e industrial, economía política, etc., etc., el castellano ha de pedir prestados vocablos, giros, expresiones, etc., etc., a los idiomas que se han impuesto en el mundo de la cultura: el francés, el inglés y el alemán.

Muchos españoles que en materia de expansión del castellano sólo leen lo que publica "A B C" — este triste diario fósil de la España monárquica, reaccionaria y unitarista — se imaginan que hablando español puede viajarse por todas partes y que los sabios del mundo entero estudian el idioma cervantino. ¡Qué error tan grande! Uno de los estudiantes que subscriben ha vivido largos años en los países del Norte de Europa donde más se estudian las lenguas modernas, y allí, entre otras cosas, se dedicó a dar lecciones de español. Esta experiencia le autoriza para decir que el castellano interesa para fines de alta cultura. Las lenguas que interesan son: el francés, inglés, alemán, ruso e italiano, por el orden en que los anotamos. Nadie, o muy pocos, piensan en el español. Y se comprende: los países donde se habla castellano, fuera de España, son países que todavía no pesan en el mundo de la lectura; que no inventan ni descubren nada, que no aportan novedad alguna en el campo de la cultura general o especializada, y es probable que muchos de estos países, el día que pesen y se impongan, hayan substituído el español por el inglés, como está ocurriendo ya en América Central.

El gran Ramón y Cajal, hombre de ciencia que ha vivido y trabajado largo tiempo en el extranjero — algo más lejos de Hendaya — se expresaba no ha mucho en términos parecidos a los nuestros al recomendar a sus hijos que escribieran sus trabajos científicos en francés o alemán, pues los países cultos no se interesaban por el español.

Se nos objetará que en las Universidades de Norte-América, según dicen, se dedica atención preferente al español. Pero este interés, si realmente existe, lejos de alegrarnos, debiera entristecernos, pues los norteamericanos, si aprenden el castellano, no es para leer el "Quijote", sino para apoderarse de los mercados de la América del Sur. En una palabra: estudian hoy el castellano como estudiarán mañana el chino, si se convencen que los habitantes del Celeste Imperio pueden consumirles muchas toneladas de goma de mascar.

Desengáñese, don Miguel. Los catalanes no pensamos abandonar nuestro bellísimo idioma, no solamente porque es el nuestro, sino porque tenemos la seguridad de que, con él, podemos disparar tan lejos y tan certeramente como con el máuser castellano algo olvidado. Cataluña internacionaliza de día en día su personalidad y los trabajos de nuestros sabios e intelectuales — escritos en catalán — son leídos y estudiados fuera de Cataluña en su idioma original, sin verterse antes al castellano.

Y no hay que decir que todos nuestros intelectuales y artistas saben, si el caso llega, expresarse perfectísimamente en francés o en inglés—en la Sorbonne o en Cambridge—, pues son lenguas que verdaderamente aprovechan para hacerse entender del ancho mundo. No como les ocurre a muchos prohombres españoles que, fiados en aquello de la "lengua madre", apenas saben expresarse medianamente en francés cuando pasan la frontera para asomarse — tardíamente—a Europa, a esta Europa que en su parte más civilizada ha resuelto ya armónicamente el problema de la cooficialidad de las lenguas, en España tan difícil de resolver.

Para terminar, don Miguel, unas palabras. Admiramos sinceramente el talento de usted y su alto nivel cívico, pero nos duele en el alma este afán unitarista que revelan todas sus manifestaciones. Y mucho nos tememos que, a pesar de su pretendido liberalismo, si llegara usted un día a ser "poder" arremetería contra Cataluña con un empuje asimilista tan arrollador—e inútil—como el de Primo de Rivera.

Le saludan atentamente."

Signen la lletra els estudiants: Albert Piera Seris, Albert Tió Estevé, Manuel Masramón de Ventosa, Ignasi Maluquer, Llibert Estartús Vilas, R. Font i Farran i R. Sugranyes de Franch.

EL DOCTOR ASKANASE A BARCELONA

A la Facultat de Medicina va donar abans d'ahir la seva anunciada conferència sobre "L'actual problema del càncer", el professor de la Facultat de Medicina de Ginebra, doctor Askanase.

Féu la presentació de l'illustre conferenciant el degà de la Facultat doctor Ferrer Cajigal, qui va fer ressaltar la importància de la dissertació pel tema que la constituïa i la reconeguda competència del doctor Askanase.

La conferència, a la qual assistiren molts catedràtics i representants de les institucions mèdiques de Barcelona, fou il·lustrada amb projeccions.

El doctor Askanase fou molt felicitat.

A la nit el doctor Askanase i el professor de la Universitat d'Harval, doctor Cannon, que també ha vingut per tal de donar una conferència a l'esmentada Facultat, foren obsequiats amb un banquet a l'Hotel Ritz.

Hi assistiren els doctors Ferrer Cajigal, Pi i Sunyer, Ribes i Ribes, Corachan, Carrasco i Formiguera, Coromines (J. i A.), Pi i Sunyer Bayo, Conill, Carreres, Vinardell i d'altres.

També hi eren les senyores dels illustres homenatjats i les de diversos concurrents.

Als brindis el doctor Ferrer Cajigal, després d'enaltir la personalitat científica dels doctors Askanase i Cannon i de fer vots per la prosperitat de Suissa i d'Amèrica, donà, amb paraules d'un fervorós afecte, les gràcies als illustres professors que s'han dignat acceptar la tribuna de la nostra Facultat de Medicina per tal de difondre els progressos de la ciència.

En semblants termes es va expressar també el doctor Pi i Sunyer.

Els homenatjats agraïren amb frases d'afecte l'amabilitat i distinció de què les feien objecte els professors de la Facultat de Medicina.

EL DEGA DE MEDICINA SURT CAP A MADRID

Per tal d'actuar en el tribunal d'oposicions marxa avui a Madrid el degà de la Facultat de Medicina doctor Ferrer Cajigal.

INSTITUT DE FISIOLOGIA

Demà, dijous, a les onze del matí, a l'aula setena de la Facultat de Medicina, el professor A. J. Clark, director de l'Institut de Farmacologia de la Universitat d'Edimburg, donarà una conferència pública sobre "Metabolisme del cor", acompanyada de demostracions experimentals.

CONFERENCIA

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular, avui, dimecres, a les deu de la vetlla, donarà el doctor Antoni Vilanova i Bruch l'anunciada conferència sobre l'interessant tema "Orientacions modernes del Dret Constitucional".

EL MANIFEST DE L'ESQUERRA UNIVERSITARIA

Tan aviat com estiguin aprovats els estatuts d'aquesta entitat — cosa que actualment s'està gestionant al Govern Civil — serà llançat el manifest que l'Esquerra Universitària adreça als estudiants. Sabem que aquest manifest compta ja amb importants i valuoses adhesions entre els elements més representatius de la intel·lectualitat escolar. Aquest manifest serà publicat primerament a la Premsa diària de Barcelona i després se'n farà un nombrós tiratge a part.

LES ARTS

Galeria Arenyes

Exposició Pere Pruna

"Marsella", pintura de Pere Pruna

Poques vegades hem vist una espontaneitat més expressiva i més captivadora que la d'aquest artista català de vint-i-sis anys que pinta amb la ciència i amb l'aplom d'un mestre. Prodigiosament dotat, Pere Pruna no deixa ni un moment de governar la seva habilitat positivament impressionant. En les seves obres, però, la solució tècnica, la fórmula es dóna amb tal autèntica ingenuïtat, l'instint està perpètuament tan controlat i explotat per una intel·ligència neta, despreocupada, que en cada passatge sembla que el pintor hagi realitzat plenament i sense esforç el que es proposava.

Difícilment trobaríem en la pintura moderna unes realitzacions tan generosament optimistes, tan íntimament alegres, tan esterilitzades de preocupacions formals i estètiques. I no obstant la pintura de Pruna és d'una actualitat inconfusible: són obres d'ara amb tots els tics de l'hora artística; totes les insercions documentals que s'hi descobreixen hi són aprofitades amb una força d'originalitat tan evident, amb una gràcia talment persuasiva, que un hom, tot i reconeixent les suggestions, les oblida fàcilment i es deixa subjugar per la finíssima distinció i per la robustesa d'aquella pintura que sembla feta amb l'alè.

Vint-i-cinc obres formen el conjunt d'aquesta exposició, que ha estat com una ratxada d'aire fresc. I en aquestes vint-i-cinc teles el visitant pot seguir les distintes etapes de l'evolució d'aquest temperament excepcional de pintor.

De la técnica de "La bruixa" (4), massissa, de paleta terrosa i greu, pintada sis anys enrera, passa a l'òrbita del Picasso dels Arlequins "Mireio" (11), veritable deificia de tonalitats i d'execució; "El mariner francès" (7), obra admirable, sòlida i subtil, i "L'ecolière" (25), pintura exquisida d'una vitalitat extraordinària. D'aquestes teles datades en 1926 deriva a "Madona" (1), en la qual explota una solució que té la fredor i la ciència del neo-classicisme francès amb tota la finesa de la modernitat més penetrant. Després vénen les teles pintades en 1929 en les quals el pintor s'abandona més francament a l'espontaneitat del seu instint singularment disciplinat i a la seva perspicàcia colorística.

D'aquesta època són els tres nus de la col·lecció, obres magnífiques, en les quals la subtilitat dels matisos s'apuntala en una robustesa estructural insuperable obtinguda amb una simplicitat que meravella. D'aquesta època també és la tela "Marsella", composició amb un nu en la qual l'ull descobreix uns ecos singulars de la pintura de Goya a través d'una execució en la qual es coordinen la nerviositat i l'anàlisi penetrant, el caràcter i la suavitat, la transparència de tintes i una dolça lluminositat que impregna la carn del nu que fa de centre ideal del tema. En "El bany" (6), del mateix període, la pintura pren la qualitat d'esmalt simplement per l'eficàcia de l'harmonia i la suavitat dels traspassos.

El bodegó "Màscara i flors", que és una de les obres més intenses i més afortunades de l'exposició, també porta la mateixa data, com "Fruites i flors", resplendent de color, i les quatre teles de Lourdes en les quals la vigorosa simplicitat contribueix a subratllar l'emoció i el patètic.

Sota el títol comú d'"Esports d'hivern" l'autor ha catalogat les cinc teles datades en 1930. En aquestes cinc obres la fantasia de Pere Pruna hi ha abocat tota la refinada distinció de la seva sensibilitat modernissima. En les quatre composicions, la gràcia i la novetat rimen amb una eloqüència irresistible. En la tela senyalada amb la xifra III, inspirat en una suggestió de Rafael, el pintor modernitza amb una elegància i amb un tacte sorprenent l'art renaixentista que l'alimenta.

Aquest resum, però, no pot donar idea de la simpatia, de la distinció natural, de la facilitat comunicativa que hi ha en la pintura d'aquest artista que ha vingut al món per encisar i que té el do de captivar i fer deliciosament entenedores les coses més complexes i més imponderables.

Galeries Dalmau

Josep M. Gol. - Angel Planells

El célebre esmaltador de vidres Josep M. Gol ha deixat la mufla pels pinzells i la paleta i a Can Dalmau exposa la primera collita del seu darrer avatar artístic. En Gol, home d'activitat insubornable, alliberat de la tirania del foc i dels atzars desesperants del vidre, posat a manejar un instrument tan dócil com el pinzell havia de resultar volcànic. I, en efecte: la pintura de Gol és torrencial, deforme i informe com una erupció volcànica. La imaginació el fa anar a tomballons, el precipita, l'estimba en una confusió indesxifrable en la qual llampegueja una substància ardent, tràgica, que és el color. En aquestes obres caòtiques, desorbitades, en les quals ressonen les contorsions caricaturals i pertorbadores de Goya, el color se salva sempre d'aquell naufragi perpetu. En molts moments fa pensar en els deliris de James Ensor, però mai no té la fixesa d'intenció ni la claridat de forma del mestre belga.

Passada aquesta efervescència primera potser podrà canalitzar amb més profit el seu ímpetu inicial. Ara com ara, hem de reconèixer-li un instint de colorista i una audàcia d'invenció que obliguen a concedir-li una reserva d'esperança copiosa.

* * *

Angel Planells és l'antítesi de Gol. En les seves pintures no hi ha res abandonat a l'atzar; tot és precís i categòric, la realitat escrupulosa hi és servida amb una fidelitat fotogràfica. L'autor, però, es reserva la facultat d'alterar-ho tot: proporcions, color, lloc, relacions i significat, i encara no en té prou d'això sinó que reivindica el dret de barrejar-hi formes purament imaginades a base de geometria i anatomia. Es una pintura que cerca l'emoció en el contrast i en la sorpresa de les relacions. Cada element es si suscita una suggestió determinada; disposats segons l'ordre que l'autor inventa i vinculats amb els lligams que imagina, produeixen un trasbals de tots els nostres prejudicis plàstics i en aquest desplaçament, en les relacions absurdes que el contacte d'aquells objectes produeix, hi ha la força d'aquesta pintura que sota unes formes cerebrals i objectives es dirigeix de dret a la imaginació i a la sensibilitat. Davant d'aquesta pintura com davant de certes obres de Dalí, es pot dir amb exactitud que l'art se sent però no es comprèn.

Sala Barcino

Alexandre de Cabanyes

El distingit pintor vilanoví exposa una sèrie de marines i paisatges pintats amb la seva fuga habitual. Aquesta vegada, però, sembla que s'hagi volgut imposar una major contenció i s'ha aplicat a aconseguir una estructuració més sòlida dels elements del tema. Aquesta actitud dóna un caire més reflexiu a la seva pintura sense que li llevi res de la vehemència natural, que és el distintiu de la seva pintura.

CARLES CAPDEVILA

BANQUET D'HOMENATGE A ALEXANDRE CARDUNETS.

A l'homenatge que hom prepara per tal de celebrar la seva gestió en la presidència del Círcol Artístic i el seu nomenament de Soci de Mèrit, que tindrà lloc demà, a les nou de la vetlla, a l'Hotel Orient, poden trametre llur adhesió tots els seus amics i admiradors que desitgin assistir-hi per tot el dia d'avui.

A petició de socis i d'amics i admiradors d'Alexandre Cardunets, a l'acte hi assistiran senyores.

La demanadissa de tiquets fa preveure que a l'homenatge a l'ilustre artista hi assistirà el bo i millor de Barcelona.

EXPOSICIO A SANT ANDREU.

El periòdic "Treball", d'acord amb la Comissió pro-Premi Ignasi Iglésies, creada a Sant Andreu en el si de la redacció del dit periòdic, organitza per al dia 1 de maig, Festa del Treball, una exposició d'art que serà una innovació a la dita barriada, car mai s'hi ha fet una exposició tan diversa en treballs.

Exposaran artistes de relleu ben coneguts a la nostra terra. Entre altres, els ceramistes Burguès i Vilà, els pintors Regolta, Cavaller i Pere Prat, el dibuixant Balasch i el jove escultor i dibuixant Fermí Altimir, de 14 anys, els treballs del qual, que són molt poc coneguts, creiem que causaran una viva impressió per llur bellesa i atreviment de línies. A més, la casa Vilaró ha prestat per exposar unes belles mostres d'art xinès, fetes de vori. Hi haurà també alguns treballs de ferro forjat.

Tots els expositors destinen un tant per cent molt crescut del producte de llurs vendes a la formació del Premi Ignasi Iglésies.

A Sant Andreu ha despertat un viu interès l'anunci d'aquesta Exposició, la qual creiem que es veurà força concorreguda, degut al bon nombre i qualitat dels artistes i al fi a què va destinada.

La dita exposició tindrà lloc al magnífic saló de "La Luz Andresense", cedit desinteressadament per a la dita entitat.

QUARTA LLISTA DE SUBSCRIPCIO A OBRES DE PINTURA I ESCULTURA.

No cal veure sinó les tres llistes de subscriptors publicades i aquesta que segueix per donar-se compte que els objectius d'aquesta organització—subscripció a dues obres a l'any de pintura i escultura mitjançant el pagament de vint-i-cinc pessetes mensuals—es van complint. Una nova generació de col·leccionistes vindrà dins de poc a formar al costat dels nostres antics col·leccionistes més coneguts. Els noms que segueixen ho proven. Noms inèdits al costat de noms ben coneguts:

Francesc Folguera, Ignasi M. Adroer, Lluís Bonet, Josep Planes i Robert de Sitges, Cristià Cortès, Joan Roca Ballús, Josep Espinàs Santomà, Josep Pla, Francesc Atmetlla, Josep Casanelles, Dr. Lluís Vila Abadal, Tecla Sala vídua Riera, Pere Badosa, Francesc Vallverdú, de Reus, Jaume Estaper Pagès, F. d'A. Montplet, Ramon Solà Vilartimó, Manuel Palau, Juli Urpí Planes, Agustina Mora.

Hom pot inscriure's a la Sala Merli, Galeries Laietanes, Corts Catalanes, 613, Barcelona.

L'HOMENATGE A ALEXANDRE CARDUNETS.

El banquet d'homenatge a Alexandre Cardunets que, com ja s'ha dit, tindrà lloc demà, dijous, dia 10, a les nou del vespre, a l'Hotel Orient, per tal de celebrar la seva encertada gestió presidencial en el *Círcol Artístic* i el seu nomenament de soci de mèrit de l'esmentat Círcol, promet ésser un acte de gran solemnitat per les prestigioses figures del nostre món artístic que desitgen palesar l'admiració i estima que senten per tan ilustre artista que s'han inscrit ja per assistir a l'acte. També les senyores estaran dignament representades en quantitat i qualitat, ja que són moltes les artistes i admiradores d'Alexandre Cardunets que aniran a la seva festa d'homenatge.

Per tal d'assegurar una perfecta organització, el Comitè organitzador ha disposat que avui, dimecres, a la nit, quedi tancada la llista d'inscripció.

Per a tiquets, al Círcol Artístic, Rambla Estudis, 6.

Diputació

LES SIGNATURES PRO-AMNISTIA DELS ESPORTIUS SON LLIURADES AL PRESIDENT

Ahir el senyor Josep Sunyol i el doctor Alguader i Miró, acompanyats d'una comissió d'esportius, lliuraren al senyor Maluquer i Viladot les signatures Pro-Amnistia, recollides entre els esportius catalans.

El senyor Sunyol i Garriga les lliurà al president de la Diputació, el qual manifestà la seva satisfacció per la humanitària intenció dels nostres esportius.

Seguidament En Sunyol partà al senyor Maluquer i Viladot de l'indult concedit als empresonats per la causa de Garraf i de l'estranyesa que causa veure com fins ara cap dels indultats no ha estat alliberat.

El senyor Maluquer, amb la seva peculiar amabilitat i palesant una vegada més la seva pregona simpatia pels presos i exiliats polítics i socials, prometé coupar-se'n.

També parlaren el doctor Alguader i Miró i el senyor Sunyol al president del pròxim festival que se celebrarà a l'Opera de París a profit dels damnificats en les darreres inundacions de França.

UN CABLE DEL CENTRE CATALA DE L'HAVANA

El senyor Vilaró ha rebut el següent cable de l'Havana:

"Trameteu Maluquer Viladot adhesió catalans Havana ampliació amnistia lliberial. — Garcia Escarré, president Centre Català."

UN TELEGRAMA DEL MINISTRE DEL TREBALL

El president de la Diputació provincial ha rebut el següent telegrama:

"Ministro Trabajo y Previsión a Presidente Diputación.— Reitero a usted y Diputación Barcelona mi gratitud y mi reconocimiento por las atenciones que me han dispensado durante mi estancia en esa incomparable capital, de cuyo viaje guardaré siempre un gratísimo recuerdo. La saluda afectuosamente."

LES LLETRES

"La Nova Amiga"

PER PERE VERGES

El posta sent que "el fat ha canviat". Cruïlla de l'ànima, indecisió. Un bri d'esperança mig il·lumina el turmentat. "Tu seràs el meu estel? —O la teva companyia — serà encara un raig de fel?" Aquesta interrogació temorega pesa damunt el llibre, teixit amb melangia tranquil·la i amb joies somortes. Recordeu els "Cants del desesperat", de Ch. Vildrac? El nostre poeta no és tan nu, ni tan patètic, però un cert parentiu lliga el seu vers al d'aquell gran cor desolat. Clarianes optimistes esquitxen de colors tendres el gris greu del fons. Sempre ve un punt que —diu el poeta—

"el sotrac d'unes rodes carregades
i una veu prima i alta d'un infant,
m'han despertat de coses mal pensades
i he vist la terra dolça i l'home sant."

Més sovint, encara, Vergés us fa pensar en Pijoan. "El riu, la font i la branca de boix", "El nostre noi", "La llunya, la bruna" i, sobretot, "El mas", tenen aquella enyorança inguarible que es vessa en el "Cançoner". Vergés, s'atansa, a través de Pijoan, a la gran correntia maragalliana. El seu vers moltes vegades incurat, trencat, sense ritme, revela potser un respecte excessiu a la paraula espontània. Es l'únic retret que jo sabria fer a l'autor de "La Nova Amiga". Treballi el seu vers, no deixi que la melangia de l'ànima deixi desmaiades les paraules. La cançó que comença "Quan tingui un vaixell blanc..." ens encoratja, somni reeixit com és, en el camí de l'exigència.

T. G.

Informació catalana

La batalla de la llengua

CURS DE GRAMATICA

Els amics de l'Agrupació Cultural Francesc Aragó (carrer de Núria, 13 —S. M.) han organitzat un curset de Gramàtica Catalana, el qual anirà a càrrec dels organitzadors. S'admeten inscripcions fins al dia 13 d'aquest mes. Les classes començaran dos o tres dies després de tancada la inscripció.

¡NEURASTENICS, DEBILS, ESGOTATS! Curareu prenent

NERVISFORTS

Es el millor reconstituent

Venda: Centres d'Especifics

"Sr. Redactor de la secció *Les Lletres*.

El neguit que tots sentíem en desconèixer l'abast dels estralls que el règim de dictadura podia haver produït en l'espiritualitat de la nostra joventut i en general a tot Catalunya s'ha esvaït d'una manera deliciosa en constatar amb quina espontaneitat i decisió ha sabut col·locar-se cadascú en el punt just oportú que la nostra estratègia ideològica aconsella.

Vull dir que, en el nostre cas concret, el neguit aquest subsistia únicament pel temor de no veure ratificat el d'un optimisme que—a despit de tot—ens confirmava l'espectacle de l'expandiment creixent de les nostres lletres.

Ara, en retrobar-nos—passada la "razzia"—més que mai unificats per la consciència de les nostres necessitats espirituals, no podem amagar el plaer que ens produeix de veure que en inventariar els danys i perjudicis que havem sofert la nostra llengua resta més viva i sana que mai disposada a lliurar aquesta batalla decisiva que ens ha de restituir íntegra i inadulterada la nostra personalitat col·lectiva.

Caldrà, però, desistir de donar a aquesta lluita noble el caràcter d'escaramussa. No hi entonaria prou. Que ens serveixi d'exemple l'admirable i valenta indicació que d'aquestes mateixes pàgines estant han fet diverses dones: no protegir res d'allò que a Catalunya mateix menyspreu o fa penyal d'ignorar la nostra llengua.

No és en això únicament—amb tot i que palesa sobrerament llur aguda sensibilitat—que les dones catalanes han sublimat llur personalitat aparaixent-se'ns, com mai fins avui s'havien situat, en completa comunió amb tots els nostres ideals, àdhuc donant destacades notes d'extremisme.

Les dones catalanes han estat les primeres de fer públic el clam per l'amnistia i per la llibertat que senyorejava en el cor de tots nosaltres, sense, però, prendre aquest aire de desig unànime que elles han sabut donar-li. Ara mateix, a més, són les dones catalanes les que cuiten a aplegar forces per sostenir la batalla de la llengua, i tot amb una decisió, amb una activitat que cuita a donar el to exacte de llur patriotisme.

Ara més que mai serà precisa aquesta unificació de l'esperit català, aquesta veritable nova "Solidaritat"—car a l'antiga hi mancava el sentiment femení integral—per aconseguir l'ensenyança de la nostra llengua a les escoles, força motriu que ha de produir la realitat de les nostres aspiracions. Aleshores les dones catalanes, les mares i futures mares catalanes, podran fer pràctica llur influència ideològica en les nostres llars suprimint obstacles a la futura generació posant-li davant seu un panorama d'horitzons insospitats...

Felicitem-nos davant d'aquest desvetllament de les dones catalanes que fa més palès el contrasentit del que afirmava no fa gaires dies que a casa nostra no hi havia més que una sola dona. Dit sigui amb tot el respecte a aquest "cas únic".

Pere Guardiola."

CHASSAIGNE FRERES

Pianos - Autopianos - Gramòfons

Discos - Rotllos - CLARIS, 43

* *Expansió catalana...*

Sebastià Gasch publica a Cahiers de Belgique, *de Brusselles (abril), un extens assaig sobre l'obra de Salvador Dalí. Cine reproduccions de teles d'aquest pintor ilustren el treball del nostre col·laborador.*

* *Lectura de poemes originals...*

Avui, dimecres, a les deu de la vetllla, a l'Agrupació Excursionista Júpiter (passeig del Triomf, 50—P. N.) el florejat poeta Josep M. Rovira i Artigues llegirà uns poemes originals.

Els greus successos de Badalona

Uns embriacs han mort l'amo d'una taverna i han ferit el dependent :: Un individu ferit per un vigilant de nit

La guàrdia civil de Badalona ha posat a disposició del Jutjat de la Concepció cinc individus que intervingueren en els successos ocorreguts darrerament a la dita ciutat.

Al Jutjat esmentat s'han rebut també les diligències practicades pel de Badalona per a l'aclariment dels fets.

Ha estat rebut també l'atestat que fén la guàrdia civil.

La versió oficiosa del succés és el següent:

A la taverna que Lluís Pradell Pujol té establerta al carrer de Roger de Flor, número 222, entraren els germans Antoni, Gabriel i Joan Diego Gilbert Martínez, de 32, 28 i 27 anys, respectivament, naturals de Lorca (Múrcia). Junt amb ells entraren també Pere Ruiz García i Isidre Ruiz Sánchez, de Velez Blanco.

Varen beure més del regular, i en demanar un d'ells més copes, el propietari ordenà al dependent Josep Jacobo Egea que no els servís, però aquest no complí l'ordre i posà a la taula les copes, preguntant qui pagava.

Pere Ruiz contestà que pagaria ell, i Joan Gilbert digué que ell era bon pagador, insultant alhora el propietari i el dependent.

Amb aquest motiu se suscità una acalorada discussió, en la qual sortiren a relluir ganivets.

El propietari de la taverna va rebre una greu ferida a la regió gastroabdominal. Fou portat a la clínica del doctor Bartrina, on morí.

També el dependent sofrí una ferida greu a la regió intercostal. Fou traslladat a l'Hospital Clínic.

El Jutjat de Badalona va rebre declaració als ferits.

Pradell ha manifestat, segons es diu, que el que'l ferí fou Antoni o Joan Gilbert, sense poder precisar-ho. El dependent acusà a un dels tres germans Gilbert, sense poder dir fixament quin fou.

Pere Ruiz García i Isidre Ruiz Sánchez neguen llur participació en el fet i acusen els germans Gilbert.

Aquests han declarat que se n'anaren de la taverna abans de succeir els fets, i que, per tant, ignoren quins són els autors.

El jutge del districte de la Concepció, senyor Frederic Perera, assabentat de les diligències practicades, començà ahir a la tarda l'interrogatori dels detinguts.

* * *

Junt amb els detinguts abans esmentats, la guàrdia civil de Badalona posà també a disposició del dit Jutjat a Francesc Cases, Robert Vaquer, Josep Soriano i Tomàs Cerdà, tots ells de mals antecedents.

Un sereno de la veïna ciutat intentà detenir-los, però en posar-se a córrer els disparà un tret i ferí d'un braç a Josep Soriano.

Tant sobre aquest succés com de l'abans esmentat, instruïx diligències la secretaria del senyor Dalmau.

Via-Crucis

amb el text evangèlic.

El cant de les Estacions i de les Set Paraules amb melodies populars

Preu: 25 cèntims.

EDITORIAL POLIGLOTA

Petritxol, 8 BARCELONA

LA MUSICA

Centenari del Romanticisme

Segona conferència-concert

Dilluns passat, a les set de la tarda, tingué lloc al saló de festes del Gran Teatre del Liceu la segona conferència - concert, organitzada per la Comissió de Festes del Centenari del Romanticisme.

L'esmentat saló del nostre primer teatre es veié plé d'una concurrència distingidíssima, entre la qual abundava el sexe bell.

L'eminent literat N'Apelles Mestres descabdellà, amb aquell estil vivaç i agradable que li és característic, el tema anunciat: "Records musicals de la meva joventut". Començà dient que la primera música que sentí fou la de les cançons populars que li cantava la seva àvia, i la primera literatura que conegué, la dels contes i historietes populars que la mateixa àvia li contava. També recorda les fantasies d'òperes que la seva mare executava al piano, com un darrer encoratjament del tradicionalisme del segle XVIII i com uns primers bateca del romanticisme del segle XIX.

Afirmà que el Romanticisme fou un fill natural de la Revolució Francesa, i digué que li aplicava el dictat de "natural" perquè a primera vista no s'assemblà al seu pare. Digué que on germinà primer fou a Alemanya, amb Goethe, Schiller, etc.; passà després a França, la nova tendència del qual culminà amb l'aparició d'"Hernani", obra probablement inspirada, en certa manera, en el "Guillem Tell" de Schiller. L'heroi Hernani fou considerat tot seguit com el símbol del Romanticisme. Referí que, de la matelxa manera que els poetes es dedicaren sense reserves a aquest moviment, tampoc els músics podien romandre al marge, i s'ocupà de les primeres òperes: "La Muta de Portici", "Masaniello", etc.

Passà a ocupar-se de l'important paper que Verdi exercí en la música romàntica, i recordà que la seva òpera "Les vespres sicilianes" obtingué tal èxit entre el poble que el govern prohibí les representacions. No obstant, el poble continuà victorejant a Verdi pels carrers i places italianes; però és que el crit de "Viaca Verdit" tenia una significació simbòlica: les cinc lletres del nom de l'eminent músic són les inicials del nom de "Vittorio Emmanuele, Re d'Italia", i aquest rei és sabut que llavors portà a cap la unitat italiana, amb la importantíssima col·laboració del cabdill Garibaldi, un altre gran romàntic de la Itàlia d'aquells dies.

De la mateixa manera que es propagà el romanticisme per França, es propagà, encara que amb una mica de retard, a la nostra Península, i començà, com així ho reconeix Menéndez Pelayo, per Catalunya, amb Aribau, amb la seva "Oda a la patria" i amb el seu periòdic "El Europeo"; amb Rubió i Ors, amb el seu article en defensa de la llengua catalana; amb Bofarull, amb Milà i Fontanals i Víctor Balaguer amb els seus llibres de llegendes, entre els quals destaca la del famós bandoler, polític i cavaller En Joan de Serrallonga, que tanta èxita proporcionà al seu autor. Més tard, Pi i Margall començava a publicar la seva famosa "Historia del Arte", i tan noves idees descabdellava en l'esmentada obra, que les autoritats ordenaven que fos recollida i prohibíen que la publicació continués. Mentrestant, Lorenzale, acompanyat del pare del conferenciant, emprenien les seves excursions per Catalunya i descobrien i popularitzaven les meravelles de Poblet i de Santes Creus quan una obra d'art d'aquell temps parlava d'"un art bàrbar que alguns incautes anomenen gòtic".

Claver, que ja havia començat el seu magne treball amb els seus famosos "chors", es dóna compte de tot el que el volta, deixa el seu estil impropi i comença a compondre en llengua vernacla. Montoriol, el gran romàntic de la ciència, dóna vida al seu famós "Ictíneo", el primer submergible que visità les profundes regions submarines. Es funden societats científiques, literàries i artístiques i es restauren els gloriosos Jocs Florals.

Però tot en la vida, i fins la vida mateixa, té el seu període de desenrotllament, la seva època ascensional i el seu temps de descens i de decadència, així que ha passat el seu apogeu; i a Catalunya el Romanticisme, passada la seva època gloriosa, entra en un període malaltís fins que un home, gloriós també, li prepara la mortalla al mateix temps que fundava el teatre català; qui matà el Romanticisme a la nostra ciutat fou Pitarra, amb la paròdia dels grans drames i tragèdies romàntiques que havien vingut de l'estranger. El seu humorisme era tan viu, tan sa, que el poble s'hi lliurà amb tot el seu entusiasme, davant la indignació d'una gran part dels intellectuals i de la premsa del seu temps.

Contra el que alguns han volgut sostenir, explicà que Pitarra cridà l'atenció dels seus companys d'aquella època sobre el fet de l'entusiasme popular pel teatre, fet que, al seu judici, calia aprofitar per al foment de la cultura, i quan els romàntics que s'oposaven a la seva obra arribaren a concedir que la llengua catalana no servia més que a tot estirar, per arribar a la producció del sainet extravagant, Pitarra arribava al cor del poble amb el seu drama immortal "Les joies de la Roser".

Digué que, musicalment, l'època romàntica al nostre país no donà gaire de si, i no recorda més que la representació d'una òpera de Cuyàs, que no romangué gaire temps al cartell.

Entre els estrangers vinguts durant els primers anys de la joventut a Barcelona recorda a Liszt, el qual obtingué un sorollós èxit en oferir-se, al final d'un dels seus concerts, per a improvisar sobre un tema que el públic li donés i fer-ho sobre la popularíssima melodia del "Gegant del Pi".

Referí haver presenciat la desaparició de la cançó curai a la nostra ciutat, per a cedir el pas a la cançó que modernament s'ha anomenat amb el nom de "lied", que jutjà innecessari, i refereix una curiosa anècdota referent a la cançó "Enyorament, de Claver, improvisada en un àlbum d'autògrafs, i poc temps després desconeguda pel seu mateix autor en sentir-la executar per uns dels seus admiradors.

Féu referència al poderós desenrotllament obtingut a la nostra terra per la "cançó", i creu que hi ha contribuït En Joaquim Pena amb les seves innombrables traduccions; i acabà dient que no volia retardar més al públic el moment d'assaborir la música que d'una manera tan excelsa havia d'oferir-li la gran artista Blanca Selva.

El públic acollí les darreres paraules del senyor Apelles Mestres amb llargs aplaudiments.

Tot seguit Blanca Selva, la eminent pianista, executà una sonata de Schubert, dues fantasies, de Mendelssohn i la "suite" "Escenes d'infants", de Schubert, a les quals obrés donà una interpretació magistral i plena de vida, que fou celebrada amb fervorosos ovacions.

LA PROXIMA CONFERENCIA-CONCERT DEL CENTENARI DEL ROMANTICISME

La tercera conferència-concert del Centenari del Romanticisme anirà a càrrec de l'insigne mestre Millet, el qual descabdellarà el tema "Records del período romàntic musical de Catalunya". A continuació tindrà lloc una audició de música per a violí i piano, a càrrec de Blanca Selva i Joan Maciá, els quals executaran obres de Schubert, Schumann i Fauré.

Davant els insistents precs del públic, la Comissió ha accedit a posar a la venda un nombre limitat de tiquets per a cada una de les conferències - concerts que se celebraran d'avui endavant. Preus per concert, 4 pessetes. Encàrrecs a la Unió Musical Espanyola, passeig de Gràcia, 34.

Exposicions d'Art

SALA PARES
JOSEP CAMINS Pintura
AVELI PALA "
ESTANISLAU DE BALANZO
Orfebreria i esmalt

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
Exposició Venda de pintura catalana dels mestres del segle XIX
A. DE FERRATER Pintura
J. PUIGDENGOLES "
Fins al 15 actual

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 770
P. PRUNA Pintura
Fins a l'11 de l'actual

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 94
Selecta exposició de pintura catalana. Col·lecció particular.
Fins al 25 actual

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 10 (darrere la Catedral)
Compra-venda de
ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 96
Mobles i objectes d'art
Nous models de vidres de Murano
Exposició de pintures de Caye Guadalupe Zunzarren
Fins a l'11 d'abril

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Rambla de Catalunya, 89
Marcs i motllures d'art.
A. DE CABANYES Pintura
Fins al 12 actual

LA LLAR
D'ABANS D'ARA
A. VERDERAU
Rambla Nova, 6
Mobles d'estil :-: Reproduccions de Museus
Decoracions d'estil ceu

MONTFALCON
Quadres :-: Gravats :-: Marcs
Motllures :-: Aislous :-: Tapisses
Setera, 4, final Porta-Ferrissa

MOYSEION
ART ANTIC I MODERN
Arca, 6, entresol. Telèfon 22056
BARCELONA

GALERIA ARES
Quadres antics i modernes
Se compra i venda
Porta Ferrissa, 6, pral.

CONFERÈNCIA DEL SENYOR BERGAMIN A SANT SEBASTIÀ

Diu que el partit liberal conservador no ha servit mai incondicionalment la corona

Sànchez Guerra era present a l'acte

Sant Sebastià, 8. — El senyor Bergamin, parlant amb els periodistes i en ésser preguntat si el senyor Sànchez Guerra pensa formar part del bloc constitucionalista, ha dit:

—No; Sànchez Guerra no actuarà al front de cap partit, sense que això vulgui dir que s'eliminal de la política, i crec que el senyor Sànchez Guerra posarà el seu talent i el seu prestigi al servei d'Espanya, treballant pel bé del país, si les circumstàncies ho demanen i el país ho reclama.

Els periodistes li han dit:

—Adhuc en un règim diferent del d'ara?

El ha contestat:

—Adhuc en règim diferent.

Jo tampoc no formaré part de cap bloc. Vaig a constituir un partit independent, que potindrà res a veure amb els altres.

Ha negat resoltament que Sànchez Guerra ni ell vagin a signar amb l'Alba un manifest.

Sobre la conferència que ha de donar aquesta nit en l'Ateneu Guipuscoà, ha dit que sempre és possible el penediment i pot governar-se com un bon monarca.

Finalment, ha afirmat que el senyor Sànchez Guerra està de conformitat amb el que ell dirà en la conferència.

Sant Sebastià, 8. — El senyor Bergamin ha donat avui en l'Ateneu Guipuscoà la seva anunciada conferència.

L'acte ha començat a dos quarts de sis de la tarda.

El local estava completament plé de públic, entre el qual es veien moltes senyores.

El president de la Societat, senyor Mugica, ha donat les gràcies, en nom de l'Ateneu, al senyor Bergamin, per l'honor que els feia en ocupar la seva tribuna. Ha saludat després el senyor Sànchez Guerra.

En alzar-se aquest, esclatà una gran ovació.

L'ex-President del Consell, molt emocionat, no diu més que "moltes gràcies" i s'asseu tot seguit.

El senyor Bergamin comença dient que agraeix més els aplaudiments a l'home que sabé sacrificar-ho tot pel bé de la pàtria que els que atorguin a ell.

Saluda els assistents i passa a analitzar la tasca portada a sap per la dictadura durant el temps de la seva actuació.

Diu el senyor Bergamin que les faltes d'autoritat que fomentaren el terrorisme, són imputables, en bona part, al partit liberal que succeí els conservadors en la governació del país.

Parlant de l'acabament de la guerra del Marroc, diu que una de les causes més importants en va ésser el setge d'Abd-er-Krim, en atacar França, la qual cosa portà la unitat d'acció entre les dues nacions que enderrocà la seva pujança (forts rumors)).

L'orador reconeix aquests dos encerts de la dictadura: solució del problema del terrorisme i fi de la guerra del Marroc, però fa remarcar el greu dany que ha portat la dictadura a Espanya en els ordres materials, morals i religiós.

Demana a Déu que la dictadura no tingui cap rebrot.

No es pot passar — diu — de la nit al dia sense albada. De la mateixa manera no és possible passar de la dictadura a la normalitat sense eleccions ni Parlament.

El senyor Bergamin afirma després que el partit liberal-conservador no ha servit mai incondicionalment la corona, car això hauria estat convertir-se en palatins abjectes.

—Hem servit la monarquia constitucional inspirada en aquesta Constitució que jurà el rei — afegeix — i mentre no torni a estar en vigor, nosaltres estarem on som, car som monàrquics, constitucionals i parlamentaris. Més, qui pot negar que el penediment ha arribat a fer sants?

Esmenta el cas de Maria Magdalena, la qual, penedida de les seves culpes, arriba al grau de santedat.

Insisteix l'orador que no està encara en vigor l'article 68 de la Constitució i afegeix que no hi ha cap rei que hagi escapat de les sancions de Déu i de la Història.

Reconeix que dintre de la legalitat cal erigir responsabilitats als ex-ministres de la dictadura.

Després, el senyor Bergamin censura el partit liberal que sosbdica l'entremaliat comte de Romanones i insisteix en la necessitat de constituir dos grans partits: el conservador i el democràtic.

Pel que fa a la República — afegeix — tot just resorgeix i ja es divideix en set grups.

Reconeix que a Espanya s'imposa la monarquia com a forma de Govern, malgrat calgui reconèixer que hi ha palatins que fan més mal des de dalt que els enemics des de baix.

Acaba saludant les dames que assisteixen a l'acte.

La conferència ha durat quarenta minuts.

El Congrés de minaires

Madrid, 8. — Aquesta tarda, a la Casa del Poble, s'ha reunit el Congrés de minaires.

Ha estat llegida l'acta, i seguidament diversos congressistes han fet algunes observacions. Sense altra discussió ha estat aprovada l'acta.

Després, el representant del Sindicat Minaire d'Astúries ha llegit una addició a la ponència sobre legislació social en la part relativa al retir obrer i a l'actuació de l'Institut Nacional de Previsió.

També ha estat aprovada per unanimitat.

Després ha continuat la discussió de l'informe emès per la ponència sobre la crisi de treball a les mines.

Telegrama del comte de Güell

Madrid, 8. — L'alcalde de Barcelona ha adreçat al ministre d'Instrucció pública el següent telegrama de Cannes estant:

"Amb gran solemnitat s'ha inaugurat el monument a Mistral, l'amic de Verdaguer, capitanejat la llengua catalana davant de representants de vint nacions llatines.

Molt afalagat alcalde de Barcelona que el Govern espanyol s'hagi associat a aquesta solemnitat i molt agraït que l'hagi honorat amb la seva representació."

Un matrimoni que es va vendre un fill

Lleó, 8. — Saturnina Cuervo Alonso, de trenta anys, denuncià que el seu marit, Eusebi Busis, havia venut, fa uns quants dies, un fill seu de quatre anys d'edat, anomenat Felip, a un matrimoni que es dedica a la venda ambulant.

Practicades les corresponents diligències, es comprovà que el matrimoni havia venut el fill, posant-se d'acord marit i muller per a fer-ho, i que si era ella ha presentat la denúncia ho ha fet, probablement, per trobar-se separada del marit.

S'està cercant el nen, que, segons es diu, es troba actualment a Astorga.

UN POLICIA QUE SE SUICIDA

Estava avorrit de la vida

Madrid, 8. — Aquesta tarda, a dos quarts de quatre, l'agent de policia Joan Manuel Ríos Pérez, afecte al Negociat d'ordre públic de la Direcció general de Seguretat, s'ha suicidat, engegant-se un tret a la boca.

Ha deixat una carta adreçada al jutge.

Per ara no es coneixen les causes del suicidi.

Madrid, 8. — És reben más detalls sobre el suicidi ocorregut aquesta tarda en una de les dependències de la Direcció general de Seguretat.

Com ja hem dit, la víctima s'anomenava Josep Manuel Ríos. Tenia trenta anys i era casat.

El suicida aprofità un moment que restà sol per a portar a cap el seu propòsit. El tret no fou sentit per ningú, car el Negociat està un xic allunyat de la porteria central. I quan l'ordenança Isidre Abat entrà al Negociat trobà el senyor Ríos mort, mig agegut sobre la taula, en mig d'un gran bassal de sang.

L'ordenança donà compte als seus superiors del que passava, i quan vingué el jutge de guàrdia s'incautà d'una carta que el suicida havia deixat escrita per al jutge, en la qual es donava compte dels motius que l'havien empès al suicidi.

Sembla que la carta és molt llarga i que el senyor Ríos no hi concreta ni determina d'una manera prou clara les causes que l'han portat a aquesta determinació, car només diu que estava avorrit de la vida i que volia anar-se'n d'aquest món per tal de no patir el tedi que el dominava.

Alguns companys del suicida han restat sorpresos en conèixer el text d'aquesta carta, car la víctima era una persona de caràcter viu i xirel.

Obrera al ministeri del Treball

Madrid, 8. — El director general del ministeri del Treball ha rebut comissions de la Unió General de Treballadors de Saragossa i Barcelona.

També ha rebut una comissió de la Federació d'Obrers Cestoll de Biscaia, que ha anat a parlar-li de qüestions relacionades amb els Comitès Paritaris.

DECLARACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

Els detinguts en el banquet a Marcelli Domingo han estat alliberats

Madrid, 8. — El ministre de la Governació ha rebut els periodistes, als quals ha dit que arreu hi havia tranquil·litat.

Preguntat respecte als incidents ocorreguts en el banquet a honor de Marcelli Domingo, ha dit que no havien tingut importància i que els det[illegible] vié estat a[illegible]berats poques hores després.

Ha dit també el ministre que havia rebut, entre altres: el governador civil de Cuenca; una comissió de la de la Federació Nacional de dependents municipals i assimilats d'Espanya, la qual li ha lliurat una sol·licitud demanant millores de classe; i el governador civil de Barcelona, general Despujol.

Aquest, després, en parlar amb els periodistes, ha dit que a la ciutat comtal hi havia tranquil·litat, pau i calma.

"He vingut a Madrid — ha dit — per a complir el deure, sempre agradable per a mí, de saludar el rei i regraciar-lo pel meu recent ascens a tinent general."

El sots-secretari de Governació també ha rebut els periodistes, als quals ha dit que solament restaven a fer els nomenaments dels alcaldes de dotze o tretze provincies.

"Espero — ha dit — que la setmana entrant sols restaran a fer els de la provincia de Madrid, que seran els darrers. Demà segurament — ha afegit — seran nomenats els de la Coruña. Ahir foren nomenats els de Còrdova, llevat els del districte de Cabra, als Ajuntaments del qual ha estat atorgada la facultat de nomenar lliurement els seus alcaldes."

Tal com se sap, el districte de Cabra és el del senyor Sànchez Guerra, fill de la dita ciutat.

Els catòlics de Pamplona contra Josefina Baker

Pamplona. — En ésser anunciada l'actuació al teatre Olympia de la ballarina Josefina Baker, l'Associació Catòlica d'aquesta capital ha fet pública una circular en la qual qualifica d'escandalosa la ballarina i diu que àdhuc ha arribat a promoure conflictes nacionals.

En aquesta circular s'afegeix que no es pot permetre la seva actuació, i a més s'anuncia que ha estat organitzar un acte de desagreujament amb la benedicció del bisbe.

Aquesta tarda els elements de l'esmentada Agrupació han visitat el governador civil per tal de lliurar-li targetes i plecs amb signatures en senyal de protesta.

El fet és el tema de totes les converses i les opinions són molt variades. Es diu que al teatre Olympia exercirà acció judicial contra l'Associació Catòlica per haver perjudicat els seus interessos.

LA NOTA DE CALVO SOTELO

Comentaris de "La Epoca"

Madrid, 8. — "La Epoca" en comentar la nota facilitada pel senyor Calvo Sotelo en contestació a la del senyor Argüelles sobre les despeses, es planyi dels jocs de mans que es fan amb els números.

Diu que el senyor Calvo Sotelo formula pressupostos hipotètics i teritza sobre les restes pendents de cobrament, sobre l'augment de recaptació i sobre el desarbdellament de la riquesa.

I afegeix:

"¿Que algo de esto se realizará? Que algo de esto se realizará es indudable; pero el señor Argüelles cifra al país las realidades actuales y deja sin cifrar las posibilidades hipotéticas.

Estamos seguros de que rigiendo el año 1930 la Hacienda el señor Argüelles se llegará al límite máximo de economías, por la tenacidad que pone en su obra y la trayectoria rectilínea que sigue.

Lo que también tenemos por seguro es que si hubiera continuado la política económica y financiera de la Dictadura dos años más, habríamos tenido que sentir. Y cuando sólo a título de acta de inventario y arqueo se va exponiendo al país la situación, sin agravios para nadie, nos parece verdaderamente incomprensible que el señor Calvo Sotelo surja a cada momento a la palestra a definir, como si perdurase la Dictadura, el presente y el porvenir de España.

Tome un consejo de nosotros: no es el mejor político el que habla siempre, sino el que sabe callar a tiempo.

Tal vez nos crea ingratos para con él a los españoles, pero Clemenceau, con ser Clemenceau y haber ganado la guerra mundial, cuando cayó del Poder y creyó ingratos a sus compatriotas, no se puso a escribir notas y artículos sino que se marchó a Egipto."

EL PROCES CONTRA IGNASI AGUZA

Va matar un guàrdia civil

Madrid. — En el Consell Suprem d'Exèrcit i Marina s'ha vist la causa instruïda contra el paisà Ignasi Aguza Viña, pel delicte d'agressió a la força armada.

El processat, quan estava caçant furtivament, fou sorprès per una parella de la guàrdia civil. Tractà de fugir aleshores i els dos guàrdies l'empaitaren. Un dels guàrdies l'aconseguí i entre els dos s'entaulà una curta lluita, durant la qual el caçador disparà contra el guàrdia i el matà.

El Consell de guerra celebrat a Barcelona condemnà Ignasi Aguza a 16 anys de presidi, rebaixant-li la pena en dos graus per considerar que havia hagut abús d'autoritat en el guàrdia.

L'autoritat judicial dissentí de la sentència, d'acord amb l'auditor, opinant que l'agressor havia d'ésser condemnat a cadena perpètua.

Al Suprem el fiscal senyor Díaz Tabora ha demanat per al processat la pena de vint anys de presidi, i el defensor, tinent del regiment del Rei, senyor Pere Salvà, ha demanat la pena d'un any i vuit mesos de presó, per qualificar el fet d'imprudència temerària.

El Congrés de treballadors del camp

Madrid. — Ha continuat a la Casa del Poble el Congrés de Treballadors del camp.

S'ha llegit l'informe de la ponència designada pel Congrés de la Federació Nacional de Treballadors de la Terra relative a diverses propostes presentades.

S'ha acordat que el Congrés faci seus els projectes agrario del partit socialista i de la Unió General de Treballadors; demanar al Govern que sigui restablerta immediatament la normalitat constitucional i que sigui aplicat el decret-llei d'organització corporativa nacional als treballadors del camp per tal de constituir-se seguidament en Comitès paritaris; que l'assegurança d'accidents del treball comprengui els treballadors de l'agricultura en la mateixa extensió i condicions que els obrers de la indústria se'ls va aplicant; que la resolució de la dictadura relativa a la redempció foral perjudica l'interès dels treballadors de domini útil i afavoreix en canvi els de domini directe, i es demana que es reformi la llei en el sentit que la redempció pugui realitzar-se per la capitalització més reduïda i abreujant els tràmits que dificulten actualment la redempció.

Després ha continuat el Congrés tractant de la greu crisi que travessa la indústria olivarera i dels mitjans que cal exposar al Govern per tal de demanar que es resolgui favorablement l'esmentada crisi.

Signatura de Governació

Madrid, 8. — Decret modificant l'article 159 de l'Estatut municipal i altres aprovant agrupacions d'Ajuntaments per tal de sostenir un secretari comú.

Entre ells figuren els de Calaf, Sant Martí de Sesgueioles i Prat del Rei, a la provincia de Barcelona; els d'Armentera i Viladomat, a la provincia de Girona; els de Sabaia del Comtat i Llorac i els de Vilella Alta i Cabacés, a la provincia de Tarragona, i els de Gerri de la Sal i Bazent i els de Jou i Unerre a la provincia de Lleida.

Ampliant l'agrupació dels de Madramanya i Corsà de la provincia de Girona, incloent-hi el de Monés.

Ampliant l'agrupació dels de Peramea i Moncortès, Pobleta de Bellvei i Torre de Cabdella, incloent-hi el de Montros, de Lleida.

Derogant el decret que agrupava els Ajuntaments de Creixell i Vespella, de la provincia de Tarragona.

Signatura d'Hisenda. — Modificant els articles 60 i 61 del vigent Estatut de Recaptació i declarant apellables davant la Direcció general de Duanes els falls de les Juntes arbitrals en matèria aranzelària, quan la quantia no passi de 15.000 pessetes.

SANCHEZ GUERRA JA ESTA BO

La conferència del senyor Bergamin

Sant Sebastià. — Refet el senyor Sànchez Guerra del catarro que havia tingut, avui ha passejat per la ciutat.

A les onze del matí ha conferenciat amb el senyor Bergamin, i s'han posat d'acord sobre els punts que al darrer tractarà en la conferència que ha de donar avui a l'Ateneu.

El senyor Sànchez Guerra assistirà a l'acte.

Davant de les nombroses demandes de targetes per tal d'assistir a la Conferència, la Junta de l'Ateneu ha sol·licitat que l'acte se celebri al saló de festes del Gran Casino, però es creu que el governador no accedirà a aquesta petició.

Sant Sebastià. — Al seu pas per aquesta capital procedent de París, ha declarat el senyor Sànchez Guerra que efectivament s'havia entrevistat amb el senyor Alba i que tots dos aniran al Parlament sols, sense afiliar-se a cap partit.

Declaracions del general Luque

Inca. — De Palma de Mallorca ha arribat el general Luque, acompanyat de la seva família.

El veinat li ha fet una afectuosa rebuda.

En una conversa que ha tingut amb els periodistes, el general Luque ha manifestat que el marquès d'Estella havia d'haver deixat el poder després de la presa d'Alhucemas, que fu una empresa gran i exclusivament seva.

D'aquesta manera — ha afegit el general — hauria quedat com una mena de "pare pada" que sempre hauria estat cridat en moments difícils.

Parlant del senyor Sànchez Guerra, opina que ha restat isolat per no presentar una solució definida.

En ésser preguntat si creia que el general Berenguer faria eleccions, ha contestat afirmativament, car considera que és una de les persones més indicades, tota vegada que la seva figura no inspira cap recel.

Madrid. — Divendres tornarà a Madrid el senyor Sànchez Guerra.

Aquest número ha passat per la censura governativa

CONSELL DE MINISTRES

Nota oficiosa

Madrid. — A les sis de la tarda ha arribat el general Berenguer a la Presidència, per tal de despatxar amb el sots-secretari abans que arribessin els ministres per tal d'assistir al Consell.

En aquella hora, però, ja s'esperava el duc d'Alba. Poc abans de l'hora assenyalada han començat a arribar els altres ministres.

El de la Governació ha dit que portava alguns expedients per tal de sotmetre'ls a l'aprovació dels seus companys de gabinet.

El de Foment ha dit que no portava res. Ha afegit que a conseqüència d'un refredat havia hagut de fer llit i acabava d'aixecar-se només que per assistir al Consell.

El ministre d'Hisenda ha dit que portava la distribució de cabals del mes.

El de Treball ha anunciat que es presentaria al Consell, i que després de la reunió sortiria cap a Ginebra, per tal d'assistir a una reunió en la qual es tractarà d'afers relacionats amb la protecció a la infància.

Madrid. — El Consell de ministres ha acabat a un quart de deu del vespre.

Mitja hora abans ha sortit el ministre del Treball i ha manifestat als periodistes que havia donat compte als seus companys del viatge que havia fet a Barcelona, i que el Consell restava reunit i si ell havia sortit abans era per tal de marxar cap a Ginebra, tal com estava anunciat.

En sortir, el ministre d'Estat ha dit que s'havia acordat el nomenament del senyor Pla per a ministre a Montevideo.

Li ha estat preguntat si s'havia acordat el nomenament de sots-secretaria, i ell ha contestat que això es faria més endavant, en una altra combinació diplomàtica.

El ministre de Marina ha dit que el Govern realment no podia remediar la qüestió dels obrers acomiadats a la Constructora Naval d'El Ferrol.

Els altres ministres no han fet cap manifestació en sortir.

El cap del Govern ha dit a la sortida:

—Res, senyors. Com podreu veure en la nota, s'han despatxat molts expedients.

Un periodista li ha preguntat:

—Què hi ha de les reformes militars?

—S'hi està treballant — ha contestat el general Berenguer. I ha afegit:

—Però ¿on heu vist que unes reformes militars es facin en quinze dies? Es tracta d'un afer molt complicat, en el qual cal cercar assessorament, i així i tot no sé si es podrà fer o caldrà portar aquesta qüestió a les Corts. De totes maneres, torno a dir que s'hi està treballant.

El ministre de Justícia i Culte ha facilitat la següent nota oficiosa:

"Hacienda. — En el expediente de régimen de Carta municipal del Ayuntamiento de Fetina (Zaragoza), subsanados los defectos de que adolecía, se propone su sanción favorable, por quedar el expediente en las condiciones todas que exige el artículo primero, norma segunda, del Real decreto de 30 de noviembre de 1928.

Expediente de renovación de los títulos de la Deuda perpétua interior al 4 por 100, emisión de 22 de agosto de 1919, por otros de la misma Deuda con cupón 121 al 200. Se propone la confección de 1.945.000 títulos de la Deuda, mediante concurso, con arreglo a lo dispuesto en el artículo 52 de la vigente Ley de Administración y Contabilidad.

Ejército. — Sometiendo, para su aprobación, el reglamento por que ha de regirse la Asociación para huérfanos de clases de tropa, siempre que se modifique el Real decreto de 8 de julio próximo pasado.

Disponiendo que se aclare, para evitar las dudas que han surgido en algunos casos respecto al precepto legal en que había de fundarse la declaración de derechos pasivos de algunos oficiales aviadores, desde que se encuentra vigente la ley de 28 de diciembre de 1926, para aquellos casos anteriores a la vigencia del Estatut de Clases pasivas de 22 de octubre de 1926, sobre aplicación en los casos posteriores a la promulgación de dicho Estatuto.

Gobernación. — Resolución del expediente sobre ampliación de la agrupación de Cuencabuena i Saguerueia, incluyendo en la misma el ayuntamiento de Ferueia de Huerva (Teruel).

Idem de Teruel. — Disolución de la Mancomunidad entre Bordons y Luco de Bordons.

Expediente reorganizando la Comisaría Sanitaria."

Ampliació del Consell

L'ampliació de l'amnistia

Madrid. — A part dels assumptes que figuren en la nota oficiosa del Consell, aquest s'informà en el seu aspecte polític, de l'entrevista celebrada pel governador civil de Barcelona amb el general Berenguer i durant la qual li donà les més excelents impressions de la Ciutat Comtal.

El ministre de la Governació ha donat compte als seus companys, amb tot detall, dels incidents desenrotllats a l'Hotel Nacional, amb motiu del banquet a Marcelli Domingo.

Si bé deploraren els ministres l'esdevingut, no han concedit a aquests incidents una gran importància.

El ministre de Justícia ha participat al Consell que havia ultimat el projecte d'amnistia i, ha lliurat sengles còpies a cada un dels ministres, amb el fi que en el Consell de dimarts recaigui un acord definitiu. Afecta, particularment, segons els nostres informes, als delictes polítics.

En ésser interrogats els ministres sobre si comprenia amb especialitat qüestions catalanes, eludiren una resposta concreta.

Es parlà així mateix principalment. S'ha parlat així mateix, en el Consell, del pla de viatges del Rei. El dia 14 anirà a Sevilla; a la tornada romandrà a Madrid diversos dies i el 17 de maig anirà a Barcelona.

El Rei i el general Berenguer aniran demà a Carabanchel per tal de presenciar unes maniobres de tir.

Ha estudiat el Consell amb tota amplitud el greu problema dels vins, que indubtablement ofereix serioses dificultats per a la seva resolució.

El duc d'Alba ha donat compte detalladament de les negociacions que es porten a cap amb el Govern francès. Dijous es reunirà la Comissió viti-vinícola i amb les conclusions que acordi, el Govern, previ examen, cercarà una fórmula d'arranjament.

També ha examinat el problema dels olis, el preu dels quals alarma de manera extraordinària els productors. Aquests han elevat al Govern unes propostes en aquest sentit.

Dijous passat es reuní la Comissió de l'Oli i féu lliurament al senyor Wais dels acords adoptats.

El ministre ha sotmès avui aquelles conclusions a les consideracions dels seus companys, però com sigui que hi ha detalls que afecten el titular de la cartera de Finances, caldrà estudiar-les i en la reunió de dimarts hom cercarà solució.

S'ha seguit l'estudi del problema del Cens electoral. El Govern està indecís sobre si es va a la rectificació o s'en fa un de nou. Es gairebé segur que es decidirà per això darrer.

El ministre d'Hisenda ha dit que té redactada una nota referent a la Caixa Ferroviària, que probablement lliurarà a la premsa dijous vinent.

Parlà així mteix de les plantilles del ministeri d'Hisenda, en les quals ha introduït millores considerables per al personal, amb les disponibilitats del pressupost i sense augmentar les consignacions.

Amb aquest motiu el senyor Argüelles ha fet un elogi de tots els qui treballen a les seves ordres.

Actualment es confeccionen les plantilles del ministeri d'Economia.

Pan aquesta feina les respectives Direccions i és propòsit del Govern que siguin aprovades el mes de maig vinent.

El ministre del Treball en té un gran interès, perquè cinquanta funcionaris del seu departament, agregats a Economia, hauran d'incorporar-se al d'origen.

Preguntat el senyor Argüelles si contestarà a la nota de Calvo Sotelo, ha manifestat:

—Jo, no teoritzo; ja raono sobre tesis. El temps i el país diran qui té raó.

Berenguer conferencia amb el general Despujol

Madrid, 8. — El cap del Govern ha celebrat avui una extensa conferència amb el governador civil de Barcelona.

Després ha rebut una comissió de Lugo, presidida per l'ex-ministre senyor Rodríguez de Viguri, la qual l'ha invitat a la inauguració de l'Hospital de Santa Maria.

La vida social

MANIFEST A TOTS ELS CAMBRERS DE BARCELONA

Sis anys dolorosos hem estat en obligat silenci; la dictadura, que silencià tantes veus i anullà tantes plomes, féu que obstacles les més de les vegades insuperables obstruissin el nostre camí, fent estèrils tots els esforços que fèrem per posar-nos en relació amb els nostres germans de treball; després d'aquests sis anys de malvestats societàries i d'anguinia liberal, en posar-nos de nou davant del palanc de la lluita amb el fi d'una millora nostra tant moral com material, ens trobem, companys, davant d'una desunió suïcida i d'una desorientació dolorosa.

Hem estat durant als anys dividides, separats, sense direcció i sense unió i per tant la joguina de les classes patronals; els nostres sacrificis personals han anat caient en el no-res, perquè no tenien el reset que dóna la col·lectivitat a les seves demandes ni la força moral que dóna la quantitat i la disciplina, caracteritzades amb avenços i victòries per a la nostra classe.

Tot i això, estem animats per la fe i l'entusiasme que endevinem dins de l'ànima de cada company que trobem. En ells, com en nosaltres, aquest silenci de sis anys, aquesta desorientació, no ha produït defeliments; millor encara, ha estat un sedant, una reflexió que ha cristal·litzat en serenitat per a l'estudi dels diversos problemes professionals.

Ningú vol tornar a les passades èpoques, ni desenterrar oblidades i equivocades embranzides. Més avisat, nosaltres els primers, volem ressuscitar la unió, per tal d'anar pel camí ample que ens portarà al fi de les nostres justes i lògiques aspiracions professionals.

Cal doncs aconseguir la unió, llaç ferm que estrenyi en un plebiscit feix tots els companys de Barcelona, constituint una unió professional única, sense caire sindical ni color polític de cap mena.

Volem aclarir més aquest punt i desfer possibles equívoc o potser interpretacions intencionades.

Estem lluny d'aquelles agrupacions que pel seu desenvolupament i actitud abastaren determinats ajuts, sempre vergonyosos, i lluny també d'aquelles que desitgen recolzar-se en la força obrera i aprofitar-se en els seus afanys polítics.

Volem que siguin els cambrers els qui dirigeixin, encarrilin i entaulin les lluites, demandes i millores que la classe necessita. Fora de la professió, el cambrer ha d'ésser ciutadà i ha de militar allí on cregui que millor serveix els seus interessos d'home conscient i ciutadà lliure. Dins de la professió, cambrer, és a dir, obrer d'un ram que vigila amatent, a l'abast de les seves millores materials i morals.

No oblideu, companys, que som una classe vexada, i que cal dignificar i alçar la professió a la categoria i respecte que mereix tota agrupació que dóna un servei i un esforç a la col·lectivitat.

No oblideu que això depèn de la unió, i que és deure de tota caminar junts per aquest camí.

El qui s'abstingui és un mal company.

El quietisme, l'indiferentisme i el ja veurem són un suïcidi de nosaltres mateixos.

Dret i avant, companys.

Lluites per tu i pels teus.

La millora material arribarà a casa teva; la millora moral, al teu cervell i a la teva dignitat.

No siguis covard.

Cambrers de Barcelona, germans de treball.

Per la nostra dignitat d'homes de classe, unim-nos i endavant a conquistar el triomf.

EL DESGAVELL PARITARI EN EL RAM D'UTRAMARINS

Ha estat cursat al ministre del Treball el següent telegrama:

"Ministre del Treball. — Madrid. — Dependents de confiteria, socis integrants de l'entitat a Unió Ultramarina, recollint unànime aspiració de la reunió general darrerament celebrada, preguen a V. E. exigeixi ràpida reintegració del sector patronal a les sessions del Comitè paritari ram alimentació, car la seva improcedent retirada perjudica interessos dependència, la qual encara té a la Comissió mixta litigis pendents de solució des del passat setembre. — El saludem: Berenguer, president; Escofet, secretari."

ELS FUNCIONARIS DELS COMITES PARITARIS NO COBREN

Còpia del telegrama que han tramès al ministre del Treball una comissió de funcionaris dels Comitès paritaris de Catalunya que fa més de tres mesos que no cobren llurs sous:

"Excm. senyor ministre del Treball i Previsió. — Funcionaris Comitès Paritaris de Catalunya, alarmats davant el fet que fa més de tres mesos que no cobren llurs sous i davant la passivitat dels seus presidents, respectuosament sol·liciten de V. E. mesures urgents per a remediar tal estat de coses. — La Comissió."

REUNIÓ DEL SINDICAT DE LES ARTS GRAFIQUES, PAPER, CARTO I SIMILARS

Es convoca tots els companys del ram perquè passin per la secretaria del Sindicat, Lluna, 14, segon, tots els dies de dos quarts de set a les vuit, a fi d'assabentar-los d'assumptes de gran interès i posar-los al corrent dels treballs fets per la comissió reorganitzadora.

CONVOCATORIA

AVIS ALS OBRERS CAMISERS

La Junta del Sindicat de Camiseria posa a coneixement dels seus components que havent-se declarat en vaga els companys de la casa Bertrand C. A. s'abstinguin d'anar-hi a treballar: el mateix temps prega a tots els companys del ram que passin per l'estatge social durant aquesta setmana, de vuit a nou del vespre, per assabentar-los d'un assumpte d'interès.

* * *

La societat de cuiners l'Artística Culinària tindrà reunió general ordinària dijous vinent, dia 10, a dos quarts d'onze de primera convocatòria i a les onze de segona.

ESTRANGER

LA CONFERENCIA NAVAL

Una nota oficial

Londres, 8. — Un cop finida l'entrevista celebrada aquesta tarda entre els senyors Briand—arribat avui mateix—i Dumesnil, d'una banda, i de l'altra els senyors MacDonald i Alexander, ha estat lliurada a la premsa la següent nota oficial:

"Les delegacions anglesa i francesa s'han reunit aquesta tarda al gabinet del primer ministre anglès, a la Cambra dels Comuns, de dos quarts de sis fins a les sis.

El senyor Briand ha fet coneixer el resultat de les converses sostingudes a París, i per la seva part, el senyor MacDonald l'ha posat al corrent de les discussions hagudes a Londres durant la seva absència.

Del que resulta de les converses entre ambdues delegacions, la situació actual ha estat examinada amb tot detall i ha estat convingut que demà a la tarda tindrà lloc una nova reunió, a les cinc, per tal de seguir discutint els mitjans que permetin arribar a un acord entre les cinc potències. — Fabra.

Dimitirà l'almirall Kato?

Londres, 8. — Segons diuen de Toquio al "Times", en la Memòria que lliurà a l'emperador l'almirall Kato declarava que l'acceptació d'una proporció de forces navals més petita que la que havia estat indicada per l'almirallat, faria necessària una revisió completa dels plans de defensa del país.

Hom creu que l'almirall Kato presentarà la dimissió del seu càrrec.

La major part dels diaris de Tokyo que l'acceptació del compromís de Londres, malgrat no ésser plenament satisfactori, val més que el fracàs de la Conferència. — Fabra.

La qüestió dels submarins

Londres, 8. — Durant la reunió celebrada aquesta tarda pel primer Comitè de la Conferència, el senyor Alexander, en nom de la delegació britànica, s'ha dolgut que no hagi estat possible arribar a un acord sobre el punt de vista exposat per Anglaterra, els Dominis britànics i els Estats Units per a l'abolició dels submarins.

Després de llarga discussió respecte al tonatge dels submarins, finalment ha estat decidit recomanar l'adopció d'un acord limitant a dues mil tones el tonatge de cada un tat, i que, com a màximum, sols tres submarins per a cada potència puguin tenir un tonatge que no depassi les 2.800 tones.

Respecte al calibre dels canons, ha estat convingut en un màxim de cinc polzades, excepte per al super-submarí francès, ja construït, el qual podrà dur canons de sis polzades.

El Comitè s'ocupà després de la humanització dels submarins, i decidí recomanar al primer Comitè que es faci una declaració en nom dels Governs que participen a la Conferència, acceptant les següents estipulacions com a estipulacions establertes en el Dret Internacional:

Primer.—Els submarins han d'ajustar-se a les regles de Dret Internacional, a les quals els "warships" de superfície són sotmesos.

Segon.—El "warships", sigui de superfície o submarí, no pot enfonsar ni desemparar cap vaixell mercant sense haver prèviament posat en seguretat els passatgers i tripulació, així com els papers d'a bord, estipulant-se a aquest objecte que les embarcacions de salvament del vaixell no sn considerades com a lloc de seguretat, a no ésser que la seguretat dels passatgers i de la tripulació sigui assegurada en vista de l'estat de la mar i de les condicions meteorològiques, per la proximitat de terra o la presència d'un altre vaixell que pugui prendre'ls a bord.

Les recomanacions relatives a la humanització de la guerra submarina, després d'adoptades pel primer Comitè, seran sotmeses a la Conferència plenària.

A més, s'ha proposat invitar tots els Governs que no estiguin representats a la Conferència, a donar llur conformitat a l'acord adoptat.—Fabra.

¿Hi haurà acord entre les cinc potències?

Londres, 8. — En la sessió celebrada a la Cambra dels Comuns, un diputat ha preguntat al senyor MacDonald si estava en la intenció i en la política del Govern concertar un acord naval el qual no comprengués les cinc potències.

El senyor MacDonald ha contestat que segueix fent tota mena d'esforços per tal que a la Conferència Naval pugui arribar-se a aquest acord entre les cinc potències que hi prenen part. —Fabra.

El tonatge dels submarins

Londres, 8. — Després de comprovar la impossibilitat d'arribar a un acord per a l'abolició dels submarins, la Comissió competent ha abordat aquesta tarda la qüestió del desplaçament per unitat per a aquests vaixells i ha estat aprovada una proposició presentada pel senyor Alexander, primer Lord de l'Almirallat, la qual serà sotmesa a la reunió plena de la Conferència.

Entre altres coses, indica la proposició que els super-submarins hauran d'estar englobats en el tonatge total dels submarins atorgats a cada potència i que aquest acord serà considerat establert per al període comprès entre 1930 i 1936.

La qüestió dels navilis porta-avions ha estat tramesa als tècnics, així com també la definició dels vaixells porta-avions i els vaixells porta-aeronaus, puix que no ha estat possible arribar a un acord. — Fabra.

LA DESOBEDIENCIA CIVIL A L'INDIA

Els deixebles de Gandhi continuen fent sal

Bombay, 30. — Malgrat les detencions practicades per la força pública, ha seguit violant-se la llei de la gavella i fabricant-se sal per cinquanta voluntaris de les doctrines de Gandhi.

Igualment prosegueix la vaga dels carrilaires per solidaritat amb les doctrines del líder nacionalista.

Els vaguistes practiquen la resistència passiva.

S'han practicat deu detencions. — Fabra.

Contra els que produeixen sal

Bombai, 8. — La policia ha destruït els artefactes utilitzats per a la producció de sal, al campament dels partidaris de Gandhi.

Tres caps que foren detinguts han estat condemnats pel tribunal de Paortad a dos anys de presó i al pagament d'una penyora de 500 rupies.

Altres persones acusades de violació de la llei de gabeles han estat també detingudes i compareixeran dintre de poc davant el tribunal.—Fabra.

Els obrers secunden la campanya nacionalista

Bombai, 8. — S'han produït algunes topades entre la policia i grups de ferroviaris vaguistes, els quals tractaven d'interrompre el tràfic, ajaient-se sobre les vies.

A Matunga han resultat ferits per la policia dos obrers i detinguts deu més.—Fabra.

El fill de Gandhi

Surat, 8. — El fill de Gandhi ha estat condemnat a sis mesos de presó.—Fabra.

Sentències del tribunal

Bombai, 8. — Per haver infringit la llei de la gabela tres persones han estat condemnades a tres anys de presó rigorosa i a multa, i altres dos persones han estat condemnades a un any de presó. — Fabra.

ARGENTINA

TOPADES ENTRE OBRERS I ESQUIROLS

Buenos Aires, 8. — Entre obrers del port sindicats i no sindicats han ocorregut algunes topades s'han creuat alguns trets de revòlver. Ha resultat un mort i cinc ferits. — Fabra.

ACCIDENT FERROVIARI

Buenos Aires, 8. — A conseqüència de la boira, avui s'ha produït una violenta topada entre dos trens de viatgers de la línia de l'Oest, a Haedo. De l'accident han resultat trenta ferits. — Fabra.

BRASIL

DESORDRES A PARAHYBA

Londres, 8. — Al "Times" li diuen de Rio Janeiro que segons notícies molt confoses que han arribat, s'han produït disturbis sagnants a la regió de Parahyba. — Fabra.

IUGOSLAVIA

LA MORT DEL PATRIARCA DIMITRI

Belgrad, 8.—Els diaris diuen que els funerals del patriarca Dimitri tindran lloc dijous vinent.

L'elecció del successor es durà a cap el dia 12, en la qual data el rei designarà el nou cap de l'església ortodoxa sèrbia, d'una llista de tres candidats proposats secretament pel Sínode electoral. — Fabra.

BELGICA

RATIFICACIO DEL PLA YOUNG

Brusselles, 8. — El Senat ha ratificat, per 109 vots contra un i una abstenció, els acords de La Haia. — Fabra.

XINA

EXPLOSIO A BORD D'UN VAIXELL

Hong Kong, 8. — Una bomba antisubmarina féu explosió a bord d'una vaixell. Resultaren morts un sots-oficial i un mariner. Altres dos tripulants resultaren greument ferits. Una embarcació sofrí destrossos considerables. — Fabra.

L'ESTAT DE SETGE A KIN-KIANG

Xaang-Hai, 8.—A Kiu Kiang ha estat declarat l'estat de siti.

Tots els carregaments de mercaderies han estat suspesos en virtut d'ordres dictades per les autoritats.

Vint-i-cinc nens estrangers han estat evacuat de Kulling amb motiu dels rumors circulats segons els quals els comunistes han ocupat Nanxang ,capital de la província. Els nens han estat duts a Hankeu. — Fabra.

ELS NORDISTES AVANCEN

Xang-Hai, 8. — L'exèrcit nordista segueix avançant sense treva i ha ocupat les províncies d'Au Hoei i Kiang Su, immediata aquesta a la de Nanquín, en un moviment envolvent al voltant de les posicions defensives de les tropes del Govern a Fu Cheu Fu.—Fabra.

A GRECIA

Un anormal pega un ministre

Atenes, 8. — El ministre d'Instrucció pública ha estat objecte d'una agressió per part d'un individu el qual hom creu que té les facultats pertorbades i que sense que es pogués evitar es llançà repentinament damunt el ministre i el bufetejà.

L'agressor fou detingut immediatament.—Fabra.

Se cuïcida al peu del Partenon

Atenes, 8. — Un ex-oficial s'ha suïcidat llançan-se des de l'Acròpolis.

La taulada d'una cosa damunt la qual caigué el suïcida s'esfondrà. Resultà ferida greument una velleta que es trobava dins la casa.—Fabra.

Una epidèmia nova

Patras, 8. — Les autoritats mèdiques es mostren preocupades per una epidèmia que causa grans estralls a la província de Calavi a i el caràcter de la qual no ha pogut encara ésser establert d'una manera exacta. — Fabra.

El Congrés sionista

Salònica, 8. — El VI Congrés sionista ha terminat els seus treballs. — —Fabra.

FRANÇA

EL DEFICIT DEL PRESSUPOST

París, 8. — La Comissió Senatorial d'Hisenda ha examinat aquest matí les condicions d'equilibri del pressupost per a 1930 i ha comprovat que, tenint en compte el vot del Senat i les modificacions previstes per la Cambra, el déficit del pressupost serà solament de 21 milions de francs.

La Comissió ha demanat també la supressió de la taxa d'embarcament i desembarcament.—Fabra.

EL FUNCIONAMENT DEL BANC DE PAGAMENTS

París, 8. — En els círcols ben informats hom declara que convé fer tota mena de reserves respecte l'exactitud de les informacions publicades en alguns diaris estrangers, les quals fan referència a decisions adoptades a París respecte futures operacions i emissions del Banc Internacional de Pagaments.

Hom senyala que la primera reunió del Consell d'Administració del Banc sol qualificat per a prendre les decisions necessàries, no se celebrarà fins al dia 22 a Basilea.—Fabra.

ELS DRETS I BENS DELS SUBDITS ESPANYOLS

París, 8. — El Senat ha aprovat aquesta tarda el projecte de llei relatiu a la liquidació dels drets, béns i interessos dels súbdits alemanys. — Fabra.

LA PROPAGANDA BOLXE VISTA A LES COLONIES

París, 8. — Sota la presidència de l'almirall Lacaze s'ha reunit una important conferència per tal de tractar de les mesures que hauran d'adoptar-se contra la propaganda bolxevista a les colònies franceses.

A la dita conferència han assistit nombroses personalitats.—Fabra.

Mme. HANAU HA SORTIT DE LA PRESO

París, 8. — La senyora Hanau continua fent llit.

Sembla que la fiança de 800.000 francs exigida per a posar en llibertat provisional a la dita senyora, serà lliurada demà a primera hora. — Fabra.

París, 8. — L'onzena Cambra del Tribunal correccional ha dictat aquesta tarda sentència acceptant la fiança de la senyora Hanau, la qual ha sortit de la presó de Saint Lazare a les vuit.

L'esperaven la seva mare, el seu ex-marit i el seu advocat.

Davant la presó hi havia unes cinc-centes persones, les quals en sortir la senyora Hanau han proferit alguns crits d'hostilitat.—Fabra.

VATICA

LA COMISSIO PRO-RUSSIA

Roma, 8. — Un motu proprio del Papa, datat èl diumenge de Passió converteix en autònoma la Comissió Pro-Rússia, instituïda en 1925 com un organisme de la Congregació oriental. — Fabra.

AVIACIO

EL RAID DE VAN VLOTEN

Orly, 8. — L'enginyer alemany Ernest van Vloten, el qual realitza un viatge de turisme cap a Espanya i Portugal, ha sortit aquesta tarda, a les tres, de l'aeròdrom d'Orly, i porta a bord, en qualitat de passatger, la senyoreta Saulin.

L'aviador pensa fer escala a Tours i a Biarritz. — Fabra.

ELS ESPORTS

LA PROVA DELS SIS DIES

París, 8. — Anit passada, a les onze, va ésser donada la sortida a la clàssica prova dels sis dies, en la qual prenen part quinze equips.

Vuit dels esmentats equips són francesos, tres belgues, dos italians, un americà i un equip mixt suís-alemany.

A les dues de la matinada anava en primer lloc l'equip francès Coupry-Gordier, amb 52 punts. — Fabra.

Un senador americà diu que la guerra civil és inevitable si no és derogada la llei seca

Grandi insisteix a demanar la paritat naval amb França

Mme. Hanau ha sortit de la presó

Probable dimissió de l'almirall Kato

El desarmament naval: Itàlia ha construït cinc vaixells de guerra. Els Estats Units destinen deu milions de dòlars a les bases navals

LA LLEI SECA

Pot ocasionar la guerra civil

Londres, 8. — Segons el "Daily Telegraph", el senador americà James Wadsworth en una reunió pública celebrada a Albany ha declarat que la guerra civil era inevitable als Estats Units si no és derogada la llei seca.

Aquest acte és el primer de la sèrie de mitings que s'han organitzat en tot el país contra la prohibició de la venda de begudes alcohòliques. — Fabra.

ESTATS UNITS

DEU MILIONS DE DOLARS PER A LES BASES NAVALS

Washington, 8. — El Senat ha aprovat la llei que fa referència a les millores que cal introduir en diverses bases navals de la costa occidental i de les illes Hawaii, el preu de les quals millores ha estat calculat en deu milions. — Fabra.

De societat

Nàpols, 8. — La duquesa de Puglia, Anna de França, ha donat a llum una nena. Per oreurer que la recent nascuda tenia la seva vida en perill ha estat batejada sense solemnitat a presència de la duquesa de Guisa i de l'ex-reina Amèlia de Portugal. Li ha estat imposat el nom de Marguerida. — Fabra.

—o—

Brusselles, 8. — El rei Albert ha celebrat el seu quinquagèsim aniversari. En passar revista a les tropes ha estat aclamat per la multitud. — Fabra.

ITALIA

EL DESARMAMENT NAVAL

Roma, 8. — Els diaris anuncien, comentant-les anticipadament, les cerimònies que se celebraran el dia 27 d'aquest mes a diversos ports de guerra amb motiu de la botadura de cinc noves unitats de la Marina italiana, de les quals seran padrines les Princeses reials. — Fabra.

LA CONFERENCIA HORARIA

Palermo, 8. — La Conferència internacional per a establir un règim comú per a l'horari dels trens de mercaderies en trànsit, a la qual assisteixen representants de 16 països, començà aquest matí els seus treballs. — Fabra.

ELS DEBUTANTS DE LA CAMBRA DELS COMUNS

Londres, 8. — Ahir va pronunciar el seu primer discurs al Parlament la senyoreta Megan Lloyd George, filla de l'ex-ministre liberal, intervenint en un debat sobre qüestions obreres.

També ahir va fer el seu primer discurs parlamentari el senyor Malcom MacDonald, fill de l'actual president del Govern. — Fabra.

PROCES CONTRA UN MATRIMONI ANTIFEIXISTA

Ràvena, 8.—El Tribunal especial per a la defensa de l'Estat ha començat la instrucció del procés contra el matrimoni Dinadi, acusat de l'assassinat de dos feixistes. — Fabra.

L'EXPLORACIO DEL LLAC DE NEMI

Roma, 8.—Ha estat desmentit oficialment la notícia publicada per alguns diaris estrangers, segons la qual els treballs que es porten a cap al llac Nemi, havien estat interromputs.

Ans al contrari, l'extracció de les algües, seguirà com fins ara fins al començament del vinent hivern.

La segona galera, semblant en tot a la que ja està en seco, no serà extreta, però es trauran d'ella tots els objectes interessants que contingui. — Fabra.

LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENT

Itàlia segueix reclamant la paritat amb França

Londres, 8. — El delegat italià a la Conferència Naval, senyor Grandi, va sostenir una detinguda conferència amb el president anglès senyor MacDonald. Sembla que el representant d'Itàlia insistí a reclamar la paritat naval amb França sobre qualsevol arranjament, sigui les que es vulguin les xifres convingudes. — Fabra.

París, 8. — Segons "Le Matin" malgrat l'actitu dintransigent d'Itàlia a Londres que tendeix a assegurar-s el'hegemonia de la Mediterrània, França seguirà treballant per a la desaparició dels obstacles que s'oposen a les bones relacions dels dos països.

Les altres potències no deixaran d'apreciar l'esperit conciliador de França i especialment les darreres negociacions de Briand, que en aquest sentit han passat tots els límits. — Fabra.

Briand torna a Londres

París, 8. — El senyor Briand ha sortit aquest matí de París cap a Londres. — Fabra.

Gandhi

El restabliment de l'hora d'estiu

D'INTERES GENERAL

De "Critica", a "La Rambla de Catalunya":

Avançant el rellotge una hora a l'estiu, això és, avançant una hora l'entrada al treball, hom s'adonà que no tan sols s'economitzaven un grapat de milions a profit de l'economia estatal i domèstica, sinó que al capdavall de la jornada hi havia una hora més de claror de dia, i que per tant, no era sols l'economia que se'n beneficiava, sinó que la higiene, la salut i la moral en rebien importants beneficis. Així, doncs, en acabar la guerra, l'horari d'estiu no tan sols va subsistir en el països que la implantaren, sinó que d'altres s'afanyaren a adoptar-lo.

* * *

En aquest afer es debaten tres classes d'interessos: el dels rapatanis, particulars i generals.

Els primers no foren dignes d'ésser tinguts en compte si no fos que es presenten disfressats, que tracten d'embolicar la qüestió invocant un puritanisme fals i gairebé sense fonament: —"Tenim massa institucions mentideres! Qui falsifica el temps és capaç de falsificar altres coses!" —exclamen aquests puritans. Però no saben que en matèria de temps tot és relatiu, i que el temps que ells creuen veritable no és més que una ficció que entre aquest temps i aquell pel qual es regeixen els astrònoms, que és el que s'adiu més amb la realitat, per bé que mai d'una manera absoluta, hi ha una diferència no d'una hora, sinó de "dotze hores!" Per cada meridià del planeta correspon una hora diferent, i essent els meridians infinits, l'hora varia infinitament arreu de la terra. Tenim encara diferents classes de temps: temps veritable, temps sideri, temps mitjà, temps civil i, encara, el temps que un conveni internacional establí per a tots els països compresos entre dos determinats meridians. Demanar-se quina hora és i respondre's consultant el rellotge, basta per a moltes de les necessitats de la vida. Ara bé: determinar l'hora exacta en un moment donat és una tasca quelcom més àrdua, a l'abast de comptades persones, i en la qual es basa la ciència de navegar. Al mari i a l'aviador el coneixement exacte de l'hora, adquirit amb l'ajut dels aparells astronòmics, li serveix per a establir la seva situació en el globus terrestre d'una manera no menys exacta.

Un altre aspecte: la implantació de l'horari d'estiu perjudica evidentment les companyies subministradores de llum.

Els interessos de botiguers i de propietaris de sales d'espectacles mereixen menys atenció. Cap d'aquests senyors es recorda que a l'hivern la manca de llum els afavoreix d'una manera decidida, i que llur pretensió no és equitativa. Els primers en la nostra latitud, àdhuc establerta l'hora d'estiu, arriben a gastar més llum que llurs col·legues de la zona equatorial, on, com és sabut, el dia és invariablement igual a la nit. Quant als segons, si és cert que a l'estiu hom deixa desertes llurs sales, en benefici de la salut, no ho és menys que a l'hivern la fosca convida a omplir-les...

També s'ha dit que l'hora d'estiu perjudica l'agricultura i la pesca, però som fins ara molt pocs els que hem sabut copsar la certesa de l'afirmació. Sempre hem vist el pagès i el pescador regir-se en cada estació de l'any per un horari diferent acordat amb les hores de claror diürna.

* * *

Ens trobem, doncs, que hi ha un interès general relacionat amb l'economia, amb la salut i amb la higiene que propugna a favor de l'hora d'estiu. Seria, doncs, fer cas omís dels legítims desigs de la col·lectivitat no sumar-se al moviment que s'està iniciant en aquests moments per tal de demanar al Govern la revocació de l'ordre que acaba de donar. Cal que totes les societats de Catalunya que tenen com a primordial una finalitat moral i educativa es manifestin en l'esmentat sentit.

S'AVANÇA L'HORARI DELS TRENS DE LA LINIA DE LA FRONTERA DE FRANÇA

Segons ens comunica la Companyia de M. S. A., a causa de no avançar-se aquest any l'hora legal a Espanya, s'ha vist precisada a modificar amb urgència els horaris dels trens expressos de la línia de Barcelona a la frontera que es dirigeixen a aquesta última, a fi de mantenir la correspondència amb els seus respectius combinats de la Companyia del Midi de França quan en aquesta nació tingui efecte l'avançament de l'hora. Amb els nous horaris que començaran a regir el dia 13 del corrent, les hores de sortida de Barcelona dels esmentats expressos seran les següents.

Tren núm. 200 (primera i tercera), 8'40; tren núm. 202 (primera i tercera), 14'01; tren núm. 206 (luxe) 14'54; tren núm. 204 (primera i tercera) 17'50.

Així mateix s'avançaran en una hora aproximadament els expressos que procedents de la frontera arriben en l'actualitat a Barcelona a les 12'50 i 13'05. Alguns altres trens sofriran modificació per la mateixa causa.

Els viatgers podran informar-se respecte als nous horaris pels indicadors oficials de la Companyia.

TELEGRAMES

Ha estat cursat el següent telegrama:

"President Consell de Ministres. — Madrid. — En nom gairebé totalitat funcionaris Banca i Borsa Barcelona, sollicitem implantació horari d'estiu per creure beneficiosa interessos col·lectivitat. Per la Comissió, Prats, Sotó, Redecilla, Mas, Sirera, Cortés, Ferrer, Bonet, Rubio, Clar, Rossell, Margosa, Tresserra, Brossa, Bertran, Miquel, Faura, Morcegó, Sopena."

Els dependents de la casa Mercè i Armet, S. en C. han cursat el següent telegrama:

"President Consell de Ministres. — Madrid. — Dependència casa Mercè i Armet respectuosament demana hora estiu beneficiosa majoria. Bausili, Torner, Ariño, Martí, Boada, Guardiola, Cambon, Tasso, Riera, Gimènez, Trullà, Juvinyà, Guasch, Espejo, Font, Cabús, Jordana, Ferrer, Vila, Grau, Pigrau, Llimós, Rovira, Brun, Puig, Amores, Borràs, Caminal, Nogué, Rabentós, Illa, Oliveras, Mestres, Jaume, Fuster, Lozano, Virgili, Montagut, Carrasco, Pavia, Bertral, Fierro, Pueyo, Lacasa."

"President Consell de Ministres. — Madrid. — "Materiales Mecanográficos Sdad. Ltd." s'uneix desig general favorable hora estiu per a beneficiar personal indústries. — Gerent, Salvador."

La Societat d'Atracció de Forasters també ha tramès el següent telegrama: "President Consell de Ministres. — Madrid. — Societat Atracció de Forasters respectuosament prega V. E. restabliment hora d'estiu estimant-ho favorable descabdellament turisme. — President, Rubió, secretari, Riber."

EXIT ESCLATANT DE

RASPUTIN

(EL DIABLO SAGRADO)

Film sonor en el qual es revelen la intriga i els misteris de la vida de l'extraordinari personatge que ha mogut les millors plomes per a descriure els seus episodis en llegidíssimes novel·les. Interpretació magistral de l'anomenat JANNINGS RUS'

Emil Neufeld

i de la seductora

Renata Renese

VEGEU-LA AVUI A

I'OLYMPIA

Pertany a les Exclusives PEDRER I BLAY

EXPOSICIÓ DE BARCELONA - 1930

A HONOR DE DOS periodistes

A la Casa de la Premsa va tenir lloc l'acte d'imposar les insignies de comanador del Mèrit civil i de cavaller de la mateixa ordre als senyors Teodor Colomina i Francesc Carbonell, president i secretari general, respectivament, de l'Associació Espanyola de la Premsa Tècnica. Aquestes distincions els han estat concedides pel govern a preus dels delegats estrangers que varen assistir al V Congrés Internacional celebrat a Barcelona en setembre darrer.

Presidien l'acte el governador civil, senyor Despujol; monsenyor Lisbona, president de la Casa de la Premsa; el senyor Díaz, rector de la Universitat i president del Comitè partidari de Premsa; el senyor Monegal, president de la Cambra de Comerç, i els senyors Colomina i Carbonell.

El senyor Rafel Roig, en nom de la Comissió organitzadora, després de llegir un gran nombre d'adhesions rebudes de l'estranger, de Madrid i de Barcelona, va fer constar que l'acte que se celebrava es devia als delegats estrangers que varen concórrer al V Congrés Internacional de Premsa Tècnica, que varen restar molt satisfets de l'organització del dit Congrés i varen creure un deure demanar una recompensa al govern per la seva actuació. Afegí que els amics i companys dels homenatjats tenien un gran plaer a oferir-los les insignies i en va fer ofrena al general Despujol, al mateix temps que li agraïa sincerament d'haver honorat l'acte amb la seva presència.

El governador civil va imposar llavors les condecoracions, i el senyor Teodor Colomina li donà les gràcies en nom del seu company senyor Carbonell i propi.

El president de la Casa de la Premsa, monsenyor Lisbona, manifestà la satisfacció que sentia per l'acte de fraternitat periodística que se celebrava i per la distinció de què eren objecte els senyors Colomina i Carbonell, aquest darrer secretari de la Casa de la Premsa. Va pregar al governador que vulgués commemorar l'acte amb un gest de generositat perdonant algunes sancions imposades darrerament a la premsa barcelonina.

El governador, que feu objecte en aixecar-se d'una ovació, va recollir les paraules de monsenyor Lisbona prometent que accediria a la seva proposició, com efectivament després féu. Va dedicar paraules d'elogi sincer als homenatjats i va felicitar-se d'haver pogut concórrer a l'acte.

Finalment els invitats varen ésser obsequiats amb un espléndid lonx per la Comissió organitzadora de l'acte.

LES NOVES SECCIONS DEL PALAU D'ALFONS XIII

Al Palau d'Alfons XIII han començat els treballs d'instal·lació d'una secció de mobles moderns i decoració d'interiors, la qual ocuparà la nau que durant l'etapa passada es destinà a la secció francesa.

Per a l'organització d'aquest grup es comptà amb el concurs d'algunes de les cases de la nostra ciutat de més prestigi dintre del ram, les quals han brindat a l'Exposició llurs millors col·leccions, amb la qual cosa és d'esperar que la secció esmentada serà una de les més interessants d'aquesta nova etapa del Certamen.

Al mateix Palau es procedeix activament a la instal·lació de les seccions de joguines que havien figurat fins ara al Palau d'Arts Industrials i Aplicades. L'Associació d'Industrials del dit ram, d'acord amb l'entitat Acció Femenina", que té molts avançats els seus treballs, es disposa a presentar les seves noves instal·lacions d'una manera espléndida i que ofereixin el màxim atractiu per al públic. Projectarà, a més, nombroses festes populars dedicades a la infància, tòmboles, concerts, etcètera.

Si a tot l'esmentat hi afegim que al dit Palau quedarà instal·lada la IV Exposició de treballs manuals de gant de mar, que tan nodrida i brillant promet ésser, hom tindrà una idea de l'efecte veritablement magnífic que oferirà el Palau d'Alfons XIII.

La retrospectiva de vehicles del Palau de Comunicacions i Transports

Com a complement de la nota publicada recentment sobre la retrospectiva de vehicles de tracció animal instal·lada al Palau de Comunicacions, i de la qual formen part curiosos models de cotxes del segle passat, cal manifestar que actualment s'estan portant a cap gestions activíssimes prop de determinats particulars que posseeixen interessants col·leccions de vehicles, a fi que prestin llur concurs a aquesta retrospectiva.

Fins avui són nombrosos els oferiments que s'han rebut d'alguns dels esmentats senyors, que posen a disposició de l'Exposició llurs col·leccions completes de vehicles, amb destinació a tan curiosa retrospectiva, la qual cosa fa preveure que serà aquesta secció quelcom de veritablement excepcional.

ELS FESTIVALS EN PROJECTE

Entre els festivals en projecte, als quals el Comitè Directiu del Certamen ha donat preferent atenció, figura una festa marítima, que ha de celebrar-se al port de la nostra ciutat, la celebració de la qual coincidirà amb el període en què l'Exposició cobrarà el seu màxim esplendor.

El pla de l'esmentat Comitè és que la dita festa sigui, per tots els seus conceptes, un espectacle excepcional, veritablement digne de la importància de la nostra ciutat i de la seva meravellosa Exposició.

Un dels més grans atractius de la dita festa el constituirà la particularitat que podrà ésser gaudida des de la magnífica terrassa de Miramar, des de la qual, com ja és sabut, es domina tot el port.

PROXIMA REOBERTURA DEL PALAU D'AGRICULTURA

Diumenge vinent es celebrarà la cerimònia de la reobertura oficial del Palau d'Agricultura.

Amb aquest motiu, el Comité Directiu de l'Exposició vetllà amb molt de gust que tots els expositors del dit Palau remoguin en el possible el contingut de llurs stands, a fi que les instal·lacions ofereixin el màxim interès.

El Palau esmentat aparèix completament reorganitzat. Les seves seccions constitueixen un dels millors conjunts que pot presentar l'Exposició.

Es especialment notable la sala de maquinària agrícola, novament instal·lada, de la qual formen part: tractors, sembradores, dalladores, segadores, trilladores, llauradores, material vitivinícola i de molinería, i útils diversos relacionats amb l'agricultura.

Es prega als sindicats agrícoles que desitgin ésser representats a la cerimònia de reobertura, que es digneu comunicar llur assistència abans de divendres vinent, a l'oficina de l'esmentat Palau.

ESCACS

PODRIA CONSTITUIR-SE UNA ENTITAT FORTA I RICA QUE FES VERITABLE OBRA ESCAQUISTA

Aquest és el títol amb el qual el nostre company R. Guinart i el nostre bon amic F. Ermengol han llançat una iniciativa, de la qual donem compte als nostres lectors tant per a informar-los d'aquest assumpte així com també per a correspondre a llur gentilesa demanant el nostre modest parer.

Amb un criteri ampliament liberal ha estat demanada l'opinió que el particular merèixia a totes aquelles persones que per llur significació poguessin orientar els iniciadors de la idea, i amb aquest motiu les respostes han variat molt i fort.

Abans que tot, hem d'avançar que la idea ens sembla bona, i posar de tan excelent que és sigui aquest l'inconvenient més gran, puix que és sabuda la resistència que automàticament sofreixen les idees o projectes grans.

Sembla que un determinat sector ha volgut posar-se en guàrdia, davant la temença que aquest "Casal" absorbís a les entitats que actualment existeixen. Res més lluny de la realitat. El que realment es proposa aquesta entitat nova és unir els elements que estan dispersos actualment, i que actuant de conjunt per tal puguin realitzar una sèrie d'iniciatives que no tenen actualment camp per a desenvolupar-les.

Nosaltres, malgrat que sigui curta la nostra experiència, tenim un criteri respecte els escacs un xic particular.

Partim de la base que si els escacs han permès i segueixen permetent la intromissió de determinats elements, influenciant-los amb llur contacte indesitjable, és potser una ferma tasca de reorganització i sanejament el que primerament s'imposa. Actualment, doncs, no pot ésser hen mirada per aquests elements una iniciativa que de posar-se a la pràctica, no hi tindrien cabuda. I per altra banda preguntem: si la massa d'aficionats tolera que persisteixin indefinidament, ¿és possible que es posi a l'altura de semblant iniciativa?

Res de recel, la iniciativa ens sembla bona, i no hi ha cap necessitat de tallar les ales del seu entusiasme, puix que una obra de tal naturalesa constituïria un avenç considerable dintre dels escacs.

Igualment la suspicència que tan sols podrien alternar en aquest "Casal" persones de determinada condició social, no té fonament. Seria una entitat, club o "casal", com nosaltres l'hem vingut denominant, en què podrien alternar persones de tots els clubs i de totes les condicions, en què veuríem realitzat sota el mantell protector del "Casal" la veritable fusió de la gran família escaquista.

Nosaltres creiem que no ofereix cap dubte, que si el propòsit és ferm, la idea es pot descobdellar i, per tant, posar-se a la pràctica. Inconvenients? Dificultats? Bé, però ¿quina és l'obra que no en té, com hem d'ir al començament?

Hom ha de mesurar ben bé llurs probabilitats i, si és possible, començar a muntar aquest magnífic edifici escaquista, que tan alta missió vindria a exercir. Aquesta és, doncs, la nostra modesta opinió.

CAMPIONAT DE CATALUNYA PER EQUIPS

En la darrera ronda d'aquest Campionat, que tan brillantment s'ha celebrat, es consignaren els següents resultats, en primera categoria, grup A:

Gracienca, 5. Barcelona, 5.
Comtal, 3 1-2; Ruy López, 6 1-2.

La puntuació total i classificació definitiva, en aquesta categoria, queda tal com segueix:

1. Ruy López, 27 punts
2. Barcelona, 22.
3. Foment, 19.
4. Comtal, 16.
5. Tívoli, 15.
6. Morphy, 13.
7. Gracienca, 9.
8. Raca, 7.
9. Gràcia, 0.

Queda, doncs, campió de Catalunya per equips el Club d'Escacs Ruy López, el qual, en quedar classificat amb cinc punts de diferència amb el que el segueix, ha demostrat tenir un equip que, ultra el seu entusiasme, està plètòric de facultats, puix que de disset partits jugats tan sols n'ha perdut un (el de la primera volta amb el Barcelona), empatats un (el de la segona volta amb el Foment), i guanyats tots els altres.

Felicitem el Club d'Escacs Ruy López, entenent que la consecució d'aquest Campionat ha vingut a ésser la recompensa que el seu esforç, el seu entusiasme i la seva fe infrangible en la victòria s'ha fet merèixedor.

GIRONELLA

Cinc components del Club Escacs Gironella feren una visita a Berga (Casino Bergadà) el dia 30 de març proppassat. Jugaren cinc partides, de les quals Gironella va guanyar-ne tres i en va perdre dues.

CLUB ESCACS CATALUNYA

El Club Escacs Catalunya ha quedat constituït amb aquest nom, en lloc del de Club Escacs Barceloní, que per causa de força major s'ha vist obligat a canviar de nom, la Junta Directiva del qual és la següent:

President, Jaume Tarragona; vicepresident, Joan Revilla; secretari, Pere Munner; vicesecretari, Laureà Bargalló; tresorer, Bonaventura Muntaner; comptador, Joan Mitjana; vocals: Teogen Revilla, Antoni Rufat i Eusebi Lara.

PENYA AVANT ESCACS

El primer d'abril començà el Torneig de classificació del grup B, amb dinou jugadors.

S'han inscrit tots amb gran entusiasme, esperançats d'obtenir bona puntuació.

Es comunicarà oportunament el resultat.

PARTIDA JUGADA A BERLIN

Març de 1930

Blanques, Rellstab; negres, Ahues.

1. P3R, P4R; 2. C3AR, C3AD; 3. P4D, P4xP; 4. A4AD, A2R; 5. CxP, P3D; 6. C3AD, C3AR; 7. O-O, O-O; 8. P3TR, A2D; 9. P4AR, T1R; 10. C3AR, D1A; 11. R2T, A3R; 12. A3D, C5CD; 13. A2R, C3AD; 14. P3TD, A2D; 15. A3D, A1A; 16. A2D, P3CR; 17. D1R, A2C; 18. D2A, A5CR; 19. TD1R, AxC; 20. DxA, C2D; 21. A1AD, C4AD; 22. A4AD, D2D; 23. A5D, R1T; 24. T1D, TD1D; 25. TR1R, P3TD; 26. R1T, D2R; 27. P4CD, C3R; 28. C2R, C3R-5D; 29. CxC, CxC; 30. D2AR, C3AD; 31. D3AR, P4AR; 32. D3D, PxP; 33. TxP, D2D; 34. TD1R, TxT; 35. DxT, A3AR; 36. A3R, T1R?; 37. A4D1, T1A; 38. AxC?, PxA; 39. AxA+, TxA; 40. D8R+, DxD; 41. TxD+, R2C; 42. T8AD, T2A; 43. P3CR, T2R; 44. R1C, R3A; 45. R2A, P5AD; 46. PxP, P4D; 47. P6AD, P5D; 48. T8A+, R2C; 49. T8D, T6R; 50. TxP, T6AD; 51. T7D+, R3A; 52. TxPA; P4TR; 53. T8AD, R2R; 54. P7AD, R2D; 55. T8TD, RxP; 56. TxP, TxP+; 57. R1A, T6AD; 58. TxPC, P5TR; 59. T4CR, TxPTD; 60. PxP, R3D; 61. R2C, i blanques guanyen.

SOLUCIO AL PROBLEMA N.º 67

Jugada clau: D 6 TD1

Han tramès la solució exacta: J. Marlés, J. Riba i M. González.

* * *

No ens és possible publicar l'obra de M. Godron, per no haver-se acabat encara la seva publicació.

* * *

PROBLEMA NUM. 68

404.—F. Geijerstam

"Chess Problems... by J. Rayner" 1891

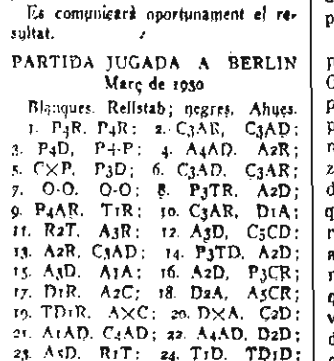

Mat en tres

La solució dimecres vinent.

A. VILARNAU

CATALUNYA

Fets diversos

Un cadàver de la memòria

A la Pujada Vermella (Manresa), fou trobat esvaït, un captaire anomenat Joaquim Roma i Aramendi, natural de Castellbò.

L'estat en què es trobava, era degut a una gran debilitat.

Fou portat a l'Hospital, per la Creu Roja.

Detencions

Han estat detinguts a La Jonquera, Josep Sala i Ponç i Jaume Fita i Prada, reclamats pel Jutjat d'Instrucció de Figueres, per defraudació.

— Per amenaçar de mort a Josep Jubert i Felip, ha estat detingut a Vilanant, i posat a la disposició del senyor jutge, Miquel Estàrriol i Tromoleda.

— A Castell d'Aro ha estat posada a la disposició del senyor jutge Vicenta Serrat i Horta, de la masia "Taper", presumpta autora de la sostracció de mitges i mitjons de la botiga de Lluís Balmanya, d'aquella població, fet ocorregut el mes de novembre passat.

Dendrolits

De la casa núm. 32 del carrer del Monestir, de Sant Feliu de Guixols, en la qual viu la vídua Jaumeta Simon i Martinez, desaparegueren unes arracades i una cadena d'or, fa cosa d'uns quinze dies.

Com a presumpta autora del fet ha estat denunciada al senyor jutge, Edmunda Losada, acusada per la perjudicada d'haver-los portats rosats alguna vegada.

Un vel de Sant Fruitós de Bages va denunciar a la policia que, aprofitant la seva absència, varen entrar lladres al seu domicili, i s'apoderaren de 4.500 pessetes en valors públics que ell posseïa.

Agressió a Girona

Al dispensari municipal fou auxiliat Pere Val i Albero, de 25 anys, que presentava una ferida contusa a la regió ciliar dreta, de pronòstic lleu, causada per un individu al nom del qual no se sap, quan tots dos estaven ballant en un local de la Ronda de Figuerola.

Topada

Al quilòmetre 9 de la carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós, terme municipal de Calonge, toparen els automòbils núms. 2444 i 3790 de la matrícula de Girona, propietat, respectivament, de Manufactures de Suro, de Palamós i de Càmode Vila i Ruhgu, de Sant Antoni de Calonge.

Els cotxes varen quedar amb grans desperfectes. No hi hagueren desgràcies personals.

Un desaparegut

A la vora del riu Ter, prop del veïnat de Rasat, de Cervià de Ter, foren trobats uns esclops propietat de Mamert Cases i Gurta, el qual desaparegué del poble fa uns quants dies. Tot fa suposar que no li hagi ocorregut una desgràcia.

Detencions a Manresa

Per alguna veïna fou detingut i lliurat a la policia, en el moment que acabava de robar una cartera, el conegut carterista Blai Laguarta i Latorre.

Ingressà a la presó, a disposició del jutge municipal.

—Per sospitar que eren professionals del robatori, foren detinguts també Julià Matias Moreno, de dinou anys, i Josep Pontes Bermejo, de vint-i-sis, els quals han ingressat a la presó.

Greus accidents a Sallent

El nen de quatre anys Vicents Furió, fill del notari de la vila, tingué la disort de caure des de l'eixida de casa seva (Caixa de Pensions) a baix al jardí, i es produí greus ferides a l'abdomen i al crani, per haver topat amb uns ferros.

A dos quarts de set del vespre, els veïns del carrer del Cós tingueren un gran ensurt, produït per una formidable explosió que els esparverà de mala manera. Un fogó de benzina havia esclatat a la casa d'En Joan E. Vallès, i a conseqüència de l'explosió s'esfondraren uns embans interiors i saltà al carrer el bastiment de la finestra, els vidres de la qual quedaren a trossos. També els vidres de l'aparador de la casa del davant (can Beringués, fiequer) quedaren esmicolats. Els veïns auxiliaren el noi de catorze anys anomenat Vallès, única persona que es trobava a la casa, i el qual, espantat per l'explosió, volia llançar-se per la finestra.

Afortunadament no havia sofert cap lesió.

Intoxicacions a Tarragona

Dissabte passat, mentre treballaven a bord del vaixell anglès "Bazàn", tres estibadors van resultar fortament intoxicats per les emanacions de gasos asfixiants d'uns barrils de clorur de calç que estaven rebentats.

Calgué anar a cercar el metge amb tota urgència i a força de vomitius s'aconseguí deturar els efectes del tòxic.

Dilluns seguien en millor estat.

LLEIDA

El gran míting

Diumenge passat va tenir lloc a Lleida el míting d'esquerres anunciat. L'acte havia de celebrar-se al Centre d'Esports, però el governador va exigir que se celebrés a la Joventut Republicana. Això féu que a despit d'ésser tan espaiós i espléndid l'edifici de la Joventut, no pogué contenir la gran gentada que hi acudí de Lleida i de totes les comarques pròximes. Els oients romanien drets al Saló d'actes, amuntegats, omplien l'escala i s'apinyaven a les portes. Més de dues mil persones no pogueren entrar.

Els senyors Salmeron i Ortega i Gasset havien d'ésser a Lleida a les deu, però per una pana d'automòbil no van poder arribar fins a dos quarts d'una; envíaren un telegrama des de Saragossa estant, anunciant el retard.

El míting començà a les onze, presidit per En Palacín i feren ús de la paraula alguns elements joves arribats de Barcelona, o sigui els senyors Vilalta i Solà, que foren molt aplaudits. Després parlaren, de Lleida, En Colomer i els doctors Torres i Estadella, que foren ovacionats pel públic frenèticament.

Mentre parlava el doctor Estadella varen arribar Salmeron i Ortega i Gasset, als quals acompanyaven alguns republicans de Saragossa amb Sarrià. L'ovació fou trepidant i l'entusiasme inexplicable.

En Lluís Companys va tributar un record a Perenya, a Layrgi i a Salmeron. El públic oferí aplèsbores a Salmeron l'espectacle de vitorejar la memòria del seu pare. En Josep Salmeron, amarats de llàgrimes els ulls, saludà el poble i abraçà En Companys. Fou un moment emocionant, igual que després, quan Salmeron, que va parlar, volgué tributar un record a un illustre exiliat: Macià.

En una llotja del primer pis hi havia la família d'aquest, que fou objecte d'un gran tribut d'homenatge.

Se succeïren els discursos de Sarrià, Salmeron i Ortega i Gasset, que aludiren als passats sucessos de la política, en perfecta i absoluta claredat de conceptes, que són impossibles de reproduir. Les ovacions i les aclamacions foren contínues.

Després els oradors foren obsequiats amb un banquet al Camp d'Esports, i als postres van brindar Colomer, Estadella, Torres, Palacín, Companys i Ortega i Gasset.

Els senyors Jaques, Companys i Ortega i Gasset, van haver d'anar després al Govern civil i ho feren en companyia de tots els altres oradors i organitzadors de l'acte i dels assistents al banquet.

Per tal de veure i saludar altra vegada els oradors, més de quatre mil persones s'havien congregat davant del Govern civil.

Per fi els oradors sortiren, i el senyor Ortega i Gasset, a requeriment del públic, es dirigí una altra vegada a la Joventut Republicana, on va recomanar serenitat i fe en l'esdevenidor.

A les vuit del vespre el senyor Ortega i Gasset, amb els elements de Saragossa, sortien en automòbil cap a la dita ciutat, i el senyor Companys i els altres arribats de Barcelona, cap a la nostra.

El míting de Lleida fou una jornada memorable.

TARRAGONA

La inauguració oficial de la Caixa d'Estalvis i Lunch a uns perseguits per la dictadura

El dia 7 del mes que som, dilluns de Pasqua, serà inaugurat oficialment l'edifici que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha construït al carrer de l'Assalt, amb façanes que donen a aquest carrer i a la Rambla de Sant Joan i carrer d'August.

Ha estat convidat a la inauguració el ministre del Treball.

— Organitzat per la Joventut Republicana, en el local del Centre Nacionalista Republicà, va celebrar-se dissabte al vespre, un acte a honor i en desgreuge dels regidors nacionalistes que van ésser empresonats pel Govern de la dictadura el Nadal de l'any 23.

L'acte anava dedicat també als ex-regidor i ex-diputat provincial senyors Arana i Lloret.

Consistí en un lunch que es veié molt concorregut.

BANYOLES

Acte polític

Diumenge a la nit, tal com s'havia anunciat, donà la seva conferència a l'Ateneu de Banyoles l'ex-diputat provincial i professor de l'Escola Normal de Mestres, En Miquel Santaló.

Amb molt d'encert tractà del tema: "Qüestions de dignificació humana."

També féu ús de la paraula l'advocat Isern Dalmau. El seu conciso i magnífic parlament va ésser igualment ovacionat.

Assistí en aquest acte un nombrossíssim contingent de catalanistes i republicans de la ciutat de Girona.

ARENYS DE MAR

Reaparició d'un periòdic

El dia primer d'aquest mes aparegué a Arenys de Mar un periòdic quinzenal notable per la seva presentació i pel seu contingut. Es diu "Arenys i sa Comarca". No és nou, tota vegada que aquest primer número correspon a la quarta època de la seva publicació. No obstant, s'adiu perfectament a les inquietuds d'aquest temps.

Aquest primer número publica entre altres valuosos treballs, i sota el títol "Una lloança, un blasme i una orientació", l'article editorial que a continuació reprodueim:

"En sortir novament al carrer, siguin les primeres paraules per lloar l'actitud d'aquells bons catalans del districte, que malgrat totes les persecucions i amenaces, mantingueren fermament els seus ideals i que amb resignació exemplar esperaren el dia de l'alliberació. "Arenys i sa Comarca" tramet a tots ells una forta abraçada de germanor i els ofereix un lloc per defensar-se dels ultratges rebuts. I perquè sobresurti més el seu digne procedir, blasmem seguidament aquells catalans envilits que amb la seva actitud repugnant sostingueren, i amb les seves mans pidolaires aplaudiren tots els atacs que es feren contra Catalunya.

El nostre periòdic es presenta canviat de format, però no d'idees. Al marge, set anys enrera, de tota actuació de partit, lluitàvem per assegurar a les nostres coses el màxim respecte del gover ncentral. Transcorreguts aquests set anys de dolorosa experiència, ens refermem més en el nostre criteri. Per això, de cara a la nostra terra, sostindrem a les organitzacions polítiques que espiritualment unides lluitin per portar als Ajuntaments, a les Diputacions, a les Corts, homes de reconeguda catalanitat, única manera d'aconseguir legalment el triomf. I de cara al nostre districte formarem part del bloc català que estigui enfront de les desferres caciquistes i anticatalanes que sostingudes per un nou ric provaran sort altra volta. Catalunya espera que si arriba aquest cas, sabrem donar la bufetada humiliadora al català renegat que per la sola condició d'un servilisme sospitós ha exercit durant cinc anys el càrrec d'administrador provincial.

En aquest mes d'abril il·luminat per l'esperit de l'heroic Cavaller i perfumat amb aromes del Montserrat, prometedor d'una doble primavera: la de la Natura i la de l'Ideal, "Arenys i sa Comarca", plè d'optimisme entra en la noble lluita, amb la seguretat d'aplegar al seu entorn els catalans dignes i conscients del districte per a assegurar el triomf definitiu, que serà, sens dubte, la definitiva desaparició dels desacreditats cacics, que amb la caiguda de la Dictadura han perdut l'últim ajut per a satisfer les seves baixes ambicions i sostenir el seu funest domini en els pobles de la comarca.

Organitzem-nos ràpidament, homes d'ideal i de fe, i que no resti cap poble sense una agrupació catalana plena d'entusiasme i de seny. Ocupem tots els llocs amb fermesa i comencem tots junts una activa campanya que faci impossible la vida a aquests fracassats, que durant sis anys han ajudat, convertint-se en uns vulgars agents de policia "honoraris", a perseguir els seus germans de raça i han ajudat, convertint-se en fills indesitjables, a escarnir la terra que els ha vist néixer."

MALGRAT

Telegrames. — Conferència

Han estat cursats telegrames demanant l'amnistia, per l'Ajuntament d'aquesta vila, per l'entitat "La Barretina", signat pel seu president senyor Defaus, i també d'Acció Cultural.

També han estat cursats al president del Consell de ministres, un telegrama d'aquesta alcaldia i un del director del "Butlletí del Gènere de Punt", senyor Fontrodona, interessant del Govern règ derogat l'acord de suspendre compensació al Comitè regulador de la indústria cotonera, per a compensacions d'exportació.

Excusem dir que veuríem amb alegria no prosperés l'intent de suprimir les primes d'exportació, ja que de succeir, perjudicaria greument la vida econòmica de la nostra vila i la riquesa en general d'aquesta comarca.

Creiem que és assumpte que convindria a totes les entitats de la nostra vila. Sindicats, recreatives, culturals, s'haurien de fer resò d'aquest prec i trametre telegrames demanant al Govern que no suspengui primes exportació industrial cotonera.

Car, en cas contrari, vindria una crisi tèxtil de primer ordre, a conseqüència de la qual, tothom sortiria perjudicat.

— Malgrat dels mitjers d'entrebancs surgits per posar traves a la celebració d'aquesta conferència, gràcies a la gestió del conferenciant senyor Samblancat i del secretari d'Acció, senyor Francesc Fontrodona, que varen estar el migdia del passat dimarts a parlar amb el governador, es pogué donar tal com estava anunciada per a la nit de dimarts, dia 1, al cinema Liceu, sota el tema: "Cultura popular".

A desgrat del perjudici que les notícies contradictòries que varen córrer respecte la celebració d'aquesta conferència i en arribar el telegrama del permís a un quart de nou del vespre, tot i haver estat posat a Barcelona a les tres de la tarda (més de cinc hores), el local grandiós d'aquesta sala es veié plè de públic.

Féu la presentació el senyor Arnau.

A continuació el senyor Samblancat digué que la cultura és quelcom superior a què hom sàpiga llegir i escriure i que és més analfabet el qui sabent llegir no té mai cap llibre començat que aquell al qual el negre li fa nosa.

Digué que en el problema cultural hi ha tres factors a resoldre: primer el dels mestres, artistes d'ànimes que sempre han estat poc respectats i poc retribuïts per una feina tan gran i tan intensa com la seva. Que els mestres han d'ésser considerats per la societat com a homes d'un valor molt superior a moltes altes dignitats que els retem homenatges i honors. Parla que la paraula magisteri vol dir homes més, homes superiors i que la de ministeris vol dir homes menys, homes inferiors. Després diu que a la República romana, els dictadors eren homes superiors, al revés d'ahir, que els dictadors són els inferiors i digué que el càstig per a aquests seria cruel en tancar-los en una biblioteca.

Parlà després dels locals infectes en què és donada la instrucció als infants i diu que en lloc d'ésser les escoles el lloc més miserable de cada vila, hauria d'ésser el palau més formós, més plè de flors o d'ocells i no una cosa mixta entre presó i cementiri.

Parlà també de les cultures que es donen arreu del món i digué que la nordamericana tendeix a una cultura física de fer homes forts, bons boxadors i bons futbolistes. Digué que a Alemanya la cultura és immensament cerebral i fa bons químics, bons físics i bons matemàtics, però que això no els privà d'anar a les trinxeres a compartir la seva ciència i cultura amb els insectes i les misèries. Després parlà de la cultura anglesa, que tendeix a formar el caràcter, i aquesta tal vegada és la més interessant, però que tampoc és la que cal i la que s'ha de donar, sinó que hi està una dosi d'aquestes; però que la que ha d'ésser millor inspirada és la cultura cívica, la que faci bons ciutadans, la que de l'home, enlloc d'una màquina calculadora, d'un ésser automàtic, en faci homes, ben humans, ben educats i ben sensibles, i sobretot ben valents contra la ignominia i l'opressió.

La seva conversa fou molt animada, amb anècdotes i sítes que acabaren de complaure l'auditori que el seguí amb interès creixent els cinc quarts que durà la seva conversa.

Finalitzà l'acte el secretari d'acció, qui donà compte de les gestions fetes i coronades amb èxit per donar aquell acte.

També acudiren una vintena d'automòbils i autòmnibus amb veïns dels pobles de Blanes, Pineda i Calella.

VILADECANS

Reunió de Sindicats agrícoles

El dia 30 de març va tenir lloc una reunió en aquesta població, dels representants dels Sindicats agrícoles de Sant Feliu de Llobregat, Molins de Rei, Pallejà, Sant Andreu, Sant Vicents, Sant Boi, Sant Joan Despí, Gavà, Begues, etc., etc., junt amb el d'aquesta població, en fraternal companyonia, bona orientació i tots amb el mateix entusiasme d'aconseguir el fi que es proposen: la unió, amb el fi pràctic de vetllar amb ulls propis els interessos, ja sigui en exportació de mercaderies com en importació d'adobs, llavors, maquinària, etc., i evitar d'ésser víctimes dels comerciants als quals han d'acudir per petites quantitats d'adobs, ja que directament podran treure'ls en major quantitat amb el Sindicat, i resultarà molt més pràctic, però si això és un gran avantatge no té comparació amb el que es deduïx de l'agrupació de Sindicats, ja que poden efectuar-se les operacions d'importació i d'exportació en molta més escala.

RIPOLL

Nota de la Secretaria municipal

La Secretaria municipal en prega la publicació de les següents notes:

La Comissió municipal permanent disposà en la seva darrera sessió, deixar satisfetes totes les obligacions que aquest Ajuntament tingués pendents de pagament, fins al dia d'avui, expedir a l'efecte els corresponents lliuraments.

En compliment de la susdita disposició, resten amortitzats tots els títols del Deute municipal, emesos a primer de desembre de l'any 1919 i saldats els interessos acreditats fins al primer dia del mesd'abril darrer.

Per conseqüent, tots els posseïdors dels darrers títols del Deute extingit poden dirigir-se a la Dipositaria municipal, per tal de percebre el valor dels seus títols i l'import dels interessos vençuts.

CARME

Els abusos de l'alcalde i el secretari

Un cas excepcional ha passat en aquesta localitat en la proclamació de regidors contribuents, els quals han estat proclamats, com ho demostren les reclamacions presentades. Ha estat un veritable "truco" el que han fet l'alcalde i el secretari en l'acte de la proclamació, com és també un acte de cacic el fet que el secretari s'hagi negat a expedir els certificats que se li reclamaren en deguda forma per documentar les reclamacions.

Diuen que, net o brut, ho volen; que així els ho diuen; que mentre tindran el bastó el faran servir. Que peguin fort i que guardin el regust de la dictadura, continuant aplicant l'engüent del caciquisme. S'espera que el governador obrarà amb justícia per tal d'apaivagar els ànims que es troben exaltats.

BELLPUIG

Ilegalitats en la formació de l'Ajuntament

Fa dies que s'han nomenat els senyors que formen l'Ajuntament actual.

Però aquest Ajuntament és legal? Segons diuen, no. I per què no ho és? No ho sabem; però pel que es diu, el senyor secretari n'ha fet de les seves.

Hi hauria que no estava amb el dret d'entrar a formar part de l'Ajuntament, però hi va entrar. I al lloc d'aquest, hi havia d'entrar algú que no convenia al senyor secretari, per por que no el tiressin al

ELS ESPORTS

NATACIO

NOTICIES DE FORA DE CASA
DOS RECORDS DE FRANÇA BATUTS

En un festival de natació organitzat pels "Enfants de Neptune" als banys municipals de Tourcoing, l'equip de les "Monettes" baté el record femení dels 150 metres reemplaçament (3x50) deixant-lo establert a 1 m. 59 s. 1-5. L'anterior record era de 2 m. 3 s. 3-5 i el detentava l'equip femení d'E. N. T.

També es baté el record de 250 m. (5x50) estil lliure homes per l'equip d'E. N. T. emprant 2 m. 28 s. 3-5. L'antic record era de 2 m. 29 s.

Del Club Femení d'Esports

En el gran certamen expositiu del treball degut a la mà i a la intelligència de la dona, que organitza Acció Femenina, també hi haurà un artístic stand allegòric de les activitats esportives conreuades per la nostra primera entitat femenina.

El certamen s'inaugurarà el dia 27 de l'actual, al Palau d'Alfons XIII de Montjuic.

* * *

El dia 24 de maig tindrà lloc el primer concert dels que el Club té en projecte, a la Sala Mozart. Escaient-se la celebració del Centenari del Romanticisme, el programa que deseabdellaran Pilar Ruff i Concepció Callao serà a base d'autors d'aquesta època. Hom compta també amb la col·laboració de Maria Carratalà, elements tots prou ben considerats pels crítics i públic de bon gust perquè des d'ara ens prometem una vetllada selecta.

* * *

El Club Femení s'ha adherit a l'homenatge a les dames que publicaren el manifest "Pro-Amnistia", que es proposa organitzar una comissió, celebrant un àpat de companyonia, el qual tindrà lloc el dia 23, diada de Sant Jordi, si l'amnistia és atorgada.

* * *

Diumenge proppassat, al camp del Club Femení i d'Esports de Barcelona, tingué lloc la inauguració oficial de la secció d'atletisme. Aquest consistí en un conjunt d'entrenament tots ells fets amb molt d'entusiasme i demostrant les participants tenir aptituds per aquest esport.

Les diferents proves consistiren en carreres curtes de velocitat, de mig fons (500 metres), llançament del pes i javalot, salts d'alçària, relleus 4X100.

Hi prengueren part les senyoretes Niol Jimeno, Dolors Solà, Maria N. Navarro, Rosa Castelltort, Núria Albó, Concepció Castifeitra, Pila Rossellò, Maria Arranz, Carlota Durany, Anna Maria Martinez Sagi, Teresa Palau, Josefina Bargallò, Rosa Pinyol, Raymonde Laurent, Carme Sugranyes i Carme Martín.

Les proves celebrades formen part del programa del primer festival interclubs femení de la Península, que tindrà lloc diumenge vinent, dia 13, al camp de la Unió Esportiva d'Hospitalet.

La senyoreta Rosa Castelltort baté extraoficialment el record femení d'Espanya de salts d'alçària.

* * *

Diumenge al matí es jugà un partit de basket-ball entre dos equips del Club Femení i d'Esports de Barcelona. Un equip el formaven les senyoretes Carlota Durany, Pilar Escartín, Carme Martín, Maria Arranz i Teresina Coll. L'altre era format per les senyoretes Victòria Altaba, Maria Glòria Vaquer, Trinitat Altaba, Rosa Joncadella i Dolors Vallès.

El resultat fou de sis a quatre a favor de les primeres.

BOXA

NOTICIARI

Els resultats dels principals combats de la vetllada celebrada diumenge a Bilbao foren els següents: Arenas petit vencé a F. Pérez. Lecte vencé a Iraquiza per inferioritat en un round i Santos va abandonar davant Bruno al segon round.

— A L'Havana Antoni Mata fou batut pel boxador cubà Matibran en dos rounds.

— A Beansoleil Emili Pladner vencé Young Denain per punts.

NOTA PREGADA
BARTOS CONTRA TORRES AL "NUEVO MUNDO"

Avui tindrà efecte al "Nuevo Mundo" del Paral·lel una interessant vetllada en la qual el comingman Torres serà enfrontat a Bartos, indubtablement el millor home avui després de Gironès.

El combat Torres-Bartos entre els aficionats és esperat amb gran expectació, car no hi ha dubte que Torres és dels homes que estan cridats a representar un important paper en la nostra boxa.

Ultra el combat Torres-Bartos, hi ha en el programa dos combats més força interessants perquè el públic s'hagi interessat per aquesta vetllada, que malgrat d'ésser feta amb homes de casa té el màxim interès que pot tenir una reunió de bons combats. En un d'aquests combats el campió de Galícia, Tevares, serà posat davant de Minguell, un dels millors bantams de casa, i en l'altre combat García, campió de Guipúscoa, que va desfer-se abans del límit de Matamoros, de Badalona, serà posat davant Ortego, un batallador que compta amb un match nul a València amb el campió de Llevant, Alòs.

Obren el programa en quatre rounds els lleuger Ferrer i Muñoz, seguits, en sis rounds, dels batalladors Mir i Sablons.

En vuit rounds, Tavares serà posat davant de Minguell, el campió de Guipúscoa Garcia Lluch serà posat davant de l'Ortego, i en deu rounds Torres davant de Muñoz.

RUGBY

La França bat l'Alemanya per 31 a 0

Aquest match, que s'ha decidit netament pels francesos, tenia una forta importància per a nosaltres en vistes als propers matchs que la selecció catalana ha de disputar contra França i Alemanya les vinents dates de 27 d'abril i 20 de maig.

Després d'aquests resultat les nostres esperances queden ben reduïdes, ja que establint una línia de comparacions amb els resultats anteriorment obtinguts davant els quinzes francesos i alemanys per la nostra selecció sembla—sense que volguem passar per pessimistes—que els nostres representants han de sortir netament batuts.

No és que ens dolguin les possibles desfetes que potser sofrirem, puix que d'elles sense dubte n'han de sortir futures ensenyances i un millorament de classe, que ens permetrà d'aquí a pocs anys enfrontar-nos amb probabilitats d'èxit amb els equips capdavanters del rugby europeu.

La superioritat del quinze francès ha estat aclaparant, i si no han obtingut més punts ha estat degut a què l'àrbitre anglès Mr. Hallwell ha anul·lat alguns assaigs francesos que sembla que eren precedits de lleugers abants.

Els alemanys degut a llur gran alçària han dominat en la "touche", però han estat netament dominats pels francesos en el joc a passada de mà i joc obert, on han demostrat ésser uns mestres.

El millor del quinze francès, Baillette, que amb les seves fintes i joc ràpid ha fet anar de bòlid els alemanys, que han palesat ésser molt pesats.

Dels alemanys, el davanter Berg I, que ha estat l'animador del quinze, i Botzong, el fantàstic tres quarts, que tan gran impressió ens causà en el match Alemanya-Espanya jugat darrerament a Les Corts.

"Tres aspectes de l'esport"

Al local de l'Agrupació Cultural "Francesc Aragó", carrer de Núria, 13, baixos, Clot, el senyor Emili Granier Barrera, de "La Rambla de Catalunya", donarà una interessant conferència, demà, dijous, dia 10, a les deu del vespre, sobre l'interessant tema: "Tres aspectes de l'esport". L'acte serà públic.

ATLETISME

UN MATCH A MOLINS DE REI

Diumenge passat se celebrà al camp d'esports del F. A. i C., de Molins de Rei, la primera jornada dels campionats infantils d'aquesta vila, en la qual s'obtingueren els següents resultats:

60 metres llisos. — Rostado, 8 segons; Palau, 8 s. 2-5; Sala II, 9 s. Colomines; Sala I.

Llançament del pes reglamentari.— Palau, 733 m.; Sala II, 600; Sala I, 90 id.

800 metres llisos. — Hortado, 2 minuts i 19 segons (aquest disputa la carrera sol).

Salt d'alçada. — Palau, 1'29 metres; Colomines, 1'29 id.

1.000 metres llisos. — Colomines, 3 m. i 31 s.; Franco, 3 m., 36 s.

Salt de llargària. — Hortado, 402 metres; Palau, 402; Colomines, 395, i Sala II, 342.

Relleus 4 per 100. — 58 s. 4-5, format per Sala I, Sala II, Palau i Hortado.

Fora de concurs varen córrer els 3.000 metres: Minguet, 12 minuts i Simon, 12 m. i 30 s.

NAUTICA

REGATES D'OUTBOARDS

El Club Nàutic de Barcelona organitza novament per a diumenge vinent, dia 13, al matí, unes regates d'outboards, l'organització de les quals, donat el molt increment que ha pres aquest emocionant esport a Barcelona, promet obtenir un gran èxit.

Per a aquestes regates s'anuncia el probable debut de diversos pilots en la sèrie ràpida amb noves embarcacions, que s'estan construint en uns importants tallers de Barcelona, sota els mateixos plans del ràpid "Miss Zapatilla". Aquestes embarcacions sembla que seran botades dijous vinent.

Les regates s'efectuaran al mateix indret on tingueren lloc les darrerament celebrades, junt als vivers de muscles, per ésser aquest circuit el que reuneix millors condicions, tant per als concurrents com per al nombrós públic que sempre acut a veure aquestes regates, plenes d'espectacular emoció.

FUTBOL

El futbol amateur

Alumnes Escola del Treball, 1
Unió Esportiva Gracienca, 4

En aquest partit, molt competit i interessant, dominaren els gracienes, degut al gran entusiasme amb què jugaren. Els de l'Escola que més es destacaren foren el davanter centre i els mitjos. L'equip guanyador estava integrat pels següents jugadors: Cayetano, Bernet, Novell, Boada, Colls, Ruiz, Gil, Soms, Ulldemolins, Rossell i David.

L'àrbitre, senyor Marcel, bé.

Esquadra Anglesa, 2
London Club, 1

Al camp del London Club jugaren diumenge passat l'equip titular i una forta selecció de l'esquadra anglesa actualment al nostre port.

L'equip anglès formà una bella exhibició del seu clàssic joc tècnic i noble, que li valgué la victòria sobre l'equip local, que amb el seu entusiasme i joc ràpid contrarrestà la tècnica d'aquells, arribant en certs moments a posar en perill la porta anglesa, amb tot i haver jugat amb deu jugadors gairebé tot el partit, degut a una sobtada indisposició de Galceran, que hagué de retirar-se alguns minuts després de començat el partit.

A les ordres de Mr. Sellony, els equips s'arrengleraren de la següent manera:

Esquadra Anglesa: Aindow, Brentnall, Taylor, Barrett, Cole, Atkins, Dixon, G. Peters, Bowden, Walker, Young.

London Club: Acarin, Jorba, Moya, Delor, Puig, Vallès, Hartman, Vidal, Canut, Munné, Galceran.

Després del partit, els jugadors britànics foren obsequiats amb un lunch a l'estatge social.

C. E. Armengol

Dintre de poc temps serà ofert a l'afició esportiva de Gràcia el nou camp que el C. E. Armengol ha habilitat al carrer de la Providència, per a la pràctica del futbol, hockey, etc.

Dificultats avui ja vençudes han ajornat la data que el C. E. Armengol tenia projectada per a la inauguració del camp, si bé és de creure que, pel grau d'activitat que darrerament s'ha manifestat, l'acte inaugural podrà tenir lloc dintre el vinent mes de maig.

El futbol a les comarques

A GIRONA

U. E. Girona 1 - Vilafranca F. C 1

Girona. — Amb aquest encontre va començar el Torneig de Promoció, per tal d'ingressar a la categoria preferent.

Es va jugar al camp de Vista Alegre, per cert, amb molles condicions, puix que poc abans de començar va ploure fortament i ja no va parar durant tot l'encontre; no obstant, varen destacar-se tres coses: un pèsim arbitratge del senyor Camorera que amb el seu zluet va tenir la virtut de perjudicar l'equip local.

De jugar-se aquest encontre amb condicions normals, estem convençuts que el resultat hauria estat un altre, però en la forma que estava el camp encara no es comprèn com es va poder fer tant de joc.

De totes maneres cal felicitar-los per l'entusiasme demostrat durant tot l'encontre i que esperem així ho faran els vinents partits.

Es distingiren dels forans, el porter i la defensa, els quals saberen replegar-se molt bé quant el domini dels locals va ésser tan intens.

Dels locals tots varen jugar bé i amb entusiasme. Sobresortí l'actuació del novell defensa Parró, que va jugar un bon partit.

A TARRAGONA

Tarragona, 1 - Granollers, 2.

Tarragona. — Diumenge passat, a Tarragona, al camp de La Pedrera, va jugar-se aquest partit corresponent al campionat de Catalunya de segona categoria.

El Granollers, que es presenta com un dels més destacats candidats al títol de vencer i, per bé que per la mínima diferència, pel joc descabdellat i per la forma de dur el partit la victòria li correspon.

Als quatre minuts de joc va marcar ja el primer gol, però abans d'acabar-se la primera part el Tarragona havia aconseguit empatar. A mitjans de la segona part va marcar el Granollers el gol de la victòria.

Muñoz va ésser el davanter que va marcar els dos gols del Granollers i Baptista, l'únic efectiu de la davantera tarragonina, el qual va salvar l'honor d'aquest equip.

Arbitrà Pedrola i els equips s'arrengleraren com segueix:

Granollers: Galofré, López, Miralles, Martí, Rebollo, Ortuño, Arribas, Saura, Muñoz, Lledó i Rubio.

Tarragona: Alujas, Anglès, Borràs, Riera, Robles, Carcuié, Puig, Llovell, Gandia, Alegret i Baptista.

Gimnàstic - Esquadra anglesa

El Gimnàstic jugà contra un equip integrat per mariners de l'Esquadra anglesa ancorada al port.

Va vèncer per tres gols a un.

AVIACIO

A L'AEROPORT

El bon temps va contribuir força, diumenge passat, a l'èxit extraordinari de la reunió aeronàutica que se celebrà a l'aeroport.

Molt abans de l'hora fixada per al començament dels vols arribaren a l'aeròdrom els socis del Centre Excursionista Montserrat, als quals s'ensenyà detingudament els avions de l'Aeronàutica Naval, un gran "Junker" de la línia Basilea - Barcelona i un dels trimotors utilitzats en la de Barcelona a Madrid.

Als excursionistes - visitants s'ajuntaren una mica més tard una representació de l'Associació Esportiva Telefònica i un nombrós grup d'aficionats, que donaren a l'aeròdrom un aspecte animadíssim.

Abans de les deu, les belles associades del Centre Montserrat van iniciar els vols amb passatgers, i durant tot el matí l'entusiasme fou tal que els avions en els quals es feien els vols no van parar fins a migdia.

A la tarda també va acudir molt de públic, i els germans Habsburg Borbó feren encara algunes vo'ades més, les quals, sumades a les del matí, van constituir una xifra rècord, mai obtinguda en aquesta mena de reunions.

Carnet de l'excursionista

V CURSA EXCURSIONISTA DE REGULARITAT DE LA PENYA IRONICS

Aquesta Penya prepara per al dia 27 d'aquest mes la seva cinquena carrera excursionista de regularitat, per a la qual s'ha editat ja el reglament junt amb un gràfic del seu recorregut.

UNIO EXCURSIONISTA

Per al primer diumenge de maig vinent aquesta Unió Excursionista té organitzada una excursió en autocar a Montserrat. Tot just anunciada aquesta excursió ha despertat molta expectació, per ço que recomanem a totes les persones que tinguin intenció d'assistir-hi que passin quant més aviat millor pel local social d'aquesta Unió Excursionista, carrer Ciutat, 5, primer, primera a subscrivir-se, per tal de facilitar la bona organització, ja que, segons sembla, es formarà més d'un autocar.

El preu d'aquesta excursió serà de nou pessetes.

REVISTES REBUDES

"Butlletí" de l'A. E. Júpiter corresponent als mesos de març i abril.

Sumari de març: "Actuem. Per dignitat!", per P. G. i G.; "Carnet: "Excursions i conferències; "Biblioteca"; "Fotografia"; "Memòria anual" "Col·laboració; "L'esplai a la muntanya", per Francesc Vinyals; "Arxiu: Lectura d'una novel·la"; "Noves".

Sumari d'abril: "Una mitja victòria", per J. R. i B.; "Carnet: Actes, excursions, visites i conferències"; "Premi Pireneu"; "III campament de Catalunya"; "Fidelitat"; "Fem cultura física"; "Arxiu"; "Noves".

"Butlletí" del Centre Excursionista Pàtria, corresponent al mes d'abril, amb el següent sumari:

"El XV aniversari del Centre", per Lluís Ribes; "Delícies del "Camping", per A. Collsamata; "El bosc d'Aransà", per S. Miralda; "Dels llibres nous", per L. R.; "Tragèdia", per Francesc Mir; "Notes"; "Programa d'excursions per als mesos d'Abril i maig".

"Butlletí" del Grup Excursionista Joventut Catalana amb l'acurada presentació de costum el seu número dels mesos de març i abril, inserceix el següent sumari:

Text: "Una campanya", per R. L. Rabella; "Tot caminant...", per Fidelet; "El cau artístic", per Carles Alvarez G.; "Primeres cures", per Guies excursionistes; "Un document diocesà barcelonès del segle XVII", per Josep Font i Solsona; "Les meves espurnes", per Jordi Català i Vell; "Excursions-visites"; "Concepte de l'art fotogràfic", per Joan Valls; "Curs de conferències"; "Carnet del soci"; "Nostres activitats"; "Noticiari. — Clixés: "Reflexes del Congost", "Sant Jordi", "S'Agaró".

"Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya corresponent al mes d'abril, amb el següent sumari:

"El concurs humorístic"; "Com s'obté una pellícula parlant o sonora"; "Notes sobre un revelador universal"; "Secció oficial"; "Noticiari". Gravats.

"Mal enrera". — Butlletí del Club Excursionista de Gràcia, del mes de març, amb el següent sumari:

"Excursió a la Mola de Colldejou", per J. Barrillon; "Els "Lleures d'Itàlia", per J. Guardiola; "Tercer Aplec d'Hivern dels Esquiadors de Gràcia"; "Crònica"; "Biblioteca"; "Noves"; "Programa. — Gravats: La Mola de Colldejou des de la Torra de Fontanbella i "Una cinglera de La Mola, al fons el Montsant.

"Butlletí" del Grup Excursionista Muntanyenc de Tarragona dels mesos de març abril, amb el següent sumari:

"L'estatge"; "L'excursionisme tarragoní", per S. F.; "Les excursions col·lectives", per Jordi Pi; "De nostres tresqueres: La Serra de La Llena", per Cunitu; "Ermita de Nostra Dona de la Pineda"; "Noves"; "Programa".

UNIO EXCURSIONISTA

Per a diumenge vinent, dia 13 la Unió Excursionista té organitzada una interessant conferència sobre "Impressions de Terra Santa", que donarà el reverend mossèn Josep Ribes, la qual serà il·lustrada amb nombrosos i interessants positius.

Aquesta conferència s'efectuarà a l'estatge social d'aquesta entitat, carrer de la Ciutat, 5, primer, primera, a dos quarts de sis de la tarda.

CICLISME

LES PROVES SOCIALS DE 50 QUILOMETRES

L'Agrupació Ciclista Poble Nou, diumenge proppassat va celebrar, amb molt d'èxit, les seves proves socials de 50 quilòmetres, les quals foren molt disputades.

A les ordres del Jurat, compost pels senyors Delort, Casino, Andreu i Maureta, es donà la sortida a onze corredors del quinze que estaven inscrits, a les vuit del matí.

Des del moment de sortir prengueren un fort tren, tot i tenint en contra el vent que feia, que impedia complir els desigs dels routiers. Es veieren obligats a retirar-se els corredors Moreno, Salayet, Broch i Beltran. L'arribada fou així:

1. Joan Julià, 1 h. 27 m. 30 s.
2. Josep Ruiz, 1 h. 27 m. 45 s.
3. Eduard Martínez, 1 h. 33 m.
4. Josep Torres, 1 h. 33 m. 30 s.
5. Josep Oliver, 1 h. 36 m. 30 s.
6. Francesc Soler, 1 h. 41 m. 30 s.
7. Joan Pallarès, 1 h. 51 m.

L'organització fou bona.

Actuaren de controls volants els senyors Vilar i Mestres, amb llurs motos.

LA CARRERA DE SIS DIES DE PARIS

Dilluns, a les onze de la nit, fou donada la sortida a la clàssica prova ciclista dels sis dies, en la qual prenen part quinze equips. Vuit són francesos, tres belgues, dos italians, un d'americà i un equip mixt suís-alemany.

A les dues de la matinada anava en primer lloc l'equip francès Coupry-Cordier amb 52 punts.

A primera hora d'ahir a la tarda s'havien recorregut 304'500 quilòmetres. La classificació és la següent:

1. Coupry-Cordier, 52 punts.
2. Horan-Beckman, 36.
3. C. Pelisier-Blachonet, 24.
4. Monton-Marcillac, 24.
5. Choury-Fabré, 19.
6. Raynaud-Dayen, 16.
7. Charlier-Duray, 15.
8. Lemoine-Guimbretierre, 14.
9. Belloni-Piamontesi, 13.
10. Richli-Buschenhagen, 12.
11. Wambst-Laeguehay, 11.
2. Degraeve-Haesendoncky, 9.
3. Horan-Becman, 6.
14. Girardengo-Linari, 5.
15. Goosens-Deneet, 0.

Conferència del Dr. Trabal

Demà, dijous, a les deu de la nit, a l'Associació Republicana Popular, Roger de Flor, 245, donarà la seva anunciada conferència el nostre amic doctor Josep A. Trabal, el qual versarà sobre el tema "La higiene del poble davant els problemes vitals".

La vida religiosa

Sants d'avui. — Maria Cleofé; Demetri i companys, mrs.; Pròcor, diaca i mr., i Valdetrudis.

Sants de demà. — Sant Ezequiel, prof., Sant Macari, b. i Sant Terenci i comps. mrs.

Quarantà hores. — Avui: Església parroquial de Sant Agustí.

Hores d'exposició, de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: Església dels agonitzants (Baix de Sant Pere, 38), de les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

Cort de Maria. — Avui: Imatge del Purissim Cor de Maria a Sant Just o a Santa Mònica.

Demà: Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bonanova a Sant Agustí.

Adoració nocturna. — Avui: Torn de Nostra Dona del Roser. (A la Tinença parroquial del Rosser.)

Demà: Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de les ànimes del Purgatori.

Demà: Torn de Jesús Crucificat.

CERTAMEN CATEQUISTIC DE LA DIOCESIS DE BARCELONA

Demà s'acabaran els exàmens eliminatoris del Certamen catequístic per a les parròquies de Barcelona i del seu oficialat.

La Junta ha rebut ja comunicació oficial del resultat dels exàmens que, amb el mateix fi han estat efectuats en els deganats de Vilafranca, Piera, Granollers i en els arxiprestats de Martorell, Sant Feliu de Llobregat, Vendrell i Mataró.

Es d'esperar que abans del dia 15 d'aquest mes, com a terme improrrogable, s'haurà rebut la comunicació dels resultants arxiprestats per a ordenar els exàmens finals.

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT

Les Lligues de Barcelona i Sant Gervasi, celebraran aquest any la benedicció de Rams, a les deu, al reial monestir de MM. Jerònimes de Sarrià, carrer Iradier (abans de Joan Sardà), enfront del col·legi de PP. Escolapis.

A aquest efecte hi haurà assaig de cants avui, dimecres, a dos quarts de vuit de la vetlla en el local social, Rivadeneira, 4, pral.

Per trasladar-se des de Barcelona al lloc de la benedicció, cal agafar el tren de Sarrià. Els trens que surten de Barcelona a les 9'15, 9'35 i 9'55, tenen enllaçament amb el que puja pel carrer d'Angli i s'ha de baixar en arribar al passeig de la Bonanova.

golfa davantera, dins la qual, després d'executar la tasca de girar la clau rovellada dins el pany encara més rovellat, va entrar com si en fos el propietari legítim.

Aquesta persona portava una perruca de cabells curts, grossers i vermells, que es va treure amb el capell i va penjar d'un clau. Després de substituir-la per un estrenyecaps de cotó brut, i de palpar entorn d'ell a les fosques fins a trobar el romanent d'una espelma, va tustar l'embà que dividia les dues golfes i va preguntar amb veu forta si Mr. Noggs tenia llum.

Els sons que respongueren, ja apagats per l'embà, semblaven dits, a més, des de l'interior d'un gerro o algun altre recipient per a beure; però eren fets en la veu de Newman i duien una resposta afirmativa.

—Mala nit, Mr. Noggs! — va dir l'home de l'estrenyecaps entrant per a encendre l'espelma.

—Plou? — preguntà Newman.

—Si plou? — replicà l'altre, reganyós. —Estic tot xop.

—No costa gaire de xopar-nos a vós i a mi, Mr. Crowl — va dir Newman, posant la mà a la solapa de la seva jaqueta escolarisada.

—Això encara ho fa més enutjós — observà Mr. Crowl, tan reganyós com sempre.

Fent un grunyit somort, planyívol, aquest home, el rostre dur del qual era com un compendi d'egoisme, remenà el foc escàs i gairebé el tragué de la graella, i després de buidar el vas que Noggs li havia acostat, va preguntar-li on tenia el carbó.

Newman va assenyalar el fons d'un armari i Mr. Crowl va agafar una pala i tirà la meitat dels trossos a la llar; Noggs, sense dir paraula, els va treure un a un.

—Us heu tornat estalviador a aquestes hores? — va dir Crowl.

Newman va assenyalar el vas buit com si fos prou refutació del càrrec i va dir breument que sopava a baix.

—A casa els Kenwigsos? — preguntà Crowl.

Newman va fer que sí amb el cap.

—Sí que m'he lluït! — va dir Crowl. —Vós vau dir que no hi aniríeu, i creient-ho segur, vaig dir a Kenwigs que no podia anar-hi perquè volia passar el vespre amb vós!

—M'he vist obligat a anar-hi — va dir Newman. —No se'n volen estar.

—Sóc un amic que pot fer poc per vós — va dir Nicolau bondadosament. —Com heu vingut ací?

L'havia seguit, segons semblava; no l'havia perdut de vista en tot el camí; l'havia sotjat mentre dormia i quan s'aturava a menjar; i no havia gosat aparèixer abans, de por que el faria tornar enrera. No havia pensar de presentar-se aleshores, però Nicolau s'havia despertat més sobtadament del que el noi esperava i aquest no havia tingut temps d'amagar-se.

—Pobre noi! — va dir Nicolau. —La vostra dura sort us nega tot amic fora d'un i aquest és gairebé tan pobre i desemparat com vós.

—Puc... puc venir amb vós? — preguntà Smike tímidament—. Seré el vostre servent fidel i escarrassat, de debò. No em calen vestits — afegí el pobre infeliç allisant-se els parracs — aquests ja estan prou bé. Només vull estar vora vostre.

—Doncs hi estareu — exclamà Nicolau. —I el món farà amb vós com faci amb mi fins que un de nosaltres o tots dos el deixem per un altre de millor. Veniu!

Dient això, es va llençar la càrrega a l'espatlla i, agafant el bastó amb una mà, allargà l'altra al seu company engrescat; i així sortiren ensemb del vell graner.

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Novetats
COMPANYIA CATALANA
Director: C. CAPDEVILA

Avui, a les 5. La preciosa comèdia d'En Soldevila,
ESCOLA DE SENYORES
i la divertida en un acte, d'En Pous i Pagès,
UN COP D'ESTAT
Preu popular.
Nit, a les deu. Joventut Jordiana. El nou gran èxit còmic d'En Josep Maria Planes,
L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR
Demà, tarda. Espectacles per a infants: Reposició de la rondalla d'espectacle d'En Josep M. Folch i Torres,
EL SECRET DE LA CAPSA D'OR o La reina que escombrava l'escaleta
Nit: TERTÚLIA CATALANISTA: **L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR**
Es despatxa a Contaduría.
Dissabte de Gloria:
EL CAS DEL SENYOR PALAU
del poeta Josep M. de Segarra.

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia VILA - DAVI
Avui, tarda, a les 5, i nit, a un quart d'onze. Darrera setmana de
LA DOLOROSA
L'AMOR, SON DIPLOMATIC. Tarda, a preus populars. Demà, tarda, **LA CAPOTETA VERMELLA.** Nit, Tertúlia Catalana: **MARSA ROGA I LA MALVASIA DE SITGES.** Diumenge, comiat de la temporada d'hivern. **Diada Sagrat.** Demaneu entremesos. Dissabte de Gloria: **EL CAPRER.**

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA DRAMATICA
RICARD CALVO

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis. El drama en tres actes, de José Echegaray,
EL GRAN GALEOTO
per Enric Borràs i Ricard Calvo
Nit, a un quart d'onze. El poema dramàtic en quatre actes, en vers, de Sem Benelli,
LA OENA DE LAS BURLAS
per Enric Borràs i Ricard Calvo
Demà, dijous, tarda i nit: **La oena de las burlas.**

Gran Teatre Espanyol
Companyia de vodevil i grans espectacles de JOSEP SANTPERE. Primers actors i directors: Josep Santpere i Alejandro Nolla. Primera actriu: Maria Fortuny
Avui, dimecres, tarda:
LA BARRERA CONQUISTA I DESPRÉS DIUEN QUE EL PEIX ES CAR
Nit, a riure, a riure:
HA ARRIBAT L'HORA, O QUI OEMEGA JA HA REBUT
OBRA DE CONCURS:
MU[illegible]O-[illegible]LI
[illegible]R [illegible]E[illegible]N

TEATRE POLIORAMA
Companyia còmica Sagàrdera i Mora
Avui, dimecres, tarda,
CONSTANTINO - PLA
Nit:
¡ATREVETE, SUSANA!
Vi de festa per
RAMPER

TIVOLI CINEMA SONOR amb aparell "PHOTOPHONE"
Avui, tarda, a les 5, i nit, a les 10: Noticiari Fox, Movietone. La cinta SANGRE EN LAS OLAS. El film LA MIDINETTE NEOYORQUINA, Alice White.
FEMINA CINEMA SONOR amb aparell WESTERN ELECTRIC
Avui, sessió contínua de 4 a 8. Nit, a les 10: Diari Sonor Hearst Metrotone; la cinta EL PUENTE DE SAN LUIS REY, per Lily Damita i E. Torrence.
OLYMPIA CINEMA SONOR. PREUS POPULARS
Avui, a les 4'30, i nit, a les 9'30. **REDENCION,** per Corinne Griffith, i la sincronitzada RASPUTIN, EL DIABLO SAGRADO, pel gran Emil Neufeld.
KURSAAL - CATALUNYA
Avui, a les 4'30 i 9'30: Cinta còmica. El film SABADO INGLES, per Estelle Brody; Revista, i la grandiosa SCHEHERAZADE, per Ivan Petrovitx.
CAPITOL i LIDO CINEMA
Avui, a les 4'30 i 9'30: Cinta còmica; el film EL HACHA DE LA CLASE, per Alice White; Revista, i LA CARCEL DE LA REDENCION, per J. Gilbert.
PATHE PALACE :-: EXCELSIOR :-: IRIS
Avui, la cinta Almira EGOISMO, per Elga Brink; el film LA CAIDA DE EVA i Còmica i Rta. Als Pathé i Excelsior, a més, "Vagabundos por Europa".
MONUMENTAL :-: BOHEMIA :-: IRIS PARK :-: PEDRO
Avui, EL TEATRO SINIESTRO; QUIERO SER DUQUESA; Còmica i Rta.
DIANA :-: COMTAL :-: WALKYRIA :-: ROYAL
Avui, EL DESPERTAR i S. M. LA COQUETA; Còmica, Dibuixos i Revista.
ARGENTINA :-: BARCELONA :-: COLOM
Avui, la cinta HAMPA I LOS CUATREROS; Còmica, Cultural i Revista.

Voleu riure? Vegeu al **Novetats**
L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR
per l'AYMERICH, GALCERAN, i GIMBERNAT

ROMEA - Avui
LA DOLOROSA
Tarda i nit (tarda, a preus populars)
Darreres representacions

Teatre Català Novetats
Aquesta nit:
Joventut Jordiana
L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR
Es despatxen "vales" Casa Vinyoles, Porta-Ferrissa, 12. Telèfon 18165.

TEATRE NOU
Gran companyia de sarsuela castellana i catalana de G. Camarles Sort
Direcció: Llimona-Martínez Valls
Primer tenor: JOAN ROSSICH
Tarda, a les 4'30. Butaques pati, 1'50.
El gran èxit de la sarsuela
Baixant de la Font del Gat o la Marieta de l'ull viu
Nit, a les deu: **FANTASMAS.** 52 representació de
LA LEGIO D'HONOR
pel notable tenor BARRABES.
Demà, tarda, esdeveniment: **MARINA,** pel formidable quartet Joan Rossich, Carbonell, Ferret, debutant la notabilíssima tiple Cecilia Gibert. Nit: **LA LEGIO D'HONOR.**

Voleu riure? Vegeu al **Novetats**
L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR
per AYMERICH, GALCERAN i GIMBERNAT

TEATRE VICTORIA
Divendres, dia 11, nit, a les 10:
GRANDIOS FESTIVAL PRO-PRESOS CATALANS I FAMILIES PER A ENGROSSIR LES SUBSCRIPCIONS EN BENEFICI SEU. Representació extraordinària de la sarsuela catalana
CANÇO D'AMOR I DE GUERRA
i acte de concert per les principals parts de la companyia.

TOURNEE PER CATALUNYA
de
LA LEGIO D'HONOR
Per a contractes dirigir-se al senyor Gabriel Camarasa Sort, tots els dies feiners, de dotze a quatre tarda, al seu domicili particular, Fontanella, 15, segón, segona, i a les altres hores al senyor Josep Llimona (escenari del Teatre NOU).

Teatre Català Novetats
Demà, nit:
Tertúlia Catalanista
L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR
Es despatxen "vales" Relloterìa Muller, Baixada de la Presó, 8. Tel. 16013. Capelleria Gili, Hospital, 12.

TEATRE TALIA
Companyia de vodevil i teatre modern
Primera actriu: Mercè Nicolau. Director: M. Salvat. Primeres actrius: Vista López i Dolors Pla. Primers actors: S. Sierra i M. Giménez Salas
DARRERA SETMANA DE L'ACTUAL TEMPORADA
Avui, dimecres, tarda, a les 5. Darrera de **MAYA.** Nit, a un quart d'onze. Exitas vertitats:
Un casat que ha fet el salt
Demà, dijous, tarda, a les cinc: **TOT PER L'HERENCIA** i darrera de **LA PRESONERA.** En estudi: **GARDENIA,** de l'insigne Josep M. de Segarra.

CINEMES

TRIOMF, MARINA I NOU
Avui, estupend programa: **LA CHICA DEL CORO,** per Bessie Love; la colossal cinta **LA SEÑORITA BIBELOT",** per Dolors Costello; **EL PATRON DEL DIABLO,** per Belle Bennet; la divertida **FOTOS AL MINUTO i NOTICIARI FOX.** Dijous, **EL ARCA DE NOE,** l'èxit de la temporada.

COLISEUM
Avui, tarda, sessió contínua de 4 a 8, repetint-se el programa Nit, a les deu en punt:
REVISTA SONORA PARAMOUNT
(Tarda: A les 6'08. — Nit: 10'03)
LA BARCA DE NOE
Dibuixos sonors animats Paramount
(Tarda: 4'00 i 6'13. — Nit: 10'14)
EL DESFILE DEL AMOR
Opereta cinematogràfica Paramount per MAURICI CHEVALIER i JEANNETTE MAC DONALD
(Tarda: 4'16 i 6'29. — Nit: 10'30)

CINE PARIS Broadway Grandes
Tel. 14844. Tarda, 4'30. Nit, 9'30: Revista Gaumont; La inocencia de Anita, per Mabel Poulton; Còmica i l'èxit de Rod la Rocque en
MI MARIDO ES UN EMBUSTERO

SPLENDID CINEMA
C. de Cent, 417. Telèfon 30615
Avui, dimecres: Revista, Cultural i Còmica; Ley equivocada; El culpable, Tom Tyler; **LOS FUGITIVOS,** Jean Dax.

CONCERTS

Dilluns vinent, dia 14
10 NIT
COMIAT
Rubinstein
Les seves prodigiosas facultats interpretatives el fan intèrpret singular de la
MUSICA MODERNA
VILLA-LOBOS
SZYMANOWSKY
PROKOFIEV
són els autors que figuren en el programa del
DILLUNS VINENT

PIANOS
lloguer, dos de pesetes al mes. C. BOSSER. BRUC, 79
8

EXPOSICIO DE BARCELONA-1930

Avui, dimecres, oberta des de les deu del matí a les nou del vespre
Preu d'entrada al recinte: 1'05 pessetes

PALAU DE LES MISSIONS
Obert de deu a una del matí i de tres a vuit de la tarda
Preu d'entrada: 0'50 pessetes

PALAU D'ART TEXTIL
Secció de lumiprotècnia, amb les seves sorprenents demostracions tècniques de les diverses aplicacions de la llum en les indústries i les arts.

PALAU NACIONAL
Diumenge, 13 d'abril, III Concert simfònic per la Banda Municipal de Barcelona amb el concurs de l'illustre pianista FRANK MARSHALL i sota la direcció del Mestre LAMOTE DE GRIGNON.

PROGRAMA

I

1.—Beethoven — "CORIOLA", obertura.
2.—Nicolau — "DANSA ANAKOTA".
3.—Ricard Lamote — "EL RUSC" (Suite). (Primera audició pública en 4 parts (direcció de l'autor).

II

4.—Manuel de Falla — "NOCHES EN LOS JARDINES DE ESPAÑA" 3 nocturns. Piano: FRANK MARSHALL.
5.—Pau Casals — "FESTIVOLA". Sardana.
6.—Florent Schmitt — "DYONISIAQUES", fantasia simfònica (primera audició pública).

No s'executarà cap obra fora de programa.
Prohibida la circulació per la sala durant el concert.

PAVELLONS DELS ARTISTES REUNITS
Dissabte, dia 12, a les sis de la tarda, concert d'arpa per la senyoreta Lluïsa Bosch Pagès, professora del Conservatori de Ginebra i de Lausana, acompanyada al piano pel professor Joan Molinari.
NOTA: Per a tiquets, a "La Pinacoteca", Passeig de Gràcia, 34. Preu: 6 ptes.

SPORTS

FRONTO NOVETATS
AVUI, DIMECRES, DIA 9
Tarda a les 4'15
Funció núm. 99
SEGON PARTIT
Echave - Arriola
contra
Econarro I - Altamira
Nit, a les 10'15
Funció núm. 100
PRIMER PARTIT
Ramos - Basabe
contra
Gabriel - Oelaya

Demà, dijous, dia 10 d'abril,
Tarda: **Guruceaga - Goitia** contra **Eloia I - Basabe.**
Nit. Monumental partit: **Ituarte - Guillermo** contra **Pistón - Gómez - Oelaya.**

Per a aquesta funció no són vàlids els passis de favor.

Es despatxa a compaduría amb l'augment corresponent.

Durant la present setmana debut del gran pilotaire
HERNANDORENA
Pròxim debut de
IRIGOYEN I

Detalls per cartells

BOXA - Avui, a les deu
"Nuevo Mundo" del Paral·lel (d. Apol)
Gran vetllada nacional!
MUÑOZ-FARRE, SABLONS-MIR
Minguell - Tavares
campió de Galicia bantam.
Ortego - Garcia Lluch
Campió de Guipúscoa, vencedor de Matamoros, i el sensacional combat 10 r.
Bartos - Torres
2'50 ptes. entrada general ptes. 2'50

DIVERSOS

VIATGES CATALONIA
Rambla del Centre, 37. Tel. 23252
organitza per a
Setmana Santa i Pasqua
les següents suggestives excursions:
TARRAGONA
Divendres Sant, tren especial.
MALLORCA
Tres, cinc i set dies.
Costa Brava i Gavarres
Dos dies en autocar.

Raquitisme
Combateu-lo abans no es faci crònic amb el poderós Reconstituent
XAROP ESTEVE
Venda: Farmàcies i Centres d'Específics

FABRICA DE PRODUCTES CERAMICS
Rajoles de València
Articles de construcció
CASIMIR VICENTS
Despatx: Tallers, 72
Telèfon núm. 15644
Fàbrica: Gaspar Benavent (Prop de la Travessera de Sans)
BARCELONA

FONDA SIMON
Es on menjaren la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Espartería, 6, i Vidriería, 12. Tel. 27099

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

VENDES

ES VEN
una taula molt gran, pròpia per a Academis o casa dispeses, a qualsevol preu. Aribau, 43, pral. primera.

LLOGUERS

MAGATZEM
amb estans per llogar. Passeig de Sant Joan, 45.

DIVERSOS

Sever Perramon **METGE OCULISTA**
ha trasllatat el seu consultori al carrer de Jonqueres, 7, primer.

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries. Defectes sexuals. Raigs X. Radioteràpia. Diatèrmia. Dr. Farré Pujol. Ramblа de Canaletes, 11 (escala de la Sastreria).

EL
SULFOPILOL
Remei científic contra la calvície

Gairebé tots els calbs ho són per la seborrea, aquesta hipersecreció del cap, que es manifesta amb l'aparició de la caspa. La seborrea és el començament de la calvície. Combatre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la seborrea que el sofre. I no es coneix més que un medicament que permeti utilitzar aquestes propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un producte empíric, casolà, o de perfumeria, preparat sense responsabilitat científica. Pel contrari, està fet per facultatius catalans i basat en fórmules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud. Es l'únic remei que li aconsellerà el seu metge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evitarà la caiguda del cabell en qualsevol moment en que es trobi el seu procés de calvície. Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre i perfectament el cabell net i sec, evitant que la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En centres d'específics, al preu de 7'50 pts.

Una bona cura
La que costa menys diners.
La més activa.

PER a obtenir instantàniament un aigua mineral deliciosa, gaseosa, refrescant i que contingui tots els principis actius de les aigües minerals més famoses, n'hi ha prou amb disoldre en un litre d'aigua usual un paquet de

LITHINÉS del Dr. GUSTIN

Aquesta aigua mineralitzada presserva a totes les persones sanes que puguin usar-la a tota edat, i cura els malalts de totes les afeccions dels
RONYONS VEIXIGA — FETGE — ESTÓMAC
ARTICULACIONS — GOTA — MAL DE PEDRA
REUMA — ARTERIO - ESCLEROSIS
Dipòsit General: Mallorca, 313 *BARCELONA*

Fundado 1752
Quan Vostè Vulgui Píldores,
Prengui les de Brandreth
Purament Vegetals
Sempre d'eficàcia
Curen l'estrenyiment crònic
Les Píldores BRANDRETH purifiquen la sang, activen la digestió i llimpien l'estómac i els budells. Estimulen el fetge i expulsen la bilis del sistema i altres secreciòns viciades. Es una medicina que regula, purifica i fortalceix el sistema.
Acostis el gavat als ulls i vostè veurà la píldora com entra dins la boca.
Per el restrenyiment, redaments de cap, somnolència, llengua bruta, mal alè, dolor d'estómac, indigestió, dispèpsia, mal de fetge, ictericia, i aquelles desarreglos que provenen de impuresa de la sang, no tenen igual.
ES VENEN EN TOTES LES FARMACIES DEL MON

Fundado 1862
Emplastres d'Allcock Marca Aguila
Remei universal per dolors
Apliquu-lo a qualsevulga lloc amb sentiu dolor
Agents a Espanya: J. URIACH & CA., Barcelona

CAPITOL XIV

Cosint la diseort de no tractar més que de gent vulgar, és a la força d'un caràcter de la mateixa mena

En aquella banda de Londres on està situat Golden Square hi ha un carrer passat de moda, marcit i desballestat amb dos renglers irregulars de cases altes i atrotinades que semblen haver-se estat mirant fit a fit anys i anys. Fins les xemeneies semblen haver-se tornat tètriques i melangioses per no haver tingut res a mirar de millor que les xemeneies de l'altra banda de carrer. Llurs cims són rosegats, trencats, ennegrits pel fum; i ací i allà una tija més alta, decantada feixugament a un costat damunt la teulada, sembla meditar de venjar-se de mig segle d'abandó aixafant els estadants de les golfes que té a sota.

L'aviram que picoteja pel carrer, portant el cos a batzegades d'ací d'allà amb un aire que hom ha vist adoptar solament a l'aviram de ciutat i que qualsevol gall pagès o gallina camperola es veuria ben capficat per entendre, s'adeia perfectament amb les tronades habitacions de llurs amos. Aletejaires bruts, mal proveïts de plomes, que hom envia, com molts dels infants del veïnat, a cercar-se la vida al carrer, saltironen de pedra a pedra en busca desesperançada de qualsevol comestible amagat dins el fang i entre tots amb prou feines poden amollar un escataineig entristit. L'únic que té una

mica de veu és el gall ben crestat de la fleca; i també està ronc, a causa de la mala vida que li daven al seu estatge anterior.

Judicant per la grandària de les cases, devien estar ocupades en altre temps per persones d'un estament més elevat que el de llurs estadants actuals; però ara són llogades per setmanes i per pisos o estances, i cada porta té gairebé tantes de plaques i cordons de campana com hi ha departaments a dins. Les finestres són, per la mateixa raó, prou diferenciades d'aspecte, puix que estan guarnides amb tota mena de cortines que hom pot imaginar-se fàcilment; mentre totes les portes són embussades per una bigarrada col·lecció de criatures i recipients de totes mides, des de l'infant que mama i no camina i el pot de mitja pinta fins a la noia feta i el gerro de mig galó.

A l'entrada d'una d'aquestes cases, que era, potser, un pensament més brutal que cap de les veïnes, exhibia més trucadors, més recipients i criatures, i copsava en tota la seva frescor la primera ratxada de fum negre i espès que s'adollava nit i dia d'una gran cerveseria que hi havia a tocar; penjava un rètol anunciador que encara hi havia una estança per llogar dins les seves parets, per bé que hauria estat fora de l'abast de cap esbrinador d'encertar a quin pis podia ésser l'estança vacant, tenint en compte els senyals exteriors de múltiples estadants que tota la façana mostrava, des de la bugada estesa a la finestra de la cuina als testos de l'ampit.

L'escala comuna d'aquesta mansió tenia els esglaons nus de catifa; però un visitant tafaner, obligat a pujar fins al cim, podia observar com no mancaven indicacions de la pobresa progressiva dels estadants, tot i que aquests tenien les portes tancades. Així els llogaters del primer pis, farcits de mobles, tenien al replà de l'escala una vella taula de caoba — caoba autèntica — la qual només era entrada quan algun esdeveniment ho requeria. Al segon pis, la reserva de mobles quedava reduïda a un parell de cadires velles, una de les quals pertànyia a l'estança de darrera i era coixa i desculada. El pis de sobre no es glorieja va d'un exoés de mòblatge superior a un rentamans desllorigat; i el replà de les golfes no presentava articles de més preu que dos gerros malmesos i unes quantes ampolles d'enllustrar trencades.

En aquest replà de les golfes un home de faccions anguloses i dures, vell i mal vestit, va aturar-se per obrir la porta de la